

**A HUDI20035 Nagykőrösi pusztai tölgyesek
kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
fenntartási terve**

Budapest
2016

Jelen fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium TMF/667/5/2015. ügyiratszámom kibocsátott levele alapján, a Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat terhére készült

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság

székhely: 1121 Budapest, Költő u. 21.
postacím: 2509 Esztergom, Strázsa-hegy
Tel: 0036-391-4610 Fax: 0036-200-1168
E-mail: dinpi@dinpi.hu
Web: <http://www.dinpi.hu>

Felelős tervezők

Baranyai Zsolt
Pétsch Nóra

Vezető szakértők

Bércesné Mocskonyi Zsófia (térinformatika, természetvédelem)
Bérces Sándor (természetvédelem)
Vincze Tibor (mezőgazdaság)

Közreműködő szakértők

Kun András
Pál Attila
Estók Péter

© Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2016

Tartalomjegyzék

I. Natura 2000 fenntartási terv	5
1. A terület azonosító adatai.....	6
1.1. Név	6
1.2. Azonosító kód.....	6
1.3. Kiterjedés.....	6
1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek.....	6
1.4.1. Jelölő élőhelyek (a *-gal jelöltek kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok)	6
1.4.2. Jelölő fajok (a *-gal jelöltek kiemelt közösségi jelentőségű fajok)	6
1.5. Érintett települések	7
1.6. Egyéb védettségi kategóriák.....	7
1.7. Tervezési és egyéb előírások	7
1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv	7
1.7.2. Településrendezési eszközök	8
1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek.....	8
1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek és üzemtervek	8
1.7.5. Halgazdálkodási tervek	8
1.7.6. Vízgyűjtő-gazdálkodási terv	8
2. Veszélyeztető tényezők.....	10
3. Kezelési feladatok meghatározása	20
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése	20
3.2. Kezelési javaslatok	20
3.2.1. Élőhelyek kezelése	21
3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés	45
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések	45
3.2.4. Kutatás, monitorozás.....	46
3.2.5. Mellékletek Kezelési egységek térkép:.....	48
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében	49
3.3.1. Agrártámogatások	49
3.3.2. Pályázatok	50
3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja	51
3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök	51
3.4.2. A kommunikáció címzettjei	51
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel.....	53
II. A Natura 2000 fenntartási terv készítését megalapozó dokumentáció.....	54

1.	A tervezési terület alapállapot jellemzése	55
1.1.	Környezeti adottságok	55
1.1.1.	Éghajlati adottságok	55
1.1.2.	Vízrajzi adottságok	55
1.1.3.	Talajtani adottságok	56
1.2.	Természeti adottságok	56
1.2.1.	A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű élőhelyek	59
1.2.2.	A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű növényfajok	64
1.2.3.	A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű állatfajok	68
1.2.4.	A tervezési területen előforduló egyéb jelentős fajok	75
1.3.	Területhasználat	76
1.3.1.	Művelési ág szerinti megoszlás	76
1.3.2.	Tulajdoni viszonyok	76
1.3.3.	Területhasználat és kezelés	76
2.	Felhasznált irodalom	112
3.	Térképek és mellékletek	113

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Tervezési terület neve: Nagykörösi pusztai tölgyesek kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója: HUDI20035

1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése: 3302,06 ha

1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

1.4.1. Jelölő élőhelyek (a *-gal jelöltek kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok)

- Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*) (6410)
- Pannon homoki gyepek (6260)*
- Mészkedvelő üde láp- és sásrétek (7230)
- Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus spp.*) (91I0)

Jelölő értéknek javasolt közösségi jelentőségű élőhelyek:

- Folyóvölgyek *Cnidion dubii*hoz tartozó mocsárrétjei (6440)

1.4.2. Jelölő fajok (a *-gal jelöltek kiemelt közösségi jelentőségű fajok)

- nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)
- szarvas álganéjtúró (*Bolbelasmus unicornis*)
- skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)
- nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)
- közönséges denevér (*Myotis myotis*)
- hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*)
- nagyfülű denevér (*Myotis bechsteini*)
- csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*)
- tartós szegfű (*Dianthus diutinus*)*
- homoki kikerics (*Colchicum arenarium*)
- homoki nőszirm (*Iris humilis ssp. arenaria*)

Jelölő értéknek javasolt közösségi jelentőségű faj:

- nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)

1.5. Érintett települések

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

Település	Érintett terület (ha)	Település területének érintettsége (%)
<u>PEST MEGYE</u>		
Nagykörös	3143,26	13,8
Csemő	158,8	2

1. táblázat: Érintett települések

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

Típus	Kód	Név	Kiterjedés (ha)	Védetté nyilvánító jogszabály száma
országos ökológiai hálózat övezete	MT	Nagykörös területén	3143,26	az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény
országos ökológiai hálózat övezete	PT	Nagykörös területén	17,7105	az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény
országos ökológiai hálózat övezete	MT	Csemő területén	158,8	az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény
országos ökológiai hálózat övezete	PT	Csemő területén	1,396	az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény
helyi jelentőségű védett természeti terület	TT	Strázsadomb Természetvédelmi Terület	33,77	Nagykörös Város Önkormányzat Képviselő-testülete 15/ 2004. (VI.25.) Önk. rendelete a helyi építési szabályokról

2. táblázat: Egyéb védettségi kategóriák

1.7. Tervezési és egyéb előírások

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

A területre vonatkozóan elfogadott természetvédelmi kezelési terv nem áll rendelkezésre.

1.7.2. Településrendezési eszközök

Nagykörös Város Önkormányzat Képviselő-testülete 15/ 2004. (VI.25.) rendelete a helyi építési szabályokról Módosításai: 32/2006. (XI. 17.) önkormányzati rendelet - 43/2008. (X. 31.) önkormányzati rendelet - 21/2011. (IV. 29.) önkormányzati rendelet - 19/2015. (VI. 25.) önkormányzati rendelet

Csemő Község a Képviselő-testületének 1/2006. (I.31.) sz. rendelete a Szabályozási Tervről, illetve a Képviselő-testület 1/2006. (I.25.) sz. határozata a Szerkezeti Tervről. Módosítása: 14/2013 (VIII.14.) önkormányzati rendelet

1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek

A természet megőrzési területre a 2016. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az erdőgazdálkodás tartamosságát és fejlesztését szolgáló körzeti erdőtervezési keretértékekről szóló 69/2016. (X. 14.) FM rendelet és 9. melléklete vonatkozik.

A Nagykörös erdőtervezési körzet erdőterve érvényes 2017. január 1-től, a következő körzeti erdőterv jogerőre emelkedéséig.

1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek és üzemtervek

A tervezési terület három vadászatra jogosult vadásztársaság területére esik.

- Csókáserdei VT
 - érvényes: 2007 -2017
 - vadgazdálkodási körzet száma, neve: Duna-Tisza-közi és Tiszántúli apróvadás vadgazdálkodási táj Dél-Pest megyei vadgazdálkodási körzet
 - vadgazdálkodási terv kódszáma: 13 579410 1 3 1
 - telephely: 2750 Nagykörös Zalán utca 21.
- Nagykörös Nagyerdei VT
 - érvényes: 2007. április 16. -2017. április 15.
 - vadgazdálkodási körzet száma, neve: Dél-Pest megyei apróvadás körzet
 - vadgazdálkodási terv kódszáma: 13 579110 1 4 1
 - telephely: 2750 Nagykörös Török Ignác utca 20/a
 - képviselő: Rónaszéki Lajos elnök
- Csemő Községi VT
 - érvényes: 2007. április 16. -2017. április 15.
 - vadgazdálkodási körzet száma, neve: Dél-Pest megyei vadgazdálkodási körzet
 - vadgazdálkodási terv kódszáma: 13 578610 1 3 1
 - telephely:2750 Nagykörös Fény u. 14.
 - képviselő: Sárík Zsolt titkár

1.7.5. Halgazdálkodási tervek

A természetmegőrzési területen nyilvántartott halgazdálkodási vízterület nem található.

1.7.6. Vízyűjtő-gazdálkodási terv

- Magyarország felülvizsgált, 2015. évi Vízyűjtő-gazdálkodási Terve
- Tisza részvízyűjtő vízyűjtő-gazdálkodási terv, 2015. Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság 2016. április

- 2-12 Nagykőrösi-homokhát vízgyűjtő-gazdálkodási tervezése alegység 2015. Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság 2016. április

2. Veszélyeztető tényezők

A veszélyeztető tényezők felsorolásánál figyelembe vettük a Natura adatlapon felsorolt tényezőket, amelyeket az aktuális állapotra alakítva ismertetünk. Az érintett terület %-os nagyságát a KjtT teljes területéhez viszonyítva adjuk meg.

Belső veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H= nagy, M= közepes, L= kis jelentőségű)	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A03.01	intenzív, vagy intenzívebb kaszálás	M	8	Folyóvölgyek <i>Cnidion dubii</i> hoz tartozó mocsárrétjei (6440), nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>) Az intenzív kaszálás tönkreteszi a gyepek változatos szerkezetét, romlik az élőhely természetessége. A rossz időpontban végzett kaszálás a jelölő faj állományát károsítja.
A04.03	pásztorkodás felhagyása, legeltetés hiánya	M	15	Pannon homoki gyepek (6260)*, Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>) (9110)*, Folyóvölgyek <i>Cnidion dubii</i> hoz tartozó mocsárrétjei (6440), nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>), tartós szegfű (<i>Dianthus diutinus</i>)*, homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>), homoki nőszirm (<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>) A legeltetés felhagyásával a homoki és mocsárréti gyepek növényzete avasodik, megjelennek az inváziós fajok, és megkezdődik a nem kívánt szukcesszió, zárt cserjések kialakulása. Ezzel párhuzamosan a jelölő fajok élőhelye megszűnik. Az erdőssztyepp tölgyesek kialakulásában nagy szerepe volt a korábbi intenzív erdőkielészésnek, közte az erdei legeltetésnek. A legeltetés megszűntével az erők fafaj összetétele és szerkezete is megváltozik (pl. a közönséges nyír eltűnik a területről, nagymértékben előre tör a cserjésedés)

B01	erdőtelepítés	M	5	<p>Pannon homoki gyepek (6260)*, tartós szegfű (<i>Dianthus diutinus</i>)*, homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>), homoki nőszirm (<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>)</p> <p>Az új erdők telepítése során a meglévő gyepp fragmentumokat, tisztásokat is beerdősítik, ami a foltokban fennmaradt jelölő homoki gyepp élőhelyeket is megszünteti, a hozzá kötődő fajok állományaival együtt.</p>
B02.01.01	erdőfelújítás őshonos fajokkal			<p>Pannon homoki gyepek (6260)*, Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>) (91I0)*, szarvas álganéjtúró (<i>Bolbelasmus unicornis</i>), skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>), nyugati pisedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>), közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>), hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>), nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteini</i>), csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>), homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>), homoki nőszirm (<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>)</p> <p>A területen folyamatos erdőborítást biztosító üzemmódban kezelt erdőrészlet nincs. Az élőhelyeket és fajokat leginkább az idős őshonos erdők helyén teljes talaj előkészítéssel végzett mesterséges erdőfelújítás veszélyezteti. Ennek hatására az élőhelyek és a hozzájuk kötődő jelölő fajok populációi megszűnnek.</p>
B02.01.02	erdőfelújítás idegenhonos fajokkal	H	75	<p>Pannon homoki gyepek (6260)*, Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>) (91I0)*, szarvas álganéjtúró (<i>Bolbelasmus unicornis</i>), nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>), nyugati pisedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>), közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>), hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>), nagyfülű</p>

				<p>denevér (<i>Myotis bechsteini</i>), csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>), homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>), homoki nőszirm (<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>)</p> <p>A meglevő erdőssztyepp erdőállományok idegenhonos fajokkal való felújítása megszünteti azokat, a hozzá kötődő jelölő fajokkal együtt. A sokszor felnyílt erdőssztyepp állományok és a kiritkult telepített erdők területén létrejött fátlan területeken kialakult homoki gyepek az erdőfelújítások során gyakran megsemmisülnek a hozzá kötődő jelölő fajokkal együtt. A denevér- és bogár fajokat elsősorban az idős fák hiánya miatt veszélyezteti a hatás. Az élőhelyek és gyepphez kötődő fajok esetében az általános teljes talaj előkészítéssel technológia a káros. Az idegenhonos inváziós (fehér akác (<i>Robinia pseudo-acacia</i>) állományokkal történő felújítás a szomszédos jelölő élőhelyeket is veszélyezteti</p>
B02.04	lábonálló és/vagy elfekvő holt faanyag eltávolítása	M	75	<p>Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus</i> spp.) (9110)*, skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>), nyugati pizedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>), közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>), hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>), nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteini</i>), csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>)</p> <p>Megszünteti a holtfához kötődő fajok élőhelyét, illetve csökkenti az erdős állományok komplexitását.</p>
B07	egyéb erdészeti tevékenység	M	75	<p>Pannon homoki gyepek (6260)*, Folyóvölgyek <i>Cnidion dubii</i>hoz tartozó mocsárrétjei (6440), nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>), szarvas álganéjtúró (<i>Bolbelasmus unicornis</i>), tartós szegfű (<i>Dianthus</i></p>

				<p><i>diutinus</i>)*, homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>), homoki nőszirm (<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>).</p> <p>Ide tartozik tuskópászták létrehozása és a kitermelt faanyag gyepekre készletezése, mely hatások az élőhelyeket károsítják, megszüntetik a jelölő fajok ott levő állományaival együtt.</p>
D01.01	ösvények, burkolatlan utak, bicikliutak	M	100	<p>Pannon homoki gyep (6260)*, Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>) (91I0)*, Folyóvölgyek <i>Cnidion dubii</i>hoz tartozó mocsárrétjei (6440), nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>, tartós szegfű (<i>Dianthus diutinus</i>)*, homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>), homoki nőszirm (<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>)</p> <p>Jogilag létező út sokkal kevesebb van, mint amennyi nyomvonalat a valóságban használnak. Ilyen „spontán” kialakult utak pl az erdészeti közelítőnyomok, nem hivatalos erdészeti utak, vadetetőkhöz bejárók, stb. Ezek fragmentálják az élőhelyeket, adott ponton meg is szüntetik őket. Az autók könnyebb közlekedése érdekében a fákat időnként illegálisan kivágják. A veszélyeztető tényező károsítja a jelölő élőhelyeket, fajok populációit.</p>
F03.01.01	vadak károkozása (túltartott vadállomány)	H	100	<p>Pannon homoki gyep (6260)*, Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus spp.</i>) (91I0)*, Folyóvölgyek <i>Cnidion dubii</i>hoz tartozó mocsárrétjei (6440), nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>), szarvas álganéjtúró (<i>Bolbelasmus unicornis</i>), tartós szegfű (<i>Dianthus diutinus</i>)*, homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>), homoki nőszirm (<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>).</p> <p>Elsősorban a nagyvadak jelentenek problémát, így a</p>

				vaddisznó túrása, a dámszarvasok és őzek csemeterágása, a vadak makk felevése. Ezzel párhuzamosan jelentős a taposásukból eredő kár is. Jelenlétükkel, és túlzott létszámukkal visszavetik a növényzet felújulását, felsértik a gyeptakarót, utat nyitnak az idegenhonos inváziós fajok megtelepedésének. A hatások degradálják, megszüntetik a jelölő élőhelyeket és a hozzájuk kapcsolódó jelölő fajok állományait.
F04.02.02	kézi gyűjtés	L	30	Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus</i> spp.) (91I0)*, homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>), homoki nőszirm (<i>Iris humilis</i> ssp. <i>arenaria</i>) Elsősorban gombát, gyöngyvirágot, és fagyalt szednek helyi lakosok. Ezen kívül veszélyezteti az élőhelyeket és a jelölő fajokat, hogy a tevékenység zavarással és taposással jár, valamint járulékos negatív hatás, hogy sokszor miután bementek a területre nem zárják vissza a vadkizáró kerítéseket, amin keresztül a vadak be tudnak jutni az elzárt területekre is.
G01.02	túrás, lovaglás, nem gépesített járművel végzett tevékenység	L	100	Pannon homoki gyepek (6260)*, Folyóvölgyek <i>Cnidion dubii</i> hoz tartozó mocsárrétjei (6440), nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>), szarvas álganéjtúró (<i>Bolbelasmus unicornis</i>), tartós szegfű (<i>Dianthus diutinus</i>)*, homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>), homoki nőszirm (<i>Iris humilis</i> ssp. <i>arenaria</i>). A lovasok használják a vadak elől elzárt területeket is, gyakran viszont nem zárják vissza a kaput. Ezen kívül jelölő élőhelyekre is betévednek, ahol a lovak taposásukkal rongálják a talajt és felsértik a gyept.

I01	idegenhonos inváziós fajok jelenléte	H	100	<p>Pannon homoki gyepek (6260)*, Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus</i> spp.) (9110)*, Folyóvölgyek <i>Cnidion dubii</i>hoz tartozó mocsárrétjei (6440), nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>), szarvas álganéjtúró (<i>Bolbelasmus unicornis</i>), skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>), nyugati pisedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>), közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>), hegyesorru denevér (<i>Myotis blythii</i>), nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteini</i>), csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>), tartós szegfű (<i>Dianthus diutinus</i>)*, homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>), homoki nőszirm (<i>Iris humilis</i> ssp. <i>arenaria</i>)</p> <p>A területen jelen lévő inváziós fajok: fehér akác (<i>Robinia pseudo-acacia</i>), kései meggy (<i>Prunus serotina</i>), bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>), selyemkóró (<i>Asclepias syriaca</i>), nyugati ostorfa (<i>Celtis occidentalis</i>), zöld juhar (<i>Acer negundo</i>), aranyvessző fajok (<i>Solidago</i> sp.), amerikai kőris (<i>Fraxinus pennsylvanica</i>), gyalogakác (<i>Amorpha fruticosa</i>).</p> <p>Az idegenhonos inváziós fajok az élőhelyeket teljesen átalakítják, terjedésük azok megszűnésükhöz vezet, a jelölő fajok az élőhely átalakulásával eltűnnek.</p>
I02	problémát jelentő őshonos fajok	M	35	<p>Pannon homoki gyepek (6260)* Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus</i> spp.) (9110)* Folyóvölgyek <i>Cnidion dubii</i>hoz tartozó mocsárrétjei (6440).</p> <p>A területen jelen lévő élőhely átalakító faj: siska nádtippan (<i>Calamagrostis epigeios</i>).</p> <p>Az élőhelyeket átalakítja, egyes erdőssztyepp élőhelyeken az újulat növekedését akadályozza, megváltoztatja a fajkészletet.</p>

J03.02	élőhelyi összeköttetések (konnektivitás) csökkenése emberi hatásra	H	100	<p>Pannon homoki gyepek (6260)*, Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus</i> spp.) (91I0)*, Folyóvölgyek <i>Cnidion dubii</i>hoz tartozó mocsárrétjei (6440), nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>), szarvas álganéjtúró (<i>Bolbelasmus unicornis</i>), skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>), nyugati pisedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>), közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>), hegyesorru denevér (<i>Myotis blythii</i>), nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteini</i>), csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>), tartós szegfű (<i>Dianthus diutinus</i>)*, homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>), homoki nőszirm (<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>)</p> <p>A jelölő élőhelyek és jelölő fajok állományai az utóbbi 150 évben fragmentálódtak, ersősorban az idegenhonos és idegenhonos inváziós faállományok nagyarányú telepítése miatt. A fragmentáció a jelölő élőhelyek fajkészletének elszegényedését okozza, a jelölő fajok esetében a genetikai diverzitást csökkentheti, részpopulációk kihalását eredményezheti.</p>
K01.03	kiszáradás	H	100	<p>Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus</i> spp.) (91I0)*, Folyóvölgyek <i>Cnidion dubii</i>hoz tartozó mocsárrétjei (6440), nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>), szarvas álganéjtúró (<i>Bolbelasmus unicornis</i>), skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>), nyugati pisedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>), közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>), hegyesorru denevér (<i>Myotis blythii</i>), nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteini</i>), csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>), tartós szegfű</p>

				<p>(<i>Dianthus diutinus</i>)*, homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>), homoki nőszirm (<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>)</p> <p>Az erdőssztyepp tölgyesek esetében elsősorban a talajvízszint csökkenés jelent problémát, mivel a lesüllyedt vízszint miatt a facsemeték elpusztulnak, mielőtt gyökerükkel elérnék a víztükröt. Így a területen a természetes felújulás nagyon nehézkes és lassú - lassúbb, mint a pusztulás. A mocsárrétek esetében a csapadékhiány miatti az ártéri jelleg megszűnése okoz problémát. A kiszáradással a jelölő élőhelyek átalakulnak, megszűnnek, a hozzájuk kötődő jelölő fajok állományai eltűnnek.</p>
K02.01	fajösszetétel változás, szukcesszió	M	10	<p>Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus</i> spp.) (9110)*, Pannon homoki gyepek (6260)*, Folyóvölgyek <i>Cnidion dubii</i>hoz tartozó mocsárrétjei (6440), nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>), tartós szegfű (<i>Dianthus diutinus</i>)*, homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>), homoki nőszirm (<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>).</p> <p>Az erdőssztyepp erdők esetében a korábbi területhasználat (erdőkielés) felhagyása okoz problémát. Pl a fafaj készletből eltűnnek a pionír fafajok, a tölgy felújulása is nehezkesebbé válik, a pusztuló erdőállományok helyén homoki gyepek, majd zárt cserjések alakulnak ki, melyek további fejlődését még nem ismerjük. A hatások eredményeképpen a jelölő élőhelyek zárt cserjésekké alakulnak, megszűnnek, a hozzájuk kötődő jelölő fajokkal együtt.</p>

3. táblázat: Belső veszélyeztető tényezők

Kívülről ható veszélyeztető tényezők:

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
E03.01	háztartási hulladék	L	20	Pannon homoki gyepek (6260)*, Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus</i> spp.) (91I0)*, Folyóvölgyek <i>Cnidion dubii</i> hoz tartozó mocsárrétjei (6440), nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>), tartós szegfű (<i>Dianthus diutinus</i>)*, homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>), homoki nőszirm (<i>Iris humilis</i> ssp. <i>arenaria</i>). A terület szomszédságában lévő házakból származó háztartási hulladék kiszórása a területet degradálja, gyomosodáshoz vezet.

4. táblázat: Kívülről ható veszélyeztető tényezők

Potenciálisan a jövőben ható veszélyeztető tényező:

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
J01.01	leégés	M	30	Pannon homoki gyepek (6260)*, Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus</i> spp.) (91I0)*, Folyóvölgyek <i>Cnidion dubii</i> hoz tartozó mocsárrétjei (6440), nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>), szarvas álganéjtúró (<i>Bolbelasmus unicornis</i>), skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>), nyugati pisedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>), közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>), hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>), nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteini</i>), csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>),

				<p>tartós szegfű (<i>Dianthus diutinus</i>)*, homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>), homoki nőszirm (<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>).</p> <p>Nagyságrendileg 1000 ha fenyőültetvény van a tervezési területen, mely gyulladás esetén, a jelölő élőhelyekre is át tud terjedni, azok súlyos károsodását, megsemmisülését okozhatja a jelölő fajok populációival együtt.</p>
--	--	--	--	--

5. táblázat: Potenciálisan ható veszélyeztető tényezők

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

Rendeltetés: A terület őrizze meg az alföldi homoki és vízhatásnak kitett élőhelyekre jellemző, gyepekkel mozaikoló nyílt és zárt tölgyes társulások mára fragmentálódva megmaradt elemeit, az ott található közösségi jelentőségű jelölő élőhelyeket, valamint a közösségi jelentőségű, illetve védett növény és állatfajok populációit.

Célkitűzés:

Kiemelt célkitűzés a jelölő élőhelyek, alkotta élőhelykomplex (faállomány, erdőszegély, gyepek) tájképének, dinamikájának, a benne honos védett, fokozottan védett és Natura 2000 jelölő növény-, és állatritkaságok védelme és élőhelyük természetközeli állapotában való fenntartása, helyreállítása.

Kiemelt célkitűzés a közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok populációi fragmentálódásának csökkentése.

Kiemelt célkitűzés a jelölő élőhelyeket veszélyeztető inváziós fajok -fehér akác (*Robinia pseudo-acacia*), kései meggy (*Prunus serotina*), bálványfa (*Ailanthus altissima*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*), nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*), zöld juhar (*Acer negundo*), aranyvessző fajok (*Solidago sp.*), amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*), gyalogakác (*Amorpha fruticosa*)-visszaszorítása. Cél az erdőssztyepp erdő állományokba ékelődő invazív fafajú foltok szerkezet átalakítása őshonos fafajú állományokká, az erdőssztyepp erdő állományokban előforduló invazív fajok folyamatos eltávolítása, mechanikai és speciális növényvédőszer kijuttatási módszerekkel. Cél a gyepterületeket veszélyeztető, a nem üzemtervezett területeken terjedő állományok eltávolítása.

Kiemelt cél a természetmegőrzési területen a vadlétszám olyan szinten tartása, hogy az a külön vadvédelem nélküli erdőfelújítást ne gátolja, valamint ne okozza a gyepek degradációját.

Külön kiemelő a fokozottan védett és a világállomány tekintetében is kiemelten veszélyeztetett tartós szegfű (*Dianthus diutinus*)* állomány védelme, fenntartása. Kiemelt célkitűzés e növényfaj hosszú távú védelme, az élőhely természetes állapotban való megőrzése.

Cél az esetleges abiotikus katasztrófák (pl: tűzkár) hatékony megelőzése, elhárítása.

3.2. Kezelési javaslatok

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.

Az itt megfogalmazott előírás-javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára. Ennek érdekében itt megfogalmazásra kerülnek olyan előírás-javaslatok, amelyek alapul szolgálnak a jövőbeli támogatási programok kidolgozásához. A gazdálkodók számára ezek az előírás-javaslatok a jelen terv alapján kötelezettséget nem jelentenek, betartásuk csak támogatási programokon keresztül, önkéntes vállalás formájában válhat csak kötelezővé. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz.

3.2.1. Élőhelyek kezelése

A területen az elsődleges problémát az alföldi erdőssztyepp élőhely komplex és a vizes élőhelyek korábbi területének drasztikus csökkenése, a vízháztartás negatív változása miatt az élőhelyek átalakulása, felújulásának nehézsége és az inváziós fajok spontán terjedése és mesterséges terjesztése okozza. A negatív folyamatok két fő okra vezethetők vissza. A tájhasználat és az erdőkielés drasztikus megváltozása már az 1800-as évek végén megkezdődött, mára a korábbi külterjes legeltetéses állattartás teljesen megszűnt, az egykori gyepek és kiritkult, gazdaságtalan őshonos erdőállományok nagy részének helyét idegenhonos és inváziós erdőállományok foglalták el. Az ültetvény erdők térfoglalásával a faanyag kinyerését célzó gazdálkodás is intenzívebbé vált (teljes talajelőkészítés, mesterséges telepítés, tarvágás), melynek hatására a természetes flóra és fauna elemei még jobban visszaszorultak.

A terület kezelésére vonatkozó javaslatokat a gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok tárgyalásával kezdjük, utána következnek a gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok.

A **gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatokhoz** tartoznak a beruházásokat, fejlesztéseket, területrendezést, vállalkozásokat, illetve az ipari tevékenységeket és turizmust érintő, az adott területre aktuálisan vonatkozó elvek, előírások, valamint a kritikus pontok beazonosítása.

Ezután következnek a gazdálkodáshoz köthető, **mező-, erdő-, vad- és vízgazdálkodásra vonatkozó kezelési javaslatok**. Ezeket először kezelési egységek, majd gazdálkodási módok szerint csoportosítva adjuk meg.

Ezután következik az egyes kezelési egységek részletes jellemzése, amit kezelési egységként a hozzájuk tartozó előírás-javaslatok, valamint vadgazdálkodási és élőhelyrekonstrukciós javaslatok felsorolása követ. **Kezelési egységnek** azt a funkcionálisan egybe tartozó csoportot nevezzük, ami azonos kezelést igénylő élőhelyeket foglal magában, az előírt kezelések betartása által biztosítva a területen található jelölő értékek (fajok és/vagy élőhelyek) megőrzését. Az azonos kezelési egységbe tartozó élőhelyek különböző élőhelytípusba is tartozhatnak, és elhelyezkedésük pontszerű, egymástól távoli is lehet; a hangsúly azon van, hogy kezelés szempontjából azonos igényűek.

A kezelési egységek lehatárolása alapvetően élőhelyek alapján történt, figyelembe véve a reális gazdálkodási lehetőségeket

Gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok:

- A területen bányák, anyagnyerőhelyek nyitása, valamint a meglévő illegális helyek használata nem kívánatos, az ökológiai hálózat magterület és folyosó övezetében új külszíni bányatelek nyitása, meglévő bővítése tilos.
- Új épület és építmény létesítése csak a közösségi jelentőségű élőhelyek területén kívül lehetséges.
- Gépjármű közlekedés csak az arra kijelölt utakon elsősorban a gazdálkodáshoz közvetlenül kapcsolódó mértékben kívánatos. Az egyéb jogosultak (pl. vízügyi munkavégzés) gépjármű közlekedés során a jelölő és hazai jogszabályok által védett értékekben kárt nem okozhatnak. Az illegális gépjármű-közlekedés fokozottabb ellenőrzése javasolt a kritikus időszakokban.
- A terület széleinél figyelmeztető, információs tábla állítása javasolt, mely mutatja a védett és Natura 2000 terület határait, az ott tartózkodásra vonatkozó legfontosabb szabályokat, röviden ismerteti a terület jelentőségét, látnivalóit.
- A területen végighúzódó Gógány-ér kotrása során fokozott figyelemmel kell eljárni a nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*) védelme érdekében. Javasolt a kitermelt növényzetet, illetve kotrési anyagot a területről elszállítani, amennyiben ez nem lehetséges, úgy az anyag elhelyezését a csatorna egyik oldalára javasolt megoldani (mindenképpen a fenntartási sávon belül!), a másikat bolygatatlanul hagyni. Javasolt a csatorna kotrását több évre elosztani, egy

évben történő kotrás során csak a csatorna egyik oldalán javasolt munkát végezni, a másik oldal így időlegesen érintetlen maradhat, biztosítva ezzel a természeti értékek menekülési lehetőségét. A vízfolyást követő őshonos fás vegetációt a vízgazdálkodási tevékenységek során megőrizni szükséges.

- A területet az inert és lakossági hulladéktól mentesíteni kell.
- A területen áthúzódó nagyfeszültségű villanyvezetékek fenntartása során előzetesen egyeztetni szükséges a Duna-IPoly Nemzeti Park Igazgatóság munkatársaival. A biztonsági sávok fenntartó kezelése nem károsíthatja a jelölő élőhelyeket (pl. inváziós fajok vegyszeres kezelés nélküli sarjzást elősegítő mechanikus visszaszorítása nem javasolt).

Gazdálkodáshoz köthető javaslatok:

Az egyes kezelési egységekhez kötődő élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok minden esetben kizárólag gazdálkodói szándékkal összhangban valósítandók meg.

- Az erdőgazdálkodás során olyan műveléseket kell alkalmazni, amely a légyszárú özönfajok állományainak kialakulását megakadályozza, szükséges a már meglevő állományok termésérlelésének megakadályozása az ültetvény erdőkben.
- A ragadozómadarak fészket tartó és a környezetében lévő fákat véghasználat során megtartani szükséges.

Vadgazdálkodás:

- A tervezési területre nem őshonos vadfaj nem telepíthető.
- A tervezési területen mesterséges vadtenyésztési tevékenység végzése nem megengedett.
- A tervezési területen működtetett etetők, szórók 50 m-es körzetében a használatukból származó gyomosodást évi legalább kétszeri kaszálással szükséges felszámolni.
- A vadászat és vadgazdálkodás következtében keletkező hulladékot (pl. töltényhüvely, zsák, kötözőzsinór, fólia stb.) a vadászatra jogosultnak a vadászterületről folyamatosan el kell távolítani.
- A közösségi jelentőségű jelölő gyepeket a vadászatra jogosultak kötelesek kímélni, gépjárművekkel történő közlekedés céljára az ingatlan-nyilvántartásban szereplő földutakat, és a nemzeti park igazgatósággal előzetesen egyeztetett egyéb utakat lehet igénybe venni.
- Agyaggalamb-lövészetet a közösségi jelentőségű jelölő gyepek területén nem megengedett tartani.
- A tervezési területen a vadlétszámot a terület természetes vadeltartó képességének szintjén kell tartani, hogy a gyepterületekben, erdőfelújításokban mennyiségi vadkár ne keletkezzen.
- Az alföldi körülmények között a tölgyfák terjesztésében jelentős szerepet játszó szajkó (*Garrulus glandarius*) állományát kímélni szükséges.

Kezelési egységek

A tervekészítés során a teljes kJT-re készült ÁNÉR alapú élőhelytérkép és ez alapján több típusú élőhely is megtalálható a területen. Az azonos kezelést igénylő élőhelyek és élőhelykomplexumok és a reális gazdálkodási lehetőségek alapján az alábbi kezelési egységeket határoztuk le:

- KE1: kizárólagos természetvédelmi kezelésre javasolt területek (tisztások, örökerdők)
- KE2: fenntartható idegenhonos erdőállományok (puffersávós területek is)
- KE3: fenntartandó mesterségesen telepített őshonos erdőállományok
- KE4: rövid távon szerkezet átalakításra javasolt erdőállományok
- KE5: hosszú távon szerkezet átalakításra javasolt erdőállományok (puffersávós, hosszabb távon átalakítandó területek is)
- KE6: legeltetéssel, kaszálással fenntartandó gyepterületek
- KE7: szántó területek

1. **Kezelési egység kódja, neve: KE1** – kizárólag természetvédelmi célú beavatkozások területe

Kezelési egység meghatározása: Ide tartoznak a jó, kissé és közepesen degradálódott, sokszor inváziós faállománnyal elegyes erdőssztyepp tölgyesek, homoki gyepek, melyek védelme a természetmegőrzési terület legfőbb célkitűzése. A kezelési egységbe tartozó üzemtervezett erdők faállománytípusa valamely őshonos faállománytípus, így esetükben nem szerkezetátalakításra, hanem az inváziós faállományrészek kezelésére van szükség.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- G1 – Nyílt homokpusztagyeppek
- H5b – Homoki sztyeprétek
- L5 – Alföldi zárt kocsányos tölgyesek
- M4 – Nyílt homoki tölgyesek
- OB – Jellegtelen üde gyepek
- OC – Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek
- P1 – Őshonos fafajú fiatalosok
- P2b – Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések
- P8 – Vágásterületek
- RA – Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok
- RC – Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők
- S1 – Ültetett akácok
- S2 – Nemesnyárasok

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

- 6260* - Pannon homoki gyepek
- 9110* - Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (Quercus spp.)

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A fő cél ezeken a területen a jelölő élőhelyek, alkotta élőhelykomplex (faállomány, erdőszegély, gyepek) tájképének, dinamikájának, a benne honos védett, fokozottan védett és Natura 2000 jelölő növény-, és állatritkaságok védelme és élőhelyük természetközeli állapotában való fenntartása, helyreállítása.

Mezőgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- A kezelési egység gyepterületeit (erdei tisztások) jogszerű lehetőség esetén természetvédelmi kezelési célból extenzíven lehet legeltetni.
- A gyepterületeket még becserjésedés esetén is tilos szárazúzóval kezelni, cserjeeltávolítás csak természetvédelmi célból, kézben tartott eszközzel lehetséges.

Erdőgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- A kezelési egységbe eső erdőrészeket jogi és pénzügyi lehetőség esetén a gazdasági célú hasznosítás alól teljes egészében mentesíteni kell.
- Az erdőrészekben csak inváziós fafaj egyedeit lehet kivágni olyan módon, mely a terjedésüket nem segíti elő.
- Az álló és fekvő holt fákat meg kell őrizni, kitermelésük tilos.
- Fakitermelést csak szeptember 15. és március 15. között javasolt végezni.

Vadgazdálkodás:

- Vadgazdálkodási szempontból a legfontosabb elérendő cél a nagyvadállomány nagyságának visszaszorítása, természetvédelmi kárt nem okozó, az erdőössztyepp dinamikát nem akadályozó szintre csökkentése.
- A kezelési egységben kerülendő minden olyan tevékenység, amely a vadászható vadfajok populációinak (elsősorban csülkös vadfajok) növekedését okozza. Vadetető elhelyezése, vadföldek, szóró, sózó, mesterséges dagonya kialakítása, vad kibocsátás és zárt téri vadtartás nem megengedett. Vadászati céllal történő növényzetirtást végezni, gépjárművel közlekedni tilos.

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a. Kötelezően betartandó előírások:

- Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004 (X.8.) Kormányrendelet, valamint a valamint a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18) Kormányrendelet előírásait kell betartani. A kezelési egységbe tartozó gyepek az elmúlt időszakban nem álltak mezőgazdasági hasznosítás alatt, a Mezőgazdasági parcellaazonosító Rendszerben nem támogatható területként szerepelnek.
- Erdőterületekre vonatkozóan be kell tartani az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény rendelkezéseit, és a 2016. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az erdőgazdálkodás tartamosságát és fejlesztését szolgáló körzeti erdőtervezési keretértékekről szóló 69/2016. (X. 14.) FM rendeletet és a Nagykörösi erdőtervezési körzet erdőtervét.

b. Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

Kód	Gyepterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
GY26	Inváziós fásszárúak mechanikus irtása kötelező. (Megjegyzés: sarjadásra hajlamos fajok esetében önmagában nem használható módszer, minden esetben kombinálni kell az E70 előírással.)

GY28	A gyepek cserjésedését meg kell akadályozni, azonban a szórtan jelentkező őshonos cserjék megőrzésére törekedni kell.
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges.
GY31	A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban az illetékes nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerint érintett nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell.
GY32	A működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltokat nem szabad eltávolítani.
GY59	Legeltetési terv készítése és egyeztetése szükséges a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal. <i>(Megjegyzés: Az erdőállományok közötti tisztások extenzív legeltetése kizárólag a gyepek állapotának folyamatos ellenőrzése mellett a természetvédelmi kezelés részeként történhet, minden esetben egyedi mérlegelést igényel.)</i>
Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E10	Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével. <i>(Megjegyzés: a közösségi jelentőségű jelölő élőhely 9110* területén.)</i>
E24	Az erdőrészekben belül el nem különített tisztás, cserjés folt, víztestek teljes védelmét, háborítatlanságát biztosítani kell.
E29	A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.
E30	Az idegenhonos vagy tájidegen fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az őshonos fafajok egyedeinek megőrzése az alsó- és a cserjeszintben is.
E31	A nevelővágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolítása.
E40	A fakitermelés és anyagmozgatás során az erdőrészlet területén a talaj védelme érdekében kerülendő a 20 cm-nél mélyebb közelítési, illetve vonszolási nyom kialakulása. A tő- és törzsszerűség ne haladja meg az 5%-ot.
E47	Az erdő talajának megóvása érdekében a teljes talaj-előkészítés elhagyása.
E54	Idegenhonos fafajú faállomány szerkezetátalakítása.
E60	A terület természetes erdőtakarója felnyíló erdőtípusba sorolható, így már a 30%-os záródást elérő erdősítést is sikeresnek lehet tekinteni.
E62	Az idegenhonos és tájidegen fafajú faállományok véghasználata és felújítása során a természetes cserje- és lágyszárú szint kímélete, valamint a talajtakaró megóvása.
E64	Az idegenhonos és tájidegen fafajú erdők véghasználata során a táj- és termőhelyhonos fafajok egyedeinek meghagyása (az alsó- és lehetőség szerint a cserjeszintben is).
E69	A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fafajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása.
E70	Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következő előírások mellett: <ul style="list-style-type: none"> • Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező anyag keverése. • Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, fás szárú: augusztus-szeptember. • Alkalmazás – a fás szárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren – a gyalogakác kivételével – fainjektálással. <i>(Megj.: a permetezés csak pontpermetezéssel történhet.)</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • Az alkalmazható szerek lehetőleg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják. • Csak erdészeti felhasználásra is engedélyezett készítményeket lehet alkalmazni az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában. • Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer. • Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében alkalmazható levélen felszívódó gyomirtó, de csak csöppenésmentes kijuttatással.
E71	A tűzpásztákon, nyiladékokon gondoskodni kell az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorításáról. (Megjegyzés: a fás és lágyszárú inváziós fajok visszaszorításáról egyaránt gondoskodni kell.)
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
VA02	A terület egészén a vadlétszámot olyan szintre kell csökkenteni, hogy az a felújítások sikerességét kerítés hiányában se veszélyeztesse. Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni.
VA03	A területen szóró, vadetető, szózó, a vegetációs időszakban erdei rakodó létesítése tilos.

6. táblázat

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egységben az élőhely rekonstrukció legfontosabb feladata az inváziós fás- és lágyszárú fajok fehér akác (*Robinia pseudo-acacia*), kései meggy (*Padus serotina*), bálványfa (*Ailanthus altissima*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*), nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*), zöld juhar (*Acer negundo*), aranyvessző fajok (*Solidago sp.*), amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*), gyalogakác (*Amorpha fruticosa*). visszaszorítása, az erdőalkotó fajok állományrészeinek szerkezetátalakítása őshonos fafajú gyepekkel mozaikoló erdőssztyeppé.

Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok a tájidegen, inváziós fajok területről történő kiszorításával biztosítják az őshonos jelölő állományok - Pannon homoki gyepek (6260)*, Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus spp.*) (91I0)*-, az erdőssztyepp komplex és annak dinamikája fennmaradását, regenerációját. Az elő- és véghasználatok kíméletes végzése a természetes gyepszint fragmentumok mint propagulumforrások megőrzése szempontjából kiemelkedő fontosságú. A túltartott vadállomány taposásával, túrásával a jelölő élőhelyet és a gyepp fragmentumokban megtalálható jelölő növényfajokat (pl. homoki kikerics (*Colchicum arenarium*), homoki nőszirm (*Iris humilis subsp. arenaria*)) károsíthatja, ezért szükséges a megfelelő szinten tartása. A vadat vonzó létesítmények lokálisan gyomosító hatásúak, ezért elhelyezésük a működési területével érintett nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyen javasolt.

2. Kezelési egység kódja, neve: KE2 - fenntartható idegenhonos erdőállományok

Kezelési egység meghatározása:

A kezelési egységbe azok az ültetvényszerű, elsősorban idegenhonos inváziós erdőállományok, jellegtelen gyepek tartoznak, melyek az erdőössztyepp komplex megőrzése szempontjából, elhelyezkedésük miatt, nem bírnak jelentőséggel. Az állományok közösségi jelentőségű jelölő fajok populációinak biztosíthatnak élőhelyet, nemes nyár állományok: skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), korábbi talajbolygatással kevésbé intenzíven érintett területek: homoki kikerics (*Colchicum arenarium*), homoki nőszirm (*Iris humilis ssp. arenaria*), ezek védelme mindenhol szükséges.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- P1 – Óshonos fafajú fiatalosok
- P8 – Vágásterületek
- RA – Óshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok
- S1 – Ültetett akácok
- S2 – Nemesnyárasok
- S4 – Ültetett erdei- és feketefenyvesek
- T1 – Egyéves intenzív szántóföldi kultúrák (valójában erdőfelújításra előkészített terület)
- T6 – Extenzív szántók (valójában erdőfelújításra előkészített terület)
- T10 - Fialat parlag és ugar (valójában erdőfelújításra előkészített terület)

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

A kezelési egységben nem található közösségi jelentőségű élőhely.

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Erdőgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- Az álló és fekvő holt, illetve pusztuló fákat elszórtan meg kell hagyni a területen.
- Teljes talaj előkészítés homoki kikerics (*Colchicum arenarium*), homoki nőszirm (*Iris humilis ssp. arenaria*) állományok előfordulási helyein nem végezhető.

Vadgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- A kezelési egységben a vadászati létesítmények elhelyezése során figyelemmel kell lenni a közösségi jelentőségű jelölő növényfajok állományaira, azok károsítása tilos.

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a. Kötelezően betartandó előírások:

- Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004 (X.8.) Kormányrendelet, valamint a valamint a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18) Kormányrendelet előírásait kell betartani. A kezelési egységbe

- tartozó gyeppek az elmúlt időszakban nem álltak mezőgazdasági hasznosítás alatt, a Mezőgazdasági parcellaazonosító Rendszerben nem támogatható területként szerepelnek.
- Erdőterületekre vonatkozóan be kell tartani az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény rendelkezéseit, és a 2016. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az erdőgazdálkodás tartamosságát és fejlesztését szolgáló körzeti erdőtervezési keretértékekről szóló 69/2016. (X. 14.) FM rendeletet és a Nagykörösi erdőtervezési körzet erdőtervét.

b. Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki.
E11	A fával nem, vagy részben fedett területek egyéb részletként (tisztás, cserjés, nyiladék, erdei vízfolyás és tó, kopár) történő lehatárolása, szükség esetén az erdőrészlet megosztásával. (Megjegyzés: Amennyiben homoki gyep kialakulása kezdődik meg a területen.)
E12	A tisztások fátlan állapotban tartása, tisztásként való további nyilvántartása. (Megjegyzés: Amennyiben homoki gyep kialakulása kezdődik meg a területen.)
E16	A gyéritések és véghasználatok során legalább 5 m ³ /ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása. (Megjegyzés: A nemes és hazai nyár ültetvényekben javasolt mindenhol a biológiai életkora végéig meghagyni néhány fát a közösségi jelentőségű jelölő faj skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) védelme érdekében.)
E49	Az eredeti talajállapot fenntartása érdekében a talaj-előkészítés és a tuskózás elhagyása. (Megjegyzés: a közösségi jelentőségű jelölő faj homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>), homoki nőszirm (<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>) előfordulási helyein a talajbolygatást minimalizálni szükséges, kizárólag gödörfürással, ékásós ültetéssel javasolt csemete telepítése. Egyéb helyeken a teljes talaj előkészítési felújítási technológia korlátozása nem javasolt.)
E71	A tűzpásztákon, nyiladékokon gondoskodni kell az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorításáról. (Megjegyzés: A selyemkóró (<i>Asclepias syriaca</i>) visszaszorításáról kell gondoskodni.)
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
VA01	Szóró, sózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.

7. táblázat:

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Élőhelyrekonstrukció végrehajtása nem szükséges a kezelési egység területén. Amennyiben mutatkozik rá gazdálkodói szándék, az idegenhonos fafajú erdő-állományok őshonossá történő átalakítása természetvédelmi szempontból támogatandó, elsősorban az őshonos fajok táji léptékben nagyobb arányának elérése érdekében, mely segítheti a meglévő erdőössztyepp élőhely komplex fragmentumok közti kapcsolatok fennmaradását.

Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység területén a helyenként előforduló közösségi jelentőségű jelölő fajok populációinak védelme szükséges. Ennek érdekében a növényfajok, homoki kikerics (*Colchicum arenarium*), homoki nőszirm (*Iris humilis ssp. arenaria*), előfordulási helyeinek talajbolygatását szükséges megelőzni. Szükséges továbbá a nemes- és hazai nyár

állományokban a skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*) életfeltételeinek biztosítása érdekében idős, pusztuló faegyedeket meghagyni. A vadgazdálkodási létesítményeket úgy kell elhelyezni, hogy azok ne károsíthassák a közösségi jelentőségű jelölő fajok -homoki kikerics (*Colchicum arenarium*), homoki nőszirom (*Iris humilis ssp. arenaria*)- állományait. Az erdőgazdálkodó által esetlegesen vállalt szerkezetátalakítások esetében további előírásokat tenni nem szükséges.

3. **Kezelési egység kódja, neve: KE3** – fenntartandó mesterségesen telepített őshonos erdőállományok

Kezelési egység meghatározása:

A kezelési egységbe tartoznak azok az őshonos fafajú, elsősorban tölgyes, másodsorban hazai nyáras állományok, melyek a tájban „lépőkövek” lehetnek, hosszú távon biztosíthatják a tölgy fajokhoz kötődő élővilág, közte a közösségi jelentőségű nagy hősincér (*Cerambyx cerdo*) fennmaradását. Makktermésük révén biztosíthatják, hogy kedvező körülmények között a tájban elszórtan megjelenhessen magról kelt tölgy újulat.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- L5 – Alföldi zárt kocsányos tölgyesek (töredék, erősen degradált állományroncs)
- M4 – Nyílt homoki tölgyesek (töredék, erősen degradált állományroncs)
- OC – Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek
- OG – Taposott gyomnövényzet és ruderalis iszapnövényzet
- P1 – Őshonos fafajú fiatalosok
- P2a – Üde és nedves cserjések
- P8 – Vágásterületek
- RA – Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok
- RB – Őshonos fafajú puhafás jellegtelen, vagy pionír erdők
- RC – Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők
- RDb – Őshonos lombos fafajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők
- R3 – Jellegtelen telepített erdők részben betelepült cserje- és gyepszinttel
- S1 – Ültetett akácok
- S2 – Nemesnyárasok

Érintett Natura 2000 élőhely:

- 91I0* - Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus* spp.)

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Erdőgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- Az álló és fekvő holt, illetve pusztuló fákat elszórtan meg kell hagyni a területen.

- Teljes talaj előkészítés homoki kikerics (*Colchicum arenarium*), homoki nőszirm (*Iris humilis ssp. arenaria*) állományok előfordulási helyein nem végezhető.
- Az erdőneveléseket úgy javasolt megtervezni, hogy azok az intenzíven terjedő fafajok (pl. fehér akác (*Robinia pseudo-acacia*) kései meggy (*Padus serotina*), bálványfa (*Ailanthus altissima*), nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*), zöld juhar (*Acer negundo* amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*)) visszaszorítását szolgálják.
- A véghasználatok tervezése során javasolt arra törekedni, hogy a Natura 2000 területen az erdészeti tájban honos fafajokkal jellemezhető faállomány típusok esetében a korosztályviszonyok kiegyenlítettnek legyenek, egyenletes eloszlású legyen a fiatal, középidős és a vágáskort elérő erdők aránya.
- A véghasználati területeken elszórta legalább 5-10%-nyi honos fajösszetételű hagyásfacsoport megtartandó (terület-, vagy a törzsarányosan), a cserjeszint egyidejű megkímélésével.
- Fakitermelést csak szeptember 15. és március 15. között javasolt végezni.

Vadgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

A kezelési egységben a vadászati létesítmények elhelyezése során figyelemmel kell lenni a közösségi jelentőségű jelölő növényfajok állományaira, azok károsítása tilos.

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a. Kötelezően betartandó előírások:

- Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004 (X.8.) Kormányrendeletet.
- Erdőterületekre vonatkozóan be kell tartani az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény rendelkezéseit, és a 2016. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az erdőgazdálkodás tartamosságát és fejlesztését szolgáló körzeti erdőtervezési keretértékekről szóló 69/2016. (X. 14.) FM rendeletet és a Nagykörösi erdőtervezési körzet erdőtervét.

b. Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E06	Idegenhonos fafajok telepítésének mellőzése.
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki.
E11	A fával nem, vagy részben fedett területek egyéb részletként (tisztás, cserjés, nyiladék, erdei vízfolyás és tó, kopár) történő lehatárolása, szükség esetén az erdőrészlet megosztásával. (Megjegyzés: Amennyiben homoki gyep kialakulása kezdődik meg a területen.)
E12	A tisztások fátlan állapotban tartása, tisztásként való további nyilvántartása. (Megjegyzés: Amennyiben homoki gyep kialakulása kezdődik meg a területen.)
E16	A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m ³ /ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása. (Megjegyzés: A nemes és hazai nyár ültetvényekben javasolt mindenhol a biológiai életkora végéig meghagyni néhány fát a közösségi jelentőségű jelölő faj skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) védelme érdekében.)
E28	Őshonos fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.
E29	A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágásokat minden esetben az őshonos fafajok javára kell elvégezni.

E37	Tájhonos fafajú állományok véghasználata során az idős állományban legalább 5% területi lefedettséget biztosító mikroélőhely visszahagyása, lehetőleg az idős állomány szerkezetét és összetételét is reprezentáló formájában.
E49	Az eredeti talajállapot fenntartása érdekében a talaj-előkészítés és a tuskózás elhagyása. (Megjegyzés: A közösségi jelentőségű jelölő faj homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>), homoki nőszirm (<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>) előfordulási helyein a talajbolygatást minimalizálni szükséges, kizárólag gödörfúrással, ékásos ültetéssel javasolt csemete telepítése. Egyéb helyeken a teljes talaj előkészítési felújítási technológia korlátozása nem javasolt.)
E52	Őshonos fafajú faállomány táj- és termőhelyhonos fa- és cserjefajokkal történő felújítása.
E54	Idegenhonos fafajú faállomány szerkezetátalakítása.
E57	Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása.
E70	<p>Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következő előírások mellett:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező anyag keverése. • Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, faszárú: augusztus-szeptember. • Alkalmazás – a faszárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren – a gyalogakác kivételével – fainjektálással. (Megj.: a permetezés csak pontpermetezéssel történhet.) • Az alkalmazható szerek lehetőleg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják. • Csak erdészeti felhasználásra is engedélyezett készítményeket lehet alkalmazni az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában. • Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer. • Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében alkalmazható levélen felszívódó gyomirtó, de csak csöppenésmentes kijuttatással.
E71	A tűzpásztákon, nyiladékokon gondoskodni kell az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorításáról.
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
VA01	Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.
VA02	A terület egészen a vadlétszámot olyan szintre kell csökkenteni, hogy az a felújítások sikerességét kerítés hiányában se veszélyeztesse. Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni.

8. táblázat:

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Amennyiben mutatkozik rá gazdálkodói szándék, az idegenhonos fafajú erdő-állományrészek őshonossá történő átalakítása természetvédelmi szempontból támogatandó, elsősorban a szomszédos közösségi jelentőségű jelölő élőhelyek - Pannon homoki gyepek (6260)*, Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus spp.*) (91I0)*- megóvása érdekében.

Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok a biztosítják a tájban az őshonos fafajú állományok folyamatos jelenlétét, ezzel biztosíthatják az erdőssztyepp komplex, különösen az őshonos jelölő állományok - Pannon homoki gyepek (6260)*, Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus* spp.) (91I0)*- közti kapcsolat lehetőségét. Az elő- és véghasználatok végzése a „lépőkö” funkció betöltése szempontjából kiemelkedő fontosságú. Az idegenhonos, inváziós fajokat is tartalmazó erdőállományok esetében az inváziós fajok területről történő kiszorítása javítja az erdők pufferképességét. A kezelési egység területén a helyenként előforduló közösségi jelentőségű jelölő fajok populációinak védelme szükséges. Ennek érdekében a növényfajok, homoki kikerics (*Colchicum arenarium*), homoki nőszirm (*Iris humilis* ssp. *arenaria*), előfordulási helyeinek talajbolygatását szükséges megelőzni. Szükséges továbbá a honos fafajokból a skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*) életfeltételeinek biztosítása érdekében hagyásfa csoportokat meghagyni. A vadgazdálkodási létesítményeket úgy kell elhelyezni, hogy azok ne károsíthassák a közösségi jelentőségű jelölő fajok -homoki kikerics (*Colchicum arenarium*), homoki nőszirm (*Iris humilis* ssp. *arenaria*)- állományait. A túltartott vadállomány taposásával, túrásával a jelölő élőhelyet károsíthatja, ezért szükséges a megfelelő szinten tartása.

4. **Kezelési egység kódja, neve: KE4** – rövid távon szerkezet átalakításra javasolt idegenhonos erdőállományok

Kezelési egység meghatározása:

A kezelési egységbe az erdőssztyepp komplex fragmentumait körülvevő, azokba ékelődő idegenhonos, inváziós erdőállományok tartoznak. Ide tartoznak az inváziós faállománytípusba sorolt erdőrészletek is, még ha az élőhelytérkép szerint őshonos faállomány, vagy gyeppfragmentum jellemző is rájuk.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- G1 – Nyílt homokpusztagyepek (töredék, degradált állományok)
- H5b – Homoki sztyeprétek (töredék, degradált állományok)
- L5 – Alföldi zárt kocsányos tölgyesek (töredék, degradált állományok)
- M4 – Nyílt homoki tölgyesek (töredék, degradált állományok)
- OC – Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek
- P1 – Őshonos fafajú fiatalosok
- P2a – Üde és nedves cserjések
- P8 – Vágásterületek
- RA – Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok
- RB – Őshonos fafajú puhafás jellegtelen, vagy pionír erdők
- RC – Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők
- S1 – Ültetett akácok
- S2 – Nemesnyárasok
- S4 – Ültetett erdei- és feketefenyvesek
- T6 – Extenzív szántók (valójában erdőfelújításra előkészített terület)

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

6260* - Pannon homoki gyep

91I0* - Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus* spp.)

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Erdőgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- Ezeken a területeken a rövidtávú célkitűzés az erdőssztyepp komplex fragmentumainak védelme érdekében puffer területek kialakítása. Ehhez szükséges az idegenhonos fafajok eltávolítása, az állományaik helyén szerkezetátalakítással őshonos fafajú erdők kialakítása.
- Fakitermelést csak szeptember 15. és március 15. között javasolt végezni.
- Fontos a kezelési egységben található fás állományokkal mozaikoló homoki gyepfoltok megóvása, fátlan állapotban tartásuk. Ennek érdekében a gyepfoltokon fás állományok nem telepíthetőek, a spontán megjelenő fás állományok visszaszorításáról gondoskodni kell. Ugyanakkor a területen legeltetés, kaszálás nem kívánatos.
- Az idegenhonos fás állományok átalakítása során az őshonos állományok és állományrészek megóvására törekedni kell.
- Teljes talaj előkészítés homoki kikerics (*Colchicum arenarium*), homoki nőszirm (*Iris humilis ssp. arenaria*) állományok előfordulási helyein nem végezhető.
- Az álló és fekvő holt, illetve pusztuló fákat elszórtan meg kell hagyni a területen.

Vadgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

A kezelési egységben a vadászati létesítmények elhelyezése során figyelemmel kell lenni a közösségi jelentőségű jelölő növényfajok állományaira, azok károsítása tilos.

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a. Kötelezően betartandó előírások:

- Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004 (X.8.) Kormányrendeletet.
- Erdőterületekre vonatkozóan be kell tartani az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény rendelkezéseit, és a 2016. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az erdőgazdálkodás tartamosságát és fejlesztését szolgáló körzeti erdőtervezési keretértékekről szóló 69/2016. (X. 14.) FM rendeletet és a Nagykörösi erdőtervezési körzet erdőtervét.

b. Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

Kód	Gyepterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
GY21	Legeltetés és kaszálás tilos, a területet kezeletlenül kell fenntartani.
GY26	Inváziós fásszárúak mechanikus irtása kötelező.
GY28	A gyep cserjésedését meg kell akadályozni, azonban a szórtan jelentkező őshonos cserjék megőrzésére törekedni kell.

GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges.
GY31	A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban az illetékes nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerint érintett nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell.
GY32	A működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltokat nem szabad eltávolítani.
Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E06	Idegenhonos fafajok telepítésének mellőzése.
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki.
E11	A fával nem, vagy részben fedett területek egyéb részletként (tisztás, cserjés, nyiladék, erdei vízfolyás és tó, kopár) történő lehatárolása, szükség esetén az erdőrészlet megosztásával. (Megjegyzés: Amennyiben homoki gyepek kialakulása kezdődik meg a területen.)
E12	A tisztások fátlan állapotban tartása, tisztásként való további nyilvántartása. (Megjegyzés: Amennyiben homoki gyepek kialakulása kezdődik meg a területen.)
E16	A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m ³ /ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása. (Megjegyzés: A nemes és hazai nyár ültetvényekben javasolt mindenhol a biológiai életkora végéig meghagyni néhány fát a közösségi jelentőségű jelölő faj skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) védelme érdekében.)
E28	Őshonos fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.
E29	A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágásokat minden esetben az őshonos fafajok javára kell elvégezni.
E37	Tájhonos fafajú állományok véghasználatára során az idős állományban legalább 5% területi lefedettséget biztosító mikroélőhely visszahagyása, lehetőleg az idős állomány szerkezetét és összetételét is reprezentáló formájában.
E49	Az eredeti talajállapot fenntartása érdekében a talaj-előkészítés és a tuskózás elhagyása. (Megjegyzés: A közösségi jelentőségű jelölő faj homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>), homoki nőszirm (<i>Iris humilis</i> ssp. <i>arenaria</i>) előfordulási helyein a talajbolygatást minimalizálni szükséges, kizárólag gödörfúrással, ékásos ültetéssel javasolt csemete telepítése. Egyéb helyeken a teljes talaj előkészítéssel felújítási technológia korlátozása nem javasolt.)
E52	Őshonos fafajú faállományok táj- és termőhelyhonos fa- és cserjefajokkal történő felújítása.
E54	Idegenhonos fafajú faállomány szerkezetátalakítása. (Megjegyzés: 1-3 üzemtervezési ciklus alatt javasolt a szerkezetátalakítások elvégzése. Ütemezés javasolt a szerkezetátalakítások tekintetében fontosságuk sorrendjében. Először a közösségi jelentőségű jelölő élőhelyeket közvetlenül veszélyeztető állományok átalakítása szükséges.)
E57	Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása. (Megjegyzés: őshonos fafajú állományokban.)
E70	Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következő előírások mellett: <ul style="list-style-type: none"> • Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező anyag keverése. • Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, faszárú: augusztus-szeptember.

	<ul style="list-style-type: none"> • Alkalmazás – a fás szárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren – a gyalogakác kivételével – fainjektálással. (Megj.: a permetezés csak pontpermetezéssel történhet.) • Az alkalmazható szerek lehetőleg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják. • Csak erdészeti felhasználásra is engedélyezett készítményeket lehet alkalmazni az engedélyokiratban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában. • Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer. • Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében alkalmazható levélen felszívódó gyomirtó, de csak csöppenésmentes kijuttatással.
E71	A tűzpásztákon, nyiladékokon gondoskodni kell az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorításáról. (Megjegyzés: A selyemkóró (<i>Asclepias syriaca</i>) visszaszorításáról mindenhol gondoskodni kell, a fásszárú inváziós fajok visszaszorításáról őshonos állományok között kell gondoskodni.)
E79	Tájidegen fafaj erdőtelepítésben és erdőfelújításban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal előzetesen egyeztetve alkalmazható. (Megjegyzés: lehetőség szerint a közösségi jelentőségű jelölő élőhelyeket leginkább veszélyeztető állományok esetében csak őshonos fafajjal történő felújítás javasolt.)
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
VA01	Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.
VA02	A terület egészén a vadlétszámot olyan szintre kell csökkenteni, hogy az a felújítások sikerességét kerítés hiányában se veszélyeztesse. Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni.

9. táblázat:

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Amennyiben mutatkozik rá gazdálkodói szándék, az idegenhonos fafajú erdő-állományok őshonossá történő átalakítása természetvédelmi szempontból támogatandó, elsősorban a szomszédos közösségi jelentőségű jelölő élőhelyek - Pannon homoki gyepek (6260)*, Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus* spp.) (91I0)*- megóvása érdekében.

A szerkezet átalakításokat 1-3 üzemtervi ciklus alatt javasolt végrehajtani és ütemezni szükséges. Elsősorban a Nagykörös 9, 12, 79, 80, 103, 104, 131, 137, 141, 329, 371, 378 erdőtagban található jelölő élőhelyekkel érintkező erdőrészek szerkezet átalakítása szükséges.

Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok a biztosítják az erdőssztyepp komplex, különösen az őshonos jelölő állományok - Pannon homoki gyepek (6260)*, Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus* spp.) (91I0)*- állományainak védelmét, őshonos fafajú erdőállományokból álló puffer zóna kialakításával. A kezelési egység területén a helyenként előforduló közösségi jelentőségű jelölő fajok populációinak védelme szükséges. Ennek érdekében a növényfajok, homoki kikerics (*Colchicum arenarium*), homoki nőszirm (*Iris humilis* ssp. *arenaria*), előfordulási helyeinek talajbolygatását szükséges megelőzni. Szükséges továbbá a honos fafajokból a skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*) életfeltételeinek biztosítása érdekében hagyásfa csoportokat meghagyni. A

vadgazdálkodási létesítményeket úgy kell elhelyezni, hogy azok ne károsíthassák a közösségi jelentőségű jelölő fajok -homoki kikerics (*Colchicum arenarium*), homoki nőszirm (*Iris humilis ssp. arenaria*)- állományait. A túltartott vadállomány taposásával, túrásával a jelölő élőhelyet károsíthatja, ezért szükséges a megfelelő szinten tartása.

5. **Kezelési egység kódja, neve: KE5** – hosszú távon szerkezet átalakításra javasolt erdőállományok

Kezelési egység meghatározása:

A kezelési egységbe az erdőssztyepp komplex fragmentumai között, de azoktól távolabb található idegenhonos, inváziós erdőállományok tartoznak. Ide tartoznak az inváziós faállománytípusba sorolt erdőrészek is, még ha az élőhelytérkép szerint fiatal őshonos faállomány jellemző is rájuk.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- P1 – Őshonos fafajú fiatalosok
- P8 - Vágásterületek
- S1 – Ültetett akácok
- S2 – Nemesnyárasok
- S4 – Ültetett erdei- és feketefenyvesek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

A kezelési egységben nem található közösségi jelentőségű élőhely.

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Erdőgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- Ezeken a területeken a hosszútávú (1-5 üzemtervi ciklus alatt) célkitűzés az erdőssztyepp komplex fragmentumai közötti összeköttetés kialakítása érdekében őshonos fafajú állományok kialakítása. Ehhez szükséges az idegenhonos fafajok eltávolítása, az idegenhonos állományok szerkezetátalakítása.
- Az idegenhonos fás állományok átalakítása során az őshonos állományok és állományrészek megóvására törekedni kell.
- Teljes talaj előkészítés homoki kikerics (*Colchicum arenarium*), homoki nőszirm (*Iris humilis ssp. arenaria*) állományok előfordulási helyein nem végezhető.
- Az álló és fekvő holt, illetve pusztuló fákat elszórtan meg kell hagyni a területen.

Vadgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

A kezelési egységben a vadászati létesítmények elhelyezése során figyelemmel kell lenni a közösségi jelentőségű jelölő növényfajok állományaira, azok károsítása tilos.

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:

a. Kötelezően betartandó előírások:

- Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004 (X.8.) Kormányrendeletet.
- Erdőterületekre vonatkozóan be kell tartani az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény rendelkezéseit, és a 2016. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az erdőgazdálkodás tartamosságát és fejlesztését szolgáló körzeti erdőtervezési keretértékekről szóló 69/2016. (X. 14.) FM rendeletet és a Nagykörösi erdőtervezési körzet erdőtervét.

b. Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

Kód	Erdőterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki.
E16	A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m ³ /ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása. (Megjegyzés: A nemes és hazai nyár ültetvényekben javasolt mindenhol a biológiai életkora végéig meghagyni néhány fát a közösségi jelentőségű jelölő faj skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) védelme érdekében.)
E28	Őshonos fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.
E49	Az eredeti talajállapot fenntartása érdekében a talaj-előkészítés és a tuskózás elhagyása. (Megjegyzés: A közösségi jelentőségű jelölő faj homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>), homoki nőszirm (<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>) előfordulási helyein a talajbolygatást minimalizálni szükséges, kizárólag gödörfúrással, ékásos ültetéssel javasolt csemete telepítése. Egyéb helyeken a teljes talaj előkészítéses felújítási technológia korlátozása nem javasolt.)
E54	Idegenhonos fafajú faállomány szerkezetátalakítása. (Megjegyzés: 1-5 üzemtervezési ciklus alatt javasolt a szerkezetátalakítások elvégzése.)
E57	Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása. (Megjegyzés: őshonos fafajú állományokban.)
E71	A tűzpásztákon, nyiladékokon gondoskodni kell az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok visszaszorításáról. (Megjegyzés: A selyemkóró (<i>Asclepias syriaca</i>) visszaszorításáról kell gondoskodni.)
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
VA01	Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.
VA02	A terület egészén a vadlétszámot olyan szintre kell csökkenteni, hogy az a felújítások sikerességét kerítés hiányában se veszélyeztesse. Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni.

10. táblázat:

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Amennyiben mutatkozik rá gazdálkodói szándék, az idegenhonos fafajú erdő-állományok őshonossá történő átalakítása természetvédelmi szempontból támogatandó. A

szerkezetátalakítást elsősorban a Nagykörös 53, 96, 108, 136, 202 erdőtagok azon részein szükséges elvégezni, melyek a szomszédos közösségi jelentőségű jelölő élőhelyekkel - Pannon homoki gyepek (6260)*, Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus* spp.) (91I0)*- érintkeznek.

Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok végrehajtása hosszú távú a biztosítja az erdőssztyepp komplex, különösen az őshonos jelölő állományok - Pannon homoki gyepek (6260)*, Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus* spp.) (91I0)*- állományai közötti összeköttetés kialakítását, őshonos fafajú erdőállományokból álló, a természetvédelmi szempontból fontos fajok számára vándorlást biztosító zónák kialakításával. A már meglévő fiatal őshonos erdőállományrészek megőrzése javasolt. A kezelési egység területén a helyenként előforduló közösségi jelentőségű jelölő fajok populációinak védelme szükséges. Ennek érdekében a növényfajok, homoki kikerics (*Colchicum arenarium*), homoki nőszirm (*Iris humilis* ssp. *arenaria*), előfordulási helyeinek talajbolygatását szükséges megelőzni. Szükséges továbbá a honos fafajokból a skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*) életfeltételeinek biztosítása érdekében hagyásfa csoportokat meghagyni. A vadgazdálkodási létesítményeket úgy kell elhelyezni, hogy azok ne károsíthassák a közösségi jelentőségű jelölő fajok -homoki kikerics (*Colchicum arenarium*), homoki nőszirm (*Iris humilis* ssp. *arenaria*)- állományait. A túltartott vadállomány taposásával, túrásával a jelölő élőhelyet károsíthatja, ezért szükséges a megfelelő szinten tartása.

6. Kezelési egység kódja, neve: KE6 – legeltetéssel, kaszálással fenntartandó gyepterületek

Kezelési egység meghatározása:

A kezelési egységbe tartoznak azok a Gógány-ér és Körös-ér menti gyepterületek, melyeket legeltetéssel, illetve kaszálással javasolt fenntartani.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- BA – Fragmentális mocsári- és/vagy hínárnövényzet mozaikok álló- és folyóvizek partjánál
- B5 – Nem zsombékoló magassásrétek
- D34 – Mocsárrétek
- H4 – Erdőssztyepprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok
- H5b – Homoki sztyepprétek
- OB - Jellegtelen üde gyepek
- OC – Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek
- OF – Magaskórós ruderalis gyomnövényzet
- P2a – Üde és nedves cserjések
- RB – Őshonos fafajú puhafás jellegtelen, vagy pionír erdők

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

6260* - Pannon homoki gyepek

6440 - Folyóvölgyek *Cnidion dubii*hoz tartozó mocsárrétjei**Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:***Mezőgazdálkodáshoz köthető javaslatok:*

- az élőhelyek fennmaradását szolgáló kaszálásos, legeltetési hasznosítás folytatása javasolt
- a területen szerves és műtrágya kijuttatása, tárolása, valamint növényvédőszer tárolása nem javasolt, kijuttatása a fás- és lágyszárú idegenhonos inváziós fajok irtása során csepegésmentes technológiával kijuttatott gyomirtó vegyszerek és a zárlati károsítók elleni, jogszabályban előírt védekezés kivételével nem támogatott.
- sarjülegeltetés a nemzeti park igazgatósággal egyeztetve történhet

Vadgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- vadgazdálkodási létesítmények elhelyezését az érintett nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell

Vízgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- a vízfolyások fenntartó jellegű kezelését a területileg illetékes nemzeti parkkal egyeztetett módon szükséges folytatni
- az esetleg szükségesé váló kotrás során kitermelésre került anyagot a Natura 2000 területen belül tárolni nem javasolt

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:*a. Kötelezően betartandó előírások:*

- Gyepek esetében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet, a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, előírásainak betartása kötelező.

b. Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

Kód	Gyepterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
GY01	Felülvetés nem megengedett.
GY02	Vegyszeres gyomirtás nem megengedett.
GY08	Dobkaszó és talaj meghajtású rendszó, rendelkező használata tilos.
GY14	Felázott talajon mindennemű munkavégzés tilos.
GY15	Tűzpászta létesítése nem megengedett.
GY23	Biztosítani kell a felhalmozódott fűavar eltávolítását.
GY24	A gyepek természetvédelmi szempontú égetése csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság egyedi írásos véleménye alapján történhet.
GY26	Inváziós fűszárúak mechanikus irtása kötelező.
GY28	A gyepek cserjésedését meg kell akadályozni, azonban a szórtan jelentkező őshonos cserjék megőrzésére törekedni kell.
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges.
GY30	A természetes gyepekben őshonos méretes fáak (30 cm törzsátmérő felett) és a vadgyümölcsök (törzsátmérő megjelölése nélkül) megőrzése kötelező.

GY31	A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságának be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell.
GY34	Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb tájidegen faegyedeket lábon állva kell vegyszeres kezelésben részesíteni (törzs megfűrése, vegyszer injektálása); a hatékonyság érdekében a vegyszert is alkalmazó munkát fafajtól függően a vegetációs időszak kezdetén (április-május) vagy végén (augusztus-szeptember) kell elvégezni.
GY42	Legeltetési sűrűség 0,4-0,6 állategység/ha.
GY59	Legeltetési terv készítése és egyeztetése szükséges a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.
GY64	Kaszáló sarjülegeltetését a kaszálás napjától számított 30 napon belül megkezdeni tilos.
GY67	Legeltethető állatfaj: szarvasmarhafélék.
GY68	Legeltethető állatfaj: juh.
GY73	Kaszálás június 30. után lehetséges.
GY79	Évente az időjárási viszonyoknak és a gyepp állapotának megfelelő, természetvédelmi-ökológiai és a gazdálkodási szempontokat egyaránt figyelembe vevő kaszálási terv készítése és egyeztetése a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal, valamint az így egyeztetett kaszálási terv végrehajtása. <i>(Megjegyzés: fokozott figyelemmel a nagy tűzlepke (Lycaena dispar) élőhelyi igényeire.)</i>
GY80	A gyeppet évente csak egyszer lehet kaszálni. <i>(Megjegyzés: kivéve az inváziós fajokkal erősen fertőzött területeket.)</i>
GY103	Fokozottan védett földön fészkelő madárfaj fészkeinek, fiókáinak megtalálása esetén a betakarítást, illetve a kaszálást azonnal be kell fejezni és haladéktalanul értesíteni kell a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságot és javaslata alapján a talált fészkek körül 0,5-1 hektáros védőterületet kell kialakítani.
GY107	Az inváziós gyomok virágzásban történő kaszálása kötelező.
GY108	Erősen fertőzött foltokat sokkoló kaszálással évente legalább háromszor kezelni kell.
GY109	A lekaszált inváziós növényeket a területről el kell távolítani a kaszálást követő 30 napon belül.
GY112	Tisztító kaszálás, szárazzás szeptember 1. után kezdhető meg, amely alól kivételt képez július 15-ei dátummal az inváziós növényfajok konkrét állományait érintő kaszálás és szárazzás.
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
VA01	Szóró, sózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.
VA02	A terület egészen a vadlétszámot olyan szintre kell csökkenteni, hogy az a felújítások sikerességét kerítés hiányában se veszélyeztesse. Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni.

11. táblázat:

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A területen levő csatornásított Gógány-ér és Körös-ér jelenleg a kívánatosnál gyorsabban vezeti le a vizeket, ezért javasolt a meder morfológiájának változatosabbá tételével, öblök, kiszögellések létesítésével a terület vízháztartásának javítása, mely kedvező hatást gyakorol a Folyóvölgyek *Cnidion dubii*hoz tartozó mocsárréteji (6440) jelölő élőhelyre, mely így nagyobb eséllyel őrizhető meg, természetessége javulhat. Az élőhely kiterjedése is növelhető, ehhez azonban szükséges a területen gazdálkodókkal történő előzetes egyeztetés is.

Kezelési javaslatok indoklása:

Az előírások betartása ideális feltételeket teremt a jelölő élőhelyek -Pannon homoki gyepek (6260)*, Folyóvölgyek Cnidion dubiihoz tartozó mocsárrétjei (6440)- fennmaradása, illetve kiterjedésének megőrzése érdekében. A legeltetés és a kaszálás fenntartása és extenzifikálása, megakadályozza a területen végbemenő szukcessziós folyamatokat, ugyanakkor biztosítja a terület túlhasználatainak megakadályozását. A terület természeti értékeinek megóvása szempontjából fontos az inváziós fás- és lágyszárú növényfajok visszaszorítása, melyre elsősorban mechanikai módszerek alkalmazandóak. A közösségi jelentőségű jelölő faj nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*) élőhelyi igényeinek biztosítása érdekében javasolt kaszálási terv készítése. A túltartott vadállomány taposásával, túrásával a jelölő élőhelyet károsíthatja, ezért szükséges a megfelelő szinten tartása. A rossz helyen kialakított vadászati létesítmény károsíthatja a közösségi jelentőségű jelölő faj nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*) élőhelyét, ezért szükséges azok helyének egyeztetése.

7. Kezelési egység kódja, neve: KE7 – szántó területek**Kezelési egység meghatározása:**

Ebbe a kezelési egységbe tartoznak a területen található szántó művelési ágba tartozó területek, tanyák, kiskertek.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- T1 – Egyéves intenzív szántóföldi kultúrák
- T9 – Kiskertek
- T10 - Fiatal parlag és ugar
- U10 – Tanyák, családi gazdaságok

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

A kezelési egységben nem található közösségi jelentőségű élőhely.

Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A területen szántó művelési ágban lévő területek viszonylag kis parcellák, minden területre az intenzív mezőgazdasági termesztés jellemző, melynek extenzifikálása javasolt. A tanyák, kiskertek esetében előírás nem szükséges.

Mezőgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- a szántók visszagyepesítése javasolt hosszú távon a potenciális vegetációnak megfelelő gyepeverékekkel (mocsárrétekre, illetve homoki gyepekre jellemző fajokkal)
- a szántó művelési ágban nyilvántartott területeken vissza kell szorítani a kemikáliák használatát

Vadgazdálkodáshoz köthető javaslatok:

- vadgazdálkodási létesítmények elhelyezését az érintett nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell

Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok:**a. Kötelezően betartandó előírások:**

- Natura 2000 kijelölés alatt álló területek esetében be kell tartani az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004 (X.8.) Kormányrendeletet.
- A Natura 2000 területekre vonatkozó gazdálkodási jellegű kötelező előírások és korlátozások a fenntartási terv elfogadásának időpontjában a kezelési egység meghatározó szántóföldi élőhelytípusaira nincsenek. Az esetleges élőhelyrekonstrukció keretében helyreállítható gyepek esetén kötelezően betartandó előírásként a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X.18.) Korm. rend. előírásait szükséges alapul venni.

b. Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

Kód	Szántóterületekre vonatkozó előírás-javaslatok
SZ01	Napnyugtától napkeltéig gépi munkavégzés tilos.
SZ04	Pillangósok esetén természetkímélő kaszálás, vadriasztó lánc használata kötelező.
SZ11	Szalma, széna: szalma-, széna depóniát és bálát (különösen a felszíni vizektől mért 200 m távolságon belül és ártéren) a területről 30 napon belül le kell hordani.
SZ13	Szántóföldön trágyaszarvas kialakítása tilos.
SZ14	A parcella szélein legalább 3 m széles növényvédőszer mentes táblaszegélyt kell hagyni, ahol szükség esetén mechanikai gyomirtást kell végezni.
SZ18	A táblán egy gazdálkodási évben csak egyszeri alkalommal szabad gyomirtó szert használni.
SZ19	Kizárólag környezetkímélő besorolású növényvédő szerek alkalmazása engedélyezett.
SZ21	Légi kivitelezésű növényvédelem és tápanyag-utánpótlás tilos.
SZ22	Rágcsálóirtó szerek és talajfertőtlenítő szerek alkalmazása tilos.
SZ23	Rovarölő szerek nem alkalmazhatók, kivéve a repce, a mustár, illetve az olajretek rovarirtását.
SZ24	Totális gyomirtó szerek használata nem engedélyezhető a területen.
SZ43	Fás szárú és lágyszárú energetikai ültetvény telepítése tilos.
SZ44	Fóliasátras és üvegházhasználat tilos.
SZ45	Öntözés tilos.
SZ46	Melioráció tilos.
SZ47	Meszezés tilos.
SZ48	Drénezés tilos.
SZ52	Szántó füves élőhelyé alakítása gyeptelepítéssel.
SZ53	Szántó füves élőhelyé alakítása spontán felhagyással.
SZ55	Szántó füves élőhelyé alakítása, lucerna kultúrát követő spontán gyepesedéssel.
SZ60	Magvetéshez kizárólag a közeli természetes gyepről származó magkeveréket, illetve kaszálékot szabad felhasználni.
SZ63	Tájidegen fűmagkeverékekkel történő vetés tilos.
Kód	Gyepterületekre vonatkozó előírás-javaslatok (Megjegyzés: amennyiben vizsgálgyepesítésre kerülnek a területek)

GY01	Felülvetés nem megengedett.
GY02	Vegyszeres gyomirtás nem megengedett.
GY08	Dobkaszó és talaj meghajtású rendszóró, rendezelő használata tilos.
GY14	Felázott talajon mindennemű munkavégzés tilos.
GY15	Tűzpázták létesítése nem megengedett.
GY23	Biztosítani kell a felhalmozódott fűavar eltávolítását.
GY24	A gyepek természetvédelmi szempontú égetése csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság egyedi írásos véleménye alapján történhet.
GY42	Legeltetési sűrűség 0,4-0,6 AE/ha.
GY48	Szakaszoló legeltetés esetén legeltetési terv készítése és egyeztetése a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.
GY51	Villanypásztor használata esetén egy szakasz területe nem haladhatja meg a 20 ha-t.
GY59	Legeltetési terv készítése és egyeztetése szükséges a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.
GY108	Erősen fertőzött foltokat sokkoló kaszálással évente legalább háromszor kezelni kell.
GY109	A lekaszált inváziós növényeket a területről el kell távolítani a kaszálást követő 30 napon belül.
Kód	Vadgazdálkodási előírás-javaslatok
VA01	Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.

12. táblázat.

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A jogszerűen szántóként hasznosított területek esetében természetvédelmi szempontból a visszagyepesítés javasolt a környező jelölő élőhelyek -Pannon homoki gyepek (6260)*, Folyóvölgyek *Cnidion dubii*hoz tartozó mocsárrétjei (6440)- érdekében.

Kezelési javaslatok indoklása:

A különböző vegyszerhasználati korlátozás-javaslatok a környező jelölő gyepek Pannon homoki gyepek (6260)*, Folyóvölgyek *Cnidion dubii*hoz tartozó mocsárrétjei (6440) védelmében fontosak, ugyanis a bemosódó műtrágyák, illetve vegyszerek károsítják a gyepeket, gyomosodás indul meg, illetve ezáltal könnyebben megtelepednek az idegenhonos inváziós növényfajok (fehér akác (*Robinia pseudo-acacia*), mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*), keskenylevelű ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*), nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*)). Az előírás-javaslatok másik csoportja rekonstrukciós jellegű: a jogszerűtlenül szántóként hasznosított területek esetében a gyepterület növelése érdekében, és idővel, hosszú távon a jelölő élőhelyek (*Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétjei (6440) kiterjedésének növekedése érdekében, javasoljuk ezen szántók visszagyepesítését. A szántók visszagyepesítése esetén a gyepekre vonatkozó kezelési előírások biztosítják a természetvédelmi szempontból kedvező gyepszerkezet kialakulását és fennmaradását.

3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés

Az élőhely rekonstrukciós javaslatokat a Kezelési Egységek leírásánál részleteztük, itt csak rövid összefoglalást adunk.

KE1: A kezelési egységben az inváziós fajok teljes visszaszorítása javasolt

KE2, KE3, KE4, KE5: Amennyiben mutatkozik rá gazdálkodói szándék, az idegenhonos fafajú erdő-állományok őshonossá történő átalakítása javasolt.

KE6: A területen levő csatornásított Gógány-ér és Kőrös-ér esetében javasolt a meder morfológiájának változatosabbá tételével, öblök, kiszögellések létesítésével a terület vízháztartásának javítása.

KE7: A jogszerűen szántóként hasznosított területek esetében természetvédelmi szempontból javasolt azok visszagyepesítés.

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

A területen előforduló védett fajokkal kapcsolatosan a fajvédelmi intézkedések elsősorban élőhely kezelési jellegűek, így beépültek a kezelési egységekre megfogalmazott javaslatok közé. A kezelési egységekre vonatkozó előírás-javaslatok betartása révén az itt előforduló védett fajok fennmaradása biztosítható.

Erdőhöz és holtfához kötődő fajok érdekében tett intézkedések

A parlagi sas (*Aquila heliaca*) és a fekete gólya (*Ciconia nigra*) fészkelőhelye körül zavartalanságot kell biztosítani a teljes kotlási és fiókanevelési időben februártól július végéig, faapolási és termelési munkák nem végezhetők.

A skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*) és a nagy höscincér (*Cerambyx cerdo*) és a legtöbb denevérfaj állományának megtartása és növelése érdekében az ültetvényszerű tölgyesekben erdőszegélyben hagyásfákat kell hagyni, általában, amennyire ezt a terület szociális környezete lehetővé teszi, növelni kell a holtfa arányát, illetve a nyaras állományokban az álló és a fekvő holtfa kímélete javasolt. A nagy höscincér kedveli az erdőszéli könnyen felmelegedő nagy méretű faegyedeket. A skarlátbogár pedig az elváló kérgű nyarak kérgé alatt fejlődik. Denevérfajok az elváló kérgű, vagy odvasodó állományokat kedvelik. Mindkét faj élőhelyének fenntartása fejlesztése sok más gerinctelen faj számára is kedvező életfeltételeket biztosít. Ezek az élőlények tekinthetők a holtfához kötődő fajok esernyőszervezeteinek.

Meg kell jegyezni, hogy Nagykőrösön egyedi értéket képviselnek a molyhos tölgyek (*Quercus pubescens*) mely faj nem védett, alföldi előfordulásai azonban florisztikai érdekességnek számítanak, minden egyede kímélendő különleges helyi érték.

Az avarszint faunájának és flórájának megőrzése, fejlesztése:

A homoki kikerics (*Colchicum arenarium*) az az esernyőszervezet, melynek megőrzése a talajfauna és a flóra szempontjából kedvező állapotot tart fenn. Az alföldön bevett gyakorlat az úgynevezett teljes talajelőkészítéssel végzett felújítás. Ilyen esetben a talaj felső 15-20 cm-es rétegét eldózerolják, a csupasz talajfelszínen folyik az erdőtelepítés. Nem nehéz belátni, hogy minden élőlény mely ebben a talaj felszín közeli zónában él elpusztul a művelés hatására. A homoki kikerics gumói is ebben a zónában találhatóak. A vaddisznó igen magas létszáma nem azért probléma mert esetleg megeszi az egyébként mérgező növényt, hanem mert a szántáshoz hasonlóan átgyúrja a talaj vékony termőrétegét, kifordít belőle mindent.

Erdei tisztások-gyeppek

A homoki nőszirm (*Iris humilis ssp. arenaria*) tartós szegfű (*Dianthus diutinus*) és a szarvas álganéjtúró (*Bolbelasmus unicornis*) a száraz gyeppek a nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*) pedig az

üdébb gyepek kiemelt jelentőségű faja. A tisztások esetén fontos, hogy a gyeptörmények hosszútávon fent tudjon maradni. Ennek érdekében a galagonyásodó foltokat meg kell nyitni, azonban semmi esetre sem szabad túlhasználni. Az erdei tisztásokon gyakori jelenség a homoklopás, mely különösen veszélyes lehet a tartós szegfű élőhelyén.

Az üdébb gyepek esetén a legalább 5-6 m széles búvósávok hagyása kívánatos. Ettől eltérni a nagy *Solidago* fertőzöttségű területen érdemes, ahol a hagyássáv csak inváziós fajt terem.

Az európai szalakóta (*Coracias garrulus*) természetes odúban költ a területen. A faj állománya hatékonyan növelhető mesterséges költőüregek kihelyezésével.

3.2.4. Kutatás, monitorozás

A természetvédelmi szempontú felmérések célja a területen előforduló, az Élőhelyvédelmi Irányelv függelékeiben felsorolt élőhelytípusok, ill. fajok rendszeres felmérése, továbbá a védett és veszélyeztetett fajok egyes populációinak nyomon követése, valamint a veszélyeztetett és/vagy természetközeli társulások megfigyelése. A vizsgálatok a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) sztenderd protokolljai alapján készülnek, amennyiben az adott faj felmérésére elkészült a felmérési protokoll.

A Nagykörösi pusztai tölgyesek kJT területét 5x5 km kiterjedésű élőhelyterképezési négyzet érinti (Takács, Molnár szerk. 2009), az élőhelyterkép 2004-ben és 2014-ben készült el.

A Nagykörösi pusztai tölgyesek kJT területén rendszeresen felmérésre kerülnek az NBmR keretein belül az alább felsorolt védett növény- és állatfajok. A felmérések lehetőség szerint az NBmR vonatkozó protokollja alapján készülnek (Bata et al., 2011., Rácz, 2010, Váczi, 2010.). A fajnév után felsoroljuk az NBmR szerinti mintavételi módszert és a Natura 2000 területen belül elhelyezkedő mintavételi helyeket (település, dűlő megjelöléssel.)

Faj	Felmért terület neve	Felmérés módszere
Tartós szegfű (<i>Dianthus diutinus</i>)*	Nagykörös, Strázsa-hegy és Száraz-dűlő	A
Homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>)	Nagykörös, Nagy-erdő	E
Homoki nőszirm (<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>)	Nagykörös	E
Kisfészekű aszat (<i>Cirsium brachycephalum</i>)	Nagykörös, Gógány-ér	E
Nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>)	Nagykörös	NBmR protokoll szerint
Nagy höscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>)	Nagykörös	NBmR protokoll szerint
Skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	Nagykörös	NBmR protokoll szerint
Szarvas álganajtúró (<i>Bolbelasmus unicornis</i>)	Nagykörös	NBmR protokoll szerint
Csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>)	Nagykörös	NBmR protokoll szerint
Nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteinii</i>)	Nagykörös	NBmR protokoll szerint

Közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>)	Nagykőrös	NBmR protokoll szerint
Hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>)	Nagykőrös	NBmR protokoll szerint
Nyugati pisedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>)	Nagykőrös	NBmR protokoll szerint

13. táblázat.

Az Élőhelyvédelmi Irányelv II. számú függelékében felsorolt növényfajok közül a tartós szegfű (*Dianthus diutinus*)* állományát 3 évente kell felmérni. A homoki kikerics (*Colchicum arenarium*) teljes állománya még mindig nem került felmérésre, szinte minden évben újabb állományok kerülnek elő. A homoki nőszirm (*Iris humilis ssp. arenaria*) állománya további felmérést igényel, kisebb-nagyobb foltjai bárhol felbukkanhatnak. A kiséfészű aszat (*Cirsium brachycephalum*) egyelőre egyetlen ponban került elő. A Gógány menti területeken a fajt laposabban fel kell mérni.

Az Élőhelyvédelmi Irányelv II. számú függelékében felsorolt bogárfajok közül a nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*) és a skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*) többhelyütt előkerült. Állományaik jelenlét-hiány vizsgálata 6 évente javasolt.

A Nagykőrösi pusztai tölgyesek kjTT területén égető szükség volna a fenntartási terv szempontjából fontos, az Élőhelyvédelmi Irányelv függelékeiben felsorolt fajok kutatására.

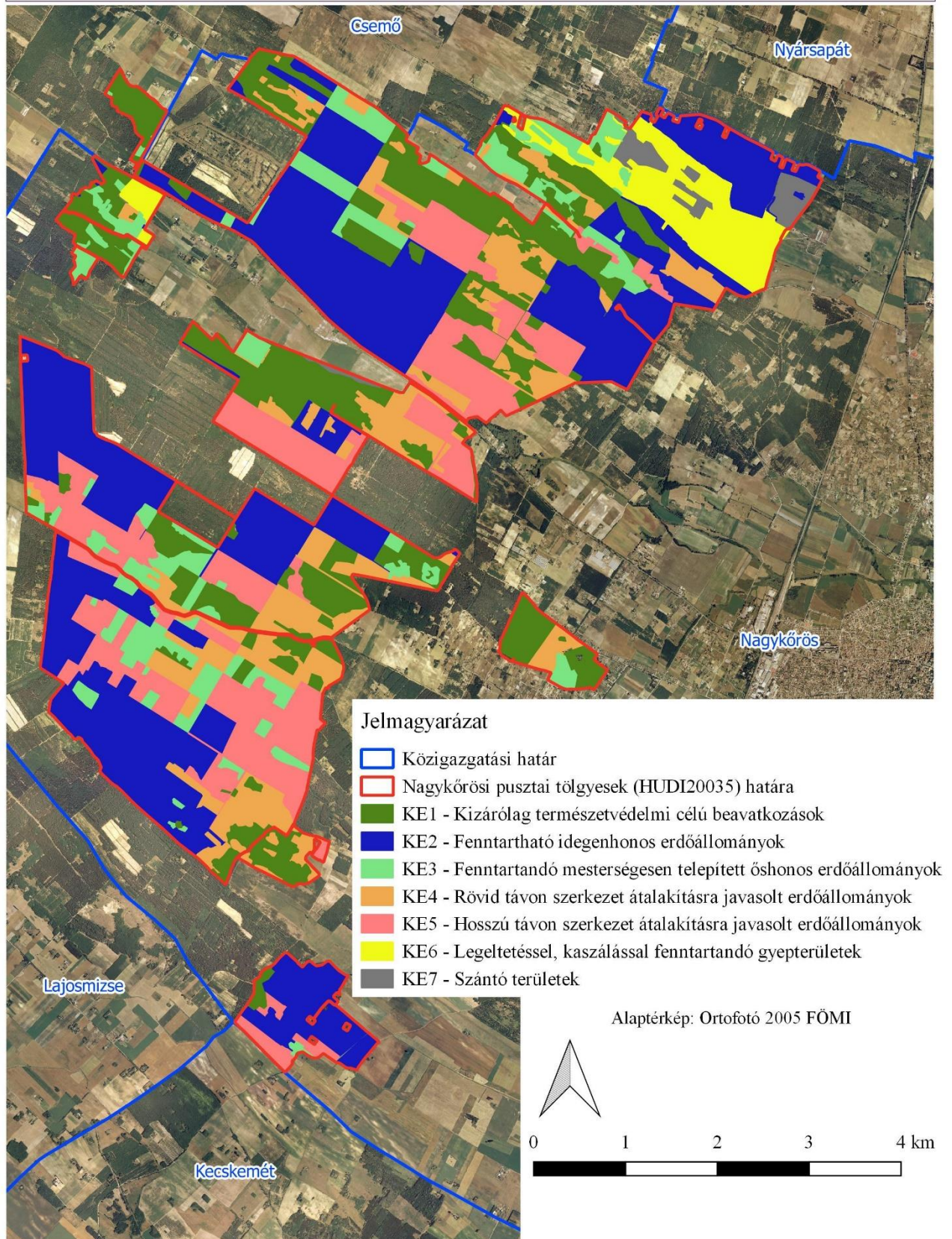
Az Élőhelyvédelmi Irányelv IV. függelékében felsorolt, a területen előforduló, kételtű és hüllőfajok a zöld levelibéka (*Hyla arborea*), barna varangy (*Bufo bufo*), zöld varangy (*Bufo viridis*), erdei béka (*Rana dalmatina*), a fürge gyík (*Lacerta agilis*), zöld gyík (*Lacerta viridis*) valamint rézsikló (*Coronella austriaca*). A fentiekben felsorolt kételtű és hüllőfajok populációinak célzott felmérését a megfelelő helyeken történő egyedi megfigyelések segítségével lehet elvégezni, valamint a kételtű fajokat hang alapján történő azonosítással lehet regisztrálni.

A Nagykőrösi pusztai tölgyesek kjTT területén öt jelölő denevérfaj fordul elő ezek: csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*), hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*), közönséges denevér (*Myotis myotis*), nagyfülű denevér (*Myotis bechsteini*), pisedenevér (*Barbastella barbastellus*). A terv készítése során végzett kutatás és a korábbi kutatások alapján nem sikerült kimutatni a pisedenevér (*Barbastella barbastellus*) a hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*), közönséges denevér (*Myotis myotis*) jelenlétét. A területen igazoltnak látszik a kései denevér (*Eptesicus serotinus*) jelenléte. A denevérfajok jelenlétének vizsgálatára további kutatások szükségesek.

Az elkészült élőhelytérkép frissítése 10-12 éves ciklusonként szükséges, érdemes a terület teljes térképezését a soron következő NbmR térképezés időpontjában végezni. A térképezés során külön figyelmet kell fordítani az élőhelyeket veszélyeztető növényfajok esetleges terjedésére. Az élőhelytérkép készítésekor vizsgálni kell, hogy a kezelési tervben javasolt kezelések milyen hatással vannak az egyes élőhelytípusokra. Az élőhelytérkép készítésének szempontjai, módszertana NBmR élőhely-térképezés protokollban kidolgozott elvek szerint kell, hogy készüljön (Takács, Molnár szerk. 2009), azzal a kiegészítéssel, hogy a Nemzeti Élőhelyosztályozási Rendszer szerint kategorizált vegetációs egységeket be kell sorolni az Élőhelyvédelmi Irányelv I. sz. mellékletében felsorolt élőhelytípusokba is.

3.2.5. *Mellékletek Kezelési egységek térkép:*

3. sz melléklet
A Nagykőrösi pusztai tölgyesek (HUDI20035) Natura 2000 terület kezelési egységeinek térképe
2016

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

A tervezési terület egésze a Nagykörösi tölgyesek (HUDI20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területhez tartozik, tehát a tervezési területre alapvetően a 275/2004. (X.8.) Korm.rendelet az irányadó.

A tervezési terület egésze az országos ökológiai hálózat övezetébe tartozik (magterület, ökológiai folyosó és puffterület övezet egyaránt található), melyről az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény rendelkezik.

A tervezési területen meghatározó az üzemtervezett erdőterületek nagysága, melyek 3081 ha kiterjedésükkel a terület 91%-át alkotják. Az erdők több mint fele állami tulajdonban van, vagyonkezelő elsősorban a Nagykunsági Erdészeti és Faipari Zártkörűen Működő Részvénytársaság, illetve kis részben a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság. Az erdők jelentős része, mintegy 42%-a van magánkézben, valamint kb 3% az önkormányzati tulajdon aránya. A művelés alatt álló gyepek (kb. 160 ha) és szántók (kb. 100 ha) szinte kivétel nélkül magántulajdonban vannak.

A LIFE06 NAT HU 00098 Euro–szibériai erdőszyepp–tölgyesek és pannon homoki gyepek megőrzése a “Nagykörösi pusztai tölgyesek” pSCI területén pályázat keretében a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság magántulajdonosokkal szerződést kötött erdőterületek használatára, így a magántulajdonban álló erdőrészeket közül 175,8 ha a természetvédelmi kezelések végrehajtása érdekében a Nemzeti Park Igazgatóság használatában áll.

3.3.1. Agrártámogatások

a. Jelenlegi működő agrártámogatási rendszer

A területen előforduló művelési ágak szerint az alábbi támogatások vehetők igénybe:

Erdőkre (szektortól függetlenül):

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdészeti potenciál helyreállítására normatív, vissza nem térítendő támogatás igényelhető a természeti katasztrófa (pl. vízkár, szélkár, tűzkár) által sújtott területeken az erdészeti potenciál helyreállítására, valamint a másodlagos erdőkárok megelőzésére. A támogatás részletes feltételeit a VP5-8.4.1.-15 - Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása című támogatási felhívás tartalmazza.

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdőszerkezet átalakításához (erdőállomány alatti erdősítéssel történő teljes erdőszerkezet átalakítás, tarvágást követő teljes erdőszerkezet-átalakítás, alátelepítés során állománykiegészítéssel történő erdőszerkezet átalakítás) normatív, területalapú, vissza nem térítendő támogatás igényelhető a VP5- 8.5.1.-16 - Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások felhívás alapján.

Magán és önkormányzati tulajdonú erdőterületekre:

A Natura 2000 területen található erdőterületekre az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz kompenzációs támogatás igényelhető a VP4-12.2.1-16 - Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések felhívás alapján.

Támogatás igényelhető magán- és önkormányzati tulajdonú erdőterületekre vonatkozóan száraló erdőgazdálkodás folytatására, erdőállományok kézimunka igényes ápolása, valamint természetkímélő anyagmozgatásra a VP4-15.1.1-17 - Erdő-környezetvédelmi kifizetések felhívás alapján.

Magántulajdonú gyepterületekre:

Gyepterületekre az egységes területalapú támogatás (SAPS) mellett a Vidékfejlesztési Program agrár-környezetgazdálkodási intézkedések keretében a VP4-10.1.1-15 - Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés felhívás alapján is igényelhető támogatás a horizontális gyepterületek tematikus programcsomagban. A programra pályázni 2015. és 2016. évben lehetett 5 éves időtartalomra. A pályázat elbírálása során a Natura 2000 területen gazdálkodók többletpontot kaptak.

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 gyepterületeken történő gazdálkodáshoz kompenzációs támogatás igényelhető a VP4-12.1.1-16. - Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések felhívás alapján.

Magántulajdonú szántóterületekre:

Szántóterületekre az egységes területalapú támogatás (SAPS) mellett a Vidékfejlesztési Program agrár-környezetgazdálkodási intézkedések keretében a VP4-10.1.1-15 - Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés felhívás alapján is igényelhető támogatás a horizontális szántó tematikus programcsomagban. A programra pályázni 2015. és 2016. évben lehetett 5 éves időtartalomra. A pályázat elbírálása során a Natura 2000 területen gazdálkodók többletpontot kaptak.

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 szántóterületeken történő gazdálkodáshoz kompenzációs támogatás igényelhető a VP4-12.1.1-16. - Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések felhívás alapján.

b. Javasolt agrártámogatási rendszer

Olyan agrártámogatási rendszer kidolgozása lenne szükséges, ahol az állami szektor pénzügyi ösztönzőkkel a magángazdálkodókhoz hasonlóan érdekeltté van téve a természeti értékek fenntartását, illetve fejlesztését biztosító művelésben. A különböző fafajok telepítésének és művelésének támogatásának ténylegesen ösztönöznie kell a termőhelyi viszonyoknak megfelelő őshonos fajok megfelelő elegyarányú állományainak telepítését.

Fontos lenne a mozaikos élőhelyek megfelelő művelésének ösztönzése, így annak támogatása, hogy az erdősztyepp tölgyesek területén az erdők és gyepek együttes kezelése valósuljon meg. A cserjésedés visszaszorítására és az inváziós fajok eltávolítására jelenleg nincs kidolgozott támogatási rendszer, ezért javasoljuk ilyen típusú rendszer kiépítését.

3.3.2. Pályázatok

2006 és 2011 között az EU LIFE-Nature alapja által támogatott élőhely-kezelési program valósult meg tervezési terület 418 ha-os részén.

Projekt hivatalos címe: Euro-szibériai erdősztyepp tölgyesek és pannon homoki gyepek megőrzése a „Nagykőrösi pusztai tölgyesek” pSCI területén

Azonosító száma: LIFE06 NAT/H/000098

Időtartama: 2006.09.01.–2011.12.31.

A projekt teljes költségvetése 1 863 236 € volt, melynek 75%-a EU hozzájárulásból került finanszírozásra, társfinanszírozó a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium /

Vidékfejlesztési Minisztérium volt. A főpályázó Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság partnereiként Nagykovács Város Önkormányzata és a WWF Magyarország vett részt a pályázat megvalósításában.

A pályázat keretében a rendkívül veszélyeztetett homoki tölgyes élőhelykomplex fennmaradása, a veszélyeztető tényezők hatásának csökkentése érdekében 178,1 ha területre a DINPI a magántulajdonosokkal szerződést kötött 90 éves használati jog alapítására. Az özönnövények visszaszorítására a projekt teljes területén, 418 ha-on került sor, vadkizáró kerítések építése 261

ha megóvására valósult meg. A kezelés eredményeként az idegenhonos növényfajok borítása 90–95%-kal csökkent a projektterületen, 65 ha-on mesterséges erdőfelújítás kezdődött őshonos fafajokkal.

A projekt fontos eleme volt a Pálfája Oktatóközpont és Tanösvény kialakítása, ennek keretében a Pálfája-erdőben található épület felújítása, oktatási és környezeti nevelési tevékenységet segítő eszközök beszerzése, illetve tanösvény építése és a hozzá tartozó vezető füzet elkészítése valósult meg. A Tanösvény programja tíz állomásra felfűzve mutatja be a nagykörösi tölgyesek értékeit, jelentőségét és az élőhelyet veszélyeztető tényezőket. A környezeti nevelés infrastrukturális alapjainak kiépítése mellett a programok tartalmi részének kidolgozására is sor került.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

Eszköz típusa	Célcsoport	Címzett	Időpont	Levelek, e-mailek, résztvevők száma
Előzetes szakmai véleményezés	Gazdálkodók, érintett hatóságok	20 hatóság, 60 magángazda	2015.október 5.	80 db levél
tervegyeztetés				
szakmai terepbejárás				
gazdafórum				
önkormányzati közzététel				
véleményezési kérelem				
honlap				

14. táblázat: Felhasznált kommunikációs eszközök

A Nagykörösi Pusztai Tölgyesek (HUDI20035) Natura 2000 terület fenntartási tervének elkészítése és az egyeztetési folyamat során az alábbi megkeresések történtek:

2015. október 5-én az érintett hatóságokat és magántulajdonosokat tájékoztattuk a tervek készítéséről, és előzetes véleményüket kértük a tervekkel kapcsolatosan.

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

1. előzetes szakmai véleménykérés

A Nagykörösi Pusztai Tölgyesek Natura 2000 terület fenntartási terv egyeztetése során a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság által az alább felsorolt érdekelt megkeresése történt meg.

- a. címzett: helyben érintett gazdálkodók, illetve hivatalok
 - Nagyörös Város Polgármesteri Hivatal
 - Csemő Község Polgármesteri Hivatal
 - Pest Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Növény- és Talajvédelmi Főosztály

- Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály
- Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály
- Pest Megyei Kormányhivatal Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály
- Jász - Nagykun - Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
- Pest Megyei Rendőr-főkapitányság
- Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Fővárosi és Pest Megyei Kirendeltség
- Pest Megyei Kormányhivatal Ceglédi Járási Hivatal
- Pest Megyei Kormányhivatal Nagykörösi Járási Hivatal
- MME Budapesti Helyi Csoport
- Országos Erdészeti Egyesület
- Magyar Természetvédők Szövetsége
- Vízgazdálkodási Társulatok Országos Szövetsége (VTOSZ)
- Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság
- Nemzeti Földalapkezelő Szervezet
- Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály
- Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
- Csemői Erdész Szövetkezet
- Virágh Bt.
- Pusztavacsi Erdészet
- Gógányszéli EBT
- Nagykörösi EBT
- FAITH-WOOD Kft
- Erdő Bt.
- MEVAD Bt.
- Dél-Pest M. Mg. Rt. Csemő
- Ceglédi SI-RI Kft.
- LIGNIN KFT.
- Csókáserdei Vadásztársaság
- Csemő Községi Vadásztársaság
- Nagykörösi Nagyerdei Vadásztársaság
- Nagykörösi Kinizsi Vadásztársaság
- helyi gazdálkodók

2. szakmai terepbejárás

- a. **címzett:** helyben érintett gazdálkodók, illetve hivatalok

-

- b. **érintettek száma:**

- c. **alátámasztó dokumentum:**

3. véleményezési kérelem

- a. **címzett:**

b. beérkezett vélemények száma:

c. alátámasztó dokumentum:

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

Véleményalkotó	Időpont	Vélemény	Beépült-e a tervbe - indoklás
Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatali Osztály	2015. 10.15.	<u>Előzetesen:</u> Felhívták a figyelmet a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvényre, ne legyen olyan ajánlás, amely ezzel ellentétes.	
Pest Megyei Rendőr-főkapitányság	2015.10.26.	<u>Előzetesen:</u> A tájékoztatást tudomásul vették, észrevételük nincs.	
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	2015.10.27.	<u>Előzetesen:</u> Kéri az adatszolgáltatást nyújtó Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság felkeresését.	
Pest Megyei Rendőr-főkapitányság Igazgatási Osztály	2015.10.26.	<u>Előzetesen:</u> A tájékoztatást tudomásul vették.	
Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Főváros és Pest Megyei Kirendeltség	2015.10.21.	<u>Előzetesen:</u> A tájékoztatást tudomásul vették, javaslatuk nincs.	
Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság	2015.11.06.	<u>Előzetesen:</u> Tájékoztatást adtak az érintett vízellátási társaságokról és erdőállományokról. Belvíz elvezetéséről, vízvisszatartásról javaslatokat fogalmaztak meg, kérik ezek figyelembevételét a tervezés során. A tervezés folyamatában részt kívánnak venni.	
Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Építvány Engedélyezési Osztály	2015. 11.16.	<u>Előzetesen:</u> Új antenntartó szerkezetek építése van tervben, mely a területet is érintheti a későbbiekben, bár pontosabb információjuk még nincs. Kéri ennek figyelembevételét.	

15. táblázat: Beérkezett vélemények és azok tervbe építése

II. A Natura 2000 fenntartási terv készítését megalapozó dokumentáció

1. A tervezési terület alapállapot jellemzése

1.1. Környezeti adottságok

A Natura 2000 terület Magyarország Kistájainak Katasztere (DÖVÉNYI 2010) alapján az Alföldön, azon belül a Duna-Tisza közti síkvidéken található, a Pilis-Alpári-homokhát kistáj része. Közigazgatásilag Nagykőrös városhoz és Csemő községhez tartozik, azok külterületén helyezkedik el. A Natura 2000 területen nagyjából üzemtervezett, tájidegen fafajú erdők találhatóak, kisebb részben mezőgazdasági gyepek és szántó területek. A tájat alapvetően a lapos dombhátak és széles völgytalpak jellemzik. A felszín magassága 82,4-146 m közötti. Az egykori hordalékkúp felszíne főként szélhordta homokkal fedett. A felszínt borító félig kötött homokformák Cegléd-Csemő vidékén a legváltozatosabbak.

1.1.1. Éghajlati adottságok

A kistáj éghajlata a mérsékelt meleg és a meleg határán fekszik, de délen már kifejezetten meleg. Az egész kistáj száraz éghajlatú. Az évi napsütés összege északról délre 2000 órától 2040 óráig nő. Nyáron 800 óra körüli, télen 190 óra napfénytartam a jellemző. Az évi középhőmérséklet 10,2-10,3 °C, de délen a 10,5 °C-ot is eléri. A tenyészidőszak középhőmérséklete 17,2-17,3 °C, délen viszont eléri a 17,5 °C-ot. A fagymentes időszak hossza, tavaszi és őszi határnapja: északon 196 nap körül (április 10-12., október 20.), délen 204 (április 3-5. és október 26-27 között), máshol 200 nap körül (április 8. és október 24. között). Az abszolút hőmérsékleti maximumok sokévi átlaga 34,0 °C körüli, a minimumoké -16,5 °C, keleten és észak-keleten -17,0 °C közelében van. Az évi csapadékösszeg 510 és 530 mm közötti, a vegetációs időszakban 300-310 mm, délen 310 fölött. A hótakarásos napok átlagos évi száma 32-35, a legnagyobb átlagos hóvastagság 18 cm körüli. Az ariditási index: 1,32-1,36. Az uralkodó szélirány az észak-nyugati, második helyen – főleg ősszel – a keleti, délkeleti szél áll. Az átlagos szélesség 2,5-3 m/s közötti.

A terület a tipikus erdőssztyepp klímát képviseli. A páratartalom változásának nagy jelentősége van a tavaszi fagyok előfordulásánál és a nyári harmat keletkezésénél. A jellemzően kontinentális hőmérsékleti viszonyok (hideg tél, forró nyár) mellett a napi hőmérséklet-ingadozás is jelentős. Helyi sajátosságként megemlítendő, hogy az őshonos erdőtársulások alatt a fedettség és a jellemző állományklíma hatására az említett szélsőségek bizonyos fokig mérséklődnek.

Az éghajlati adottságok a Kárpát-medencében a jégkorszak óta megtalálható természetes társulások létét alapvetően nem veszélyeztetik. A jövőbeni klímaváltozás hatásai nem felbecsülhetők.

1.1.2. Vízirajzi adottságok

A talajvíz – a domborzati viszonyoktól függően – 3 és 6 m közt helyezkedik el. Mélyebb buckaközökben 1-3 m közé esik a talajvíztükör elhelyezkedése a felszíntől. Éves ingadozása 1-2 m. A terület talajának víztartó képessége gyenge (homok). A terület a Tisza vízgyűjtő területén helyezkedik el.

A Natura 2000 területen időszakos felszíni vízfolyások futnak. Legjelentősebbek a Gógány-ér és a Körös-ér. Az utóbbi években ezekben az erekben csak igen ritkán, és az erdőtömböktől viszonylag távol figyelhető meg víz. Az 1950-es években belvízelvezető csatornákat létesítettek a Nagykőrösi erdőtömbben. A területen átvezető belvízcsatornáknál a tavaszi időszakban a téli csapadéktól függő mennyiségű víz figyelhető meg. Az erdészeti üzemtervekben (erdőtervekben) a terület hidrológiai viszonyait a többletvízhatástól független (VFLEN) megjelöléssel jellemzik.

A Natura 2000 területen az alábbi további felszíni vízfolyások és belvízelvezető csatornák húzódnak: Nyárkúti-ér, Felsőjárasi-ér, Kürti-laposi-csatorna, Szénásteleki I-es csatorna

A kistájra jellemző, hogy száraz, gyér lefolyású, erősen vízhiányos terület. A ritka árvizek nyár elején jelentkeznek, míg az év nagy részében a fenti vízfolyásoknak nincs, vagy alig van vizük. Az időszakos belvizeket a kistáj egészén 300 km-t meghaladó hosszúságú csatornahálózat vezeti le.

1.1.3. Talajtani adottságok

A Nagykörösi erdőben az ERTI és a Nyugat-Magyarországi Egyetem kutatói is folytatnak részletes talajtani vizsgálatokat.

A megkezdett termőhely-feltárások alapján, a területen előforduló talajtípusok köre behatárolható. Ezen talajtípusok az alábbiak:

- nem karbonátos futóhomok
- humuszos homoktalaj,
- rozsdabarna erdőtalaj,
- felszínig karbonátos réti talaj,
- valamint gyakori a valamikori réti talajt beborító újabb kori homoktakaró, ami már erdőtalajra jellemző tulajdonságokat mutat (kombináció).

Az áthalmazódások és a természetes kilúgozódás miatt a karbonátos, illetve nem karbonátos homok térbeli eloszlása nagyon mozaikos. A jellemző fizikai talajféleség a homok, csak az eltemetett réti talajsíntek kötöttebbek valamivel, de azok is legfeljebb a homokos vályog kategóriába esnek. A termőréteg-vastagság az igen sekélytől a mélyig terjed a felszíni formáknak megfelelően igen nagy területi heterogenitással. Figyelmet érdemlő jelenség, hogy a termőhely-feltárások során a talajszelvényekben vízhatásra utaló rozsdafoltosságot lehetett felfedezni. Az időszakos vízhatás eredete pontosan nem tisztázott. A réti talajokban cementálódott mészpaddal is számolni lehet, ami a mélységi előfordulástól függően „talajhibának számít”. Az előbbi két megfigyelés is kiemeli a terület mozaikosságának megfelelő változatos és érzékeny talajtani adottságokat, amelyeknek nagy szerepe lehet az erdők fennmaradását lehetővé tevő sajátos vízgazdálkodás kialakításában ezen az erdőssztyepp klímájú tájrészletben. Az utóbbi években 2007-ben és 2011-ben került sor részletes termőhely feltárássra. Első esetben a Nagykörös 115C erdőszakaszban, második esetben a Nagykörös 98B, D és E erdőszakaszokban történt meg a vizsgálat. Mivel az erdőszakaszok „felnylő erdő” kategóriába sorolásához szükséges részletes termőhely feltárást végezni, várható, hogy a jövőben további területeken is sor kerül hasonló vizsgálatokra.

A terület élőhelyei a talajtani adottságoknak megfelelően alakultak ki. A talajok jellegének gyors változása nem várható, ezért a jövőben sem befolyásolják az élőhelyek fennmaradását.

1.2. Természeti adottságok

A természetmegőrzési terület potenciális élőhelyei a nyílt, gyepekkel mozaikos homoki tölgyesek, az alföldi zárt kocsányos tölgyesek, a nyílt homokpuszta-gyep, a homoki sztyeprétek, az alföldi mocsárrétek, kiszáradó és üde láprétek. A területet évezredek óta érik jelentős emberi hatások, mára az eredeti élőhelyek szinte teljes egészében elpusztultak, átalakultak.

A természetmegőrzési terület legnagyobb részét idegenhonos és idegenhonos inváziós erdő ültetvények foglalják el, a szántó területek csak a Gógány-ér mellett jellemzőek.

A megmaradt természetes élőhelyek jellemzése:

A pusztai tölgyes az Alföld árvízmentes homok hátságaira jellemző, az erdőssztyepp- zónához kötődő társulás. A pusztai tölgyes fiziognómiájára jellemző a többé-kevésbé kiritkuló lombkorona szint és

az alatta megjelenő fejlett cserje- és gyepek szint; a szárazabb termőhelyeken az erdős vegetáció a nyílt, pannon homoki gyepekkel váltakozik.

A lombkoronaszint fajgazdag, megfigyelhető egy gyengén fejlett második lombkoronaszint is. Állományalkotó a kocsányos tölgy (*Quercus robur*), jellemző a szürke nyár (*Populus canescens*) és a fehér nyár (*Populus alba*) tömeges jelenléte, ritka kísérő faj a molyhos tölgy (*Quercus pubescens*). További kísérők a mezei szil (*Ulmus campestris*), mezei juhar (*Acer campestris*), vadkörte (*Pyrus pyraeaster*) és helyenként a bibircses nyír (*Betula pendula*).

A kedvező fényviszonyok, megfelelő vízgazdálkodás miatt jól fejlett cserjeszintben gyakori a fagyal (*Ligustrum vulgare*), az egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), megjelenik a mogyoró (*Corylus avellana*) csíkos kecskerágó (*Euonymus europaeus*), kökény (*Prunus spinosa*), veresgyűrű som (*Cornus sanguinea*) és ostormén bangita (*Viburnum lantana*).

A gyepszint a pusztai tölgyes zártabb és nyíltabb szerkezetű állományokban is fajgazdag.

Az árnyasabb, zártabb pusztai tölgyesek gyepszintjére jellemző a ligeti perje (*Poa nemoralis*) és az erdei szálkaperje (*Brachypodium sylvaticum*) tömeges jelenléte. Gyakran előforduló lágyszárú fajok: soktérű és széleslevelű salamonpecsét (*Polygonatum odoratum*, *P. latifolium*), erdei ibolya (*Viola sylvestris*), kőmagvú gyöngyköles (*Buglossoides purpureo-coeruleum*), gyöngyvirág (*Convallaria majalis*), az erdős-sztyep és sztyep fajok jellemzőek, de nem dominálnak.

A nyíltabb pusztai tölgyesek alatt és a facsoportok közötti gyeppoltokban keverednek a pannon homoki gyepek és az erdős-sztyep erdők társulásalkotó fajai. Jellemző fajok: homoki csenkesz (*Festuca vaginata*), pusztai csenkesz (*Festuca rupicola*), hibridjük a rákosi csenkesz (*Festuca x wagneri*) keskenylevelű perje (*Poa pratensis* ssp. *angustifolia*) árvalányhaj fajok (*Stipa* spp.), jellemző további fajok: tarka nőszirm (*Iris variegata*), piros gólyaorr (*Geranium sanguineum*) bablevelű varjúháj (*Sedum maximum*), koloncos legyezőfü (*Filipendula vulgaris*), szarvaskocsord (*Peucedanum cervaria*), sarlós gamandor (*Teucrium chamaedrys*), közönséges méreggyilok (*Vincetoxicum hirundinaria*), ösztörüs veronika (*Veronica chamaedrys*). A gyepszint fajai közül fontos szerepet játszanak a homokpusztai reliktumok: a területen jelölőfaj tartós szegfű (*Dianthus diutinus*) vagy a homoki nőszirm (*Iris arenaria*), a fekete kököröcsin (*Pulsatilla nigricans*) a homoki cickafark (*Achillea ochroleuca*), hegyi gamandor (*Teucrium montanum*) és homoki árvalányhaj (*Stipa borysthena*).

A mezofil társulások közül a jelentős többlet vízhatáshoz kötődő lápi élőhelyek már eltűntek a területről, mocsárrétté alakultak, melyek a folyamatos vízcsökkenés miatt mára sztyeppesedésnek indultak. A mocsárrét állományok általában fajszegények. Domináns, típusjelző faja a gyepek sádbúza (*Deschampsia caespitosa*), a réti csenkesz (*Festuca pratensis*), a mocsári sás (*Carex acutiformis*), a bakfű (*Betonica officinalis*), a láprétekre jellemző, még túlélő őszi vérfű (*Sanguisorba officinalis*), a sztyeppesedést jelző mezei zsálya (*Salvia pratensis*), szarvas kocsord (*Peucedanum cervaria*).

Az idősebb homoki tölgyesek fontos élőhelyek a száradó ill. korhadó fában fejlődő bogarak, így például az orrszarvú bogár (*Oryctes nasicornis*) és a pompás virágbogár (*Potosia aeruginosa*) számára. A száraz fatörzsekben gyakran fészkel a kék és gyakori fadongó (*Xylocopa violacea*, *X. valga*). A pusztai tölgyes élőhelyet biztosít a területen jelölőfaj szarvas ganéjtúró (*Bolbelasmus unicornis*) számára is.

Igen gazdag a terület gubacssdarázs, gubacsszúnyog és aknázómoly rovarfauna tekintetében is. A homoki tölgyesekben nagy egyedszámmal fordulnak elő a fajspecifikus gubacsképződményeket okozó gubacsszúnyogok (*Cecidomyiidae*) és gubacsdarázsok (*Cynipidae*), így például a nagy magyar gubacsdarázs (*Andriscus hungaricus*). A területen 3 ritka gubacsdarászfaj együttes előfordulása (*Andriscus legitimus*, *A. mayri*, *A. nudus*) unikálitásának számít.

A pusztai tölgyesek tölgyön élő lepkéi közül fontosak: a tölgyfaszender (*Marumba quercus*), az időnként elszaporodó gyapjaslepke (*Lymantria dispar*) a búcsújárólepke (*Thaumetopoea processionea*), az ezüstfoltos és bélyeges púposzövő (*Spatalia argentea*, *Dryomonis dodonea*), a nagy tölgyfaaraszó (*Boarmia roboraria*), a nagy foltosbagoly (*Minucia lunaris*), a fekete övesbagoly (*Catephia alchymista*) és a tölgy zöld sodrólepkéje (*Tortrix viridana*). Az erdőszegélyek cserjéin fejlődik a kardoslepke (*Iphiclides podalirius*) és a nagy éjjeli pávaszem (*Saturnia pyri*). Igen gazdag a terület aknázómoly faunája is.

A mezofil rétek fontos Natura 2000 jelölő faja a nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*). A védett lepkék közül sok helyütt tömeges a nappali pávaszem (*Inachis io*), az atalantalepke (*Vanessa atalanta*), a zöldes gyöngyházlepke (*Argynnis pandora*) és a citromlepke (*Gonepteryx rhamni*).

A gyepes területek jelentős szalakóta (*Coracias garullus*) élőhelyek, de észleltük a tövisszúró gébicset (*Lanius collurio*) és a kis őrgébicset (*Lanius minor*) is.

A pusztai tölgyesek nagyszámú madárfajnak adnak otthont. Például a területen a közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*), balkáni fakopáncs (*Dendrocopos syriacus*), karvalyposzáta (*Sylvia nisoria*), kis őrgébicset (*Lanius minor*) fészkelő populációi vannak jelen, és gyakran megfigyelhető fekete gólya (*Ciconia nigra*) és darázsölyv (*Pernis apivorus*) is.

Vadászható nagyvad fajok közül a betelepített dámvad (*Dama dama*) nagymértékben túlszaporodott, de jelentős az állománya a vaddisznónak (*Sus scrofa*) és az őznek (*Capreolus capreolus*) is. Dúvad fajok közül gyakori a róka (*Vulpes vulpes*).

A Nagykörösi tölgyesek kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület főbb élőhelytípusai.

Á-NÉR kód	Á-NÉR élőhelytípus rövid elnevezése	Natura 2000 kód	Natura2000 élőhely elnevezése	Terület (ha)	Terület (%)
B5	Nem zsombékoló magassárrétek			0,85	0,03
BA	Fragmentális mocsári- és/vagy hínárnövényzet mozaikok álló- és folyóvizek partjánál			1,78	0,05
D34	Mocsárrétek	6440	Ártéri mocsárrétek	10,15	0,31
G1	Nyílt homokpusztagyep	6260	Pannon homoki gyep	9,85	0,30
H4	Erdőszyeprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok	6210	Meszes alapközetű féltermészetes száraz gyep és cserjésedett változataik (Festuco-Brometalia)	0,39	0,01
H5b	Homoki sztyeprétek	6260	Pannon homoki gyep	23,24	0,71
L5	Alföldi zárt kocsányos tölgyesek	91I0	Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus</i> spp.)	450,78	13,65
M4	Nyílt homoki tölgyesek	91I0	Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus</i> spp.)	13,27	0,40
OB	Jellegtelen üde gyep			29,45	0,89
OC	Jellegtelen száraz-félszáraz gyep			133,59	4,05
OF	Magaskórós ruderalis gyomnövényzet			0,69	0,02

OG	Taposott gyomnövényzet és ruderális iszapnövényzet			1,65	0,05
P1	Őshonos fafajú fiatalosok			202,32	6,13
P2a	Üde és nedves cserjések			6,95	0,21
P2b	Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések			28,95	0,88
P8	Vágásterületek			64,37	1,95
R3	Jellegtelen telepített erdők részben betelepült cserje- és gyepszinttel			0,87	0,03
RA	Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok			11,39	0,35
RB	Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők			36,20	1,10
RC	Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők			175,70	5,32
RDb	Őshonos lombos fafajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők			6,37	0,19
S1	Ültetett akácok			838,80	25,40
S2	Nemesnyárasok			374,82	11,35
S4	Ültetett erdei- és feketefenyvesek			790,37	23,94
S7	Nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok, fasorok			0,18	0,01
T1	Egyéves intenzív szántóföldi kultúrák			64,92	1,97
T10	Fiatal parlag és ugar			7,73	0,23
T6	Extenzív szántók			14,44	0,44
T9	Kiskertek			0,65	0,02
U10	Tanyák, családi gazdaságok			0,63	0,02
U2	Kertvárosok, szabadidős létesítmények			0,70	0,02

16. táblázat: A tervezési terület kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület főbb élőhelytípusai

1.2.1. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű élőhelyek

Natura 2000 adatlapon szereplő jelölő élőhelyek és adataik:

Élőhelytípus kódja	Élőhelytípus megnevezése	Reprezentativitás (A-D)	
		Jelenlegi	Javasolt
6260*	Pannon homoki gyepek	C	C
9110*	Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek	B	B
6410	Kékperjés láprétek	C	javasolt törölni az adatlapról
7230	Mészkedvelő (meszes talajú) üde láp- és sásrétek	C	javasolt törölni az adatlapról

17. táblázat: A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű élőhelyek

Jelölő értéknek javasolt közösségi jelentőségű élőhelyek:

Élőhelytípus kódja	Élőhelytípus megnevezése	javasolt reprezentativitás (A-D)
6440	Ártéri mocsárrétek	C

18. táblázat: Jelölő értéknek javasolt közösségi jelentőségű élőhelyek

Élőhely neve: *Pannon homoki gyepek (kiemelt jelentőségű)*

Élőhely kódja: 6260*

Élőhely előfordulásai a területen: Jellemzően kisebb foltokban, a megmaradt pusztai tölgyes állományokon belüli homokpusztagyep töredékek formájában fordul elő. Nagyobb kiterjedésű homoki gyepfoltok az északi tömbben találhatók.

Élőhely kiterjedése a területen: A Natura 2000 adatlap alapján 66,04 ha, az elkészült élőhely térkép alapján 33,09 ha. Az eltérés nem területcsökkenés jelez, hanem a részletes terepi felmérés eredménye.

Élőhely jellemzése: Á-NÉR 2011 kódok szerint G1 - Nyílt homokpusztagyeppek és H5b – Homoki sztyeprétek

G1 – Nyílt homokpusztagyeppek

Kis kiterjedésű élőhely, ám a tájra igen jellemző fajkészletet hordoz, és emiatt a természetvédelmi jelentősége igen nagy. Gyakran alkot mozaikot homoki sztyeprétekkel, cserjésekkel, tölgyes foltokkal. Az állományok bolygatottsága változó, legtermészetesebb állományai a Strázsa-dombon és környékén találhatók. Ezen az élőhelyen található a tartós szegfű (*Dianthus diutinus*) egyik nagykörösi állománya. Ide soroljuk a mézskerülő nyílt homokpusztagyep (*Festuca vaginatae-Corynephorum*) állományait is. A Nagykörösi-erdő jellegzetessége a mézskedvelő homokpusztából a talaj kilúgzódásával származtatható ezüstperje-gyep.

Domináns, típusjelző és jellemző fajok: magyar csenkesz (*Festuca vaginata*), homoki árvalányhaj (*Stipa borysthena*), deres fényperje (*Koeleria glauca*), homoki báránypirosító (*Alkanna tinctoria*), homoki vértő (*Onosma arenaria*), homoki csüdfű (*Astragalus varius*), kései szegű (*Dianthus serotinus*), magyar szegű (*Dianthus pontederæ*), homoki cickafark (*Achillea ochroleuca*), pusztai kutyatej (*Euphorbia seguieriana*), homoki kikerics (*Colchicum arenarium*), heverő naprózsa (*Fumana procumbens*), homoki imola (*Centaurea arenaria*), borzas len (*Linum hirsutum ssp glabrescens*), homoki bakszakáll (*Tragopogon floccosus*), homoki csüdfű (*Astragalus varius*), homoki fátyolvirág (*Gypsophila arenaria*), tartós szegfű (*Dianthus diutinus*). A mézskerülő nyílt homokpusztagyep jellemző fajai: hamvas ezüstperje (*Corynephorus canescens*), hegyi kékcsillag (*Jasione montana*), juhsóska (*Rumex acetosella*), tarlóhere (*Trifolium arvense*), egynyári szikárka (*Scleranthus annuus*), de megtalálhatók benne a mézskedvelő nyílt homoki gyep fajai is (pl. magyar csenkesz (*Festuca vaginata*), kései szegű (*Dianthus serotinus*), homoki imola (*Centaurea arenaria*)), sőt a tartós szegű (*Dianthus diutinus*) korábban ebben a társulásban volt a leggyakoribb.

H5b – Homoki sztyeprétek

A nyílt homokpusztagyeppelel együtt – gyakran azzal komplexként – a száraz homoki erdőssztyepp fátlan komponensét alkotja. Fajgazdag és változatos összetételű gyeptípus, hajlamos a szegélyesedésre, a cserjések és erdők határán felszaporodnak benne az erdőssztyepp elemek. Egy területen leszáradt mocsárrét helyén alakult ki zárt homoki sztyepprét.

Domináns, típusjelző és jellemző fajok: Többségük közös a nyílt homokpusztagyeppelel, inkább a populációk egyedszáma mutat különbségeket. Ide soroljuk a rákosi csenkesz gyepeit is. Domináns

fűfaja a pusztai csenkesz (*Festuca rupicola*) és rákosi csenkesz (*Festuca wagneri*). További jellemző fajok: karesú fényperje (*Koeleria cristata*), keskenylevelű perje (*Poa angustifolia*), kunkorgó árvalányhaj (*Stipa capillata*), lappangó sás (*Carex humilis*), magyar szegfű (*Dianthus pontederæ*), homoki cickafark (*Achillea ochroleuca*), pusztai kutyatej (*Euphorbia seguieriana*), homoki kikerics (*Colchicum arenarium*), homoki imola (*Centaurea arenaria*), homoki kocsord (*Peucedanum arenarium*), hasznos tisztesfű (*Stachys recta*), magyar cickafark (*Achillea pannonica*), Sadler-imola (*Centaurea sadleriana*), homoki nőszirm (*Iris arenaria*), közönséges spárga (*Asparagus officinalis*), macskafarkú veronika (*Veronica spicata*), szürkés ördög szem (*Scabiosa canescens*), sarlós gamandor (*Teucrium chamaedrys*), sárkerep lucerna (*Medicago falcata*). A pusztai tölgyessel közös fajai: bablevelű varjúháj (*Sedum maximum*), körislevelű nagyzezerjőfű (*Dictamnus albus*), taréjos csormolya (*Melampyrum cristatum*), közönséges borsfű (*Clinopodium vulgare*), közönséges méreggyilok (*Vincetoxicum hirundinaria*), ernyős hölgymál (*Hieracium umbellatum*), tollas szálkaperje (*Brachypodium pinnatum*), kónya habszegű (*Silene nutans*) és soktérű salamonpecsét (*Polygonatum odoratum*). Sztyepprétek láprétekből, mocsárrétekből is kialakulhatnak, ha azok a talajvíz süllyedése következtében kiszáradnak. Erre utal a közönséges kékperje (*Molinia coerulea*), festő zsoldina (*Serratula tinctoria*), őszi vérfű (*Sanguisorba officinalis*), magyar imola (*Centaurea pannonica*) előfordulása.

Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése: A területen a nyílt homokpusztagyeppek 4-5-ös természetességűek, a homoki sztyepprétek 3-4-es természetességűek a Németh-Seregélyes-féle skálán.

Élőhely veszélyeztetettsége: Igen sérülékeny, országosan igen értékes élőhelyek, minden állományuk kiemelt védelmet érdemel. Mivel jellemzően a pusztai tölgyes állományokon belül fordulnak elő, azzal komplex élőhelyet alkotva, így a kocsányos tölgyes állományok természetes felújulásának problémái (szárazodás, túltartott vadállomány) a pannon homoki gyepek megmaradására is hatással vannak. Új erdők telepítése során a megmaradt gyeppragmentumok is erdősítésre kerülhetnek. A telepített idegenhonos ültetvények felől az inváziós fajok spontán terjedése is jelentős veszélyt jelent az élőhelyre.

Veszélyeztető tényezők: A04.03 (pásztorkodás felhagyása, legeltetés hiánya), B01 (erdőtelepítés), B02.01.01 (erdőfelújítás őshonos fajokkal), B02.01.02 (erdőfelújítás idegenhonos fajokkal), B07 (egyéb erdészeti tevékenység), D01.01 (ösvények, burkolatlan utak, bicikliutak), F03.01.01 (vadak károkozása (túltartott vadállomány)), G01.02 (túrázás, lovaglás, nem gépesített járművel végzett tevékenység), I01 (idegenhonos inváziós fajok jelenléte), I02 (problémát jelentő őshonos fajok), J03.02 (élőhelyi összeköttetések (konnectivitás) csökkenése emberi hatásra), K02.01 (fajösszetétel változás, szukcesszió), E03.01 (háztartási hulladék), J01.01 (leégés)

Élőhely neve: Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus spp.*) (kiemelt jelentőségű)

Élőhely kódja: 9110*

Élőhely előfordulásai a területen: Szigetszerűen helyezkednek el az állományok az idegenhonos, sokszor inváziós faültetvények között.

Élőhely kiterjedése a területen: A Natura 2000 adatlap alapján 500 ha, az elkészült élőhely térkép alapján 464,05 ha. Az eltérés a részletes terepi felmérésből adódik, nem valós változás.

Élőhely jellemzése: Á-NÉR 2011 kódok szerint legnagyobb részt „L5 – Alföldi zárt kocsányos tölgyesek” tartoznak ide, az „M4 – Nyílt homoki tölgyesek” aránya kb. 3 %.

L5 – Alföldi zárt kocsányos tölgyesek

Zárt, félszáraz és üde szálerdők, a gypsizint nem füves, hanem avaros. A cserjeszint általában zárt. Jellemző a sztyepei fajok szinte teljes hiánya. Az árnyas, zárt és üde gyöngyvirágos tölgyesek ma ritkák, mert a szárazság miatt a lombkorona felnyílt. A mai zártabb, üdőbb erdők szinte mind kiszáradt keményfás ligeterdők. A nagykörösi gyöngyvirágos tölgyesek erdei fajokban szegények. Ennek oka nem csupán a száraz klímában keresendő, hanem az erdők történetében is (XVII-XVIII. sz. túlhasználat és túllegeltetés). A nagyüzemi, tarvágásos erdőgazdálkodás ezeken az élőhelyeken megengedhetetlen.

Domináns, típusjelző és jellemző fajok: kocsányos tölgy (*Quercus robur*), fehér nyár (*Populus alba*), egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), vesszős fagyal (*Ligustrum vulgare*), májusi gyöngyvirág (*Convallaria majalis*), széleslevelű salamonpecsét (*Polygonatum latifolium*), erdei szálkaperje (*Brachypodium sylvaticum*), ligeti perje (*Poa nemoralis*), kék ibolya (*Viola cyanea*), hamvas szeder (*Rubus caesius*), erdei gyömbérgyökér (*Geum urbanum*), vérehulló fecskefű (*Chelidonium majus*).

M4 – Nyílt homoki tölgyesek

A terület legértékesebb növényzeti típusa. A lombkorona felnyíló, uralkodó faja ma a kocsányos tölgy. A gypsizint füves, benne az erdei fajok mellett sztyepei fajok is gyakoriak. Erdőssztyepp jellegére utal a fiziognómia mellett az erdőssztyepp fajok gyakorisága is: tarka nőszirm (*Iris variegata*), piros gólyaorr (*Geranium sanguineum*), kőrislevelű nagyzezerjőfű (*Dictamnus albus*), tollas szálkaperje (*Brachypodium pinnatum*), szarvas kocsord (*Peucedanum cervaria*), taréjos csormolya (*Melampyrum cristatum*), közönséges borkóró (*Thalictrum minus*), közönséges méreggyilok (*Vincetoxicum hirundinaria*) stb. valamint a molyhos tölgy (*Quercus pubescens*) megléte is.

A vízszint csökkenése a tölgyek csúcshártyájához vezet, ami a sztyepp-növényzet előretörését idézi elő, amennyiben az inváziós fajok (kései meggy, akác) nem foglalják el a tisztásokat. A jó állapotú területek beavatkozást nem igényelnek, illetve azonnal védetté nyilvánítandók, a leromlott, degradált típusokban pedig beavatkozások szükségesek.

Domináns, típusjelző és jellemző fajok: kocsányos tölgy (*Quercus robur*), molyhos tölgy (*Quercus pubescens*), fehér nyár (*Populus alba*), bibircses nyár (*Betula pendula*), tarka nőszirm (*Iris variegata*), piros gólyaorr (*Geranium sanguineum*), kőrislevelű nagyzezerjőfű (*Dictamnus albus*), tollas szálkaperje (*Brachypodium pinnatum*), szarvas kocsord (*Peucedanum cervaria*), taréjos csormolya (*Melampyrum cristatum*), közönséges borkóró (*Thalictrum minus*), közönséges méreggyilok (*Vincetoxicum hirundinaria*), egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), vesszős fagyal (*Ligustrum vulgare*), széleslevelű salamonpecsét (*Polygonatum latifolium*), Bársonyos tüdőfű (*Pulmonaria mollis*), pusztai csenkesz (*Festuca rupicola*), keskenylevelű perje (*Poa angustifolia*), közönséges kékperje (*Molinia caerulea*), pusztai csenkesz (*Festuca rupicola*), rákosi csenkesz (*Festuca wagneri*), hasznos tisztosfű (*Stachys recta*), Sadler-imola (*Centaurea sadleriana*), lappangó sás (*Carex humilis*), szürkés ördög szem (*Scabiosa canescens*), sarlós gamandor (*Teucrium chamaedrys*), sárkerep lucerna (*Medicago falcata*), magyar szegfű (*Dianthus pottederae*), bablevelű varjúháj (*Sedum maximum*), közönséges borsfű (*Clinopodium vulgare*), (*Hieracium umbellatum*), kónya habszegű (*Silene nutans*), és soktérű salamonpecsét (*Polygonatum odoratum*), homoki kocsord (*Peucedanum arenarium*), homoki cickafark (*Achillea ochroleuca*).

Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése: A területen a zárt kocsányos tölgyesek többsége 3-4-es természetességi kategóriába sorolt, a nyílt homoki tölgyesek 4-5-ös természetességük a Németh-Seregélyes-féle skálán.

Élőhely veszélyeztetettsége: A MÉTA élőhely-térképezési program szintetizált adatai alapján a nyílt, gyepekkel mozaikos homoki tölgyesek (M4) és az alföldi zárt kocsányos tölgyesek (L5) a program során rögzített veszélyeztető tényezők alapján Magyarország legveszélyeztetettebb élőhelyei között szerepelnek. A korábbi gazdálkodási gyakorlat feldarabolta és elszigetelte egymástól a megmaradt élőhely foltokat. Ideális kezelésük annyira speciális és költséges, hogy a hagyományos erdőművelési eljárások finanszírozási rendszerével nem támogatható. A természetvédelmi kezelési célok és módszerek nehezen illeszthetők a jelenlegi, alapvetően a faanyagtermelés céljait szolgáló erdészeti szabályozási rendszerbe. A tulajdonosi viszonyok sokszínűsége, illetve az eltérő hozzáállás és érdekek miatt az élőhelyek kezelése fragmentált és sokszor nem következetes.

A kocsányos tölgyes állományok természetes felújulásának akadályozó tényezők a termőhelyi szárazodás (részben az éves csapadék, részben a talajvízszint drasztikus csökkenéséből következően), illetve a túltartott nagyvadállomány. Az inváziós növényfajok (akác, kései meggy, zöld juhar, bálványfa, nyugati ostorfa, gyalogakác, selyemkóró) terjeszkedése is jelentős hatással bír. Ezen fajok terjedésének forrásai részben a szándékosan ültetett idegenhonos faállományok, részben a teljes talajelőkészítés hatására spontán megjelenő fajok.

Veszélyeztető tényezők: A04.03 (pásztorokodás felhagyása, legeltetés hiánya), B02.01.01 (erdőfelújítás őshonos fafajokkal), B02.01.02 (erdőfelújítás idegenhonos fafajokkal), B02.04 (lábonálló és/vagy elfekvő holt faanyag eltávolítása), D01.01 (ösvények, burkolatlan utak, bicikliutak), F03.01.01 (vadak károkozása (túltartott vadállomány)), F04.02.02 (kézi gyűjtés), I01 (idegenhonos inváziós fajok jelenléte), I02 (problémát jelentő őshonos fajok), J03.02 (élőhelyi összeköttetések (konnectivitás) csökkenése emberi hatásra), K01.03 (kiszáradás), K02.01 (fajösszetétel változás, szukcesszió), E03.01 (háztartási hulladék), J01.01 (leégés)

Élőhely neve: *Folyóvölgyek Cnidion dubiihoz tartozó mocsárrétjei*

Élőhely kódja: 6440

Élőhely előfordulásai a területen: Négy kisebb foltban a Gógány-ér egykori árterén.

Élőhely kiterjedése a területen: Az elkészült élőhelytérkép alapján 10,15 ha.

Élőhely jellemzése: A terület mocsárrétjei átalakulóban vannak, erősen száradnak, sztyeppesednek. Természetes átalakulásuk során rétsztyepppek lesznek belőlük. Az állományok általában fajszegények, helyenként kaszáltak. Domináns, típusjelző és jellemző fajok: gyepes sédbúza (*Deschampsia caespitosa*), réti csenkesz (*Festuca pratensis*), mocsári sás (*Carex acutiformis*), élesmosófű (*Chrysopogon gryllus*), tollas szálkaperje (*Brachypodium pinnatum*), réti imola (*Centaurea jacea*), bakfű (*Betonica officinalis*), franciaperje (*Arrhenatherum elatius*), csomós ebír (*Dactylis glomerata*), tövises iglice (*Ononis spinosa*), őszi vérfű (*Sanguisorba officinalis*), mezei zsálya (*Salvia pratensis*), festő zsoltina (*Serratula tinctoria*), szarvas kocsord (*Peucedanum cervaria*), bársonyos tüdőfű (*Pulmonaria mollis*), serevényfűz (*Salix rosmarinifolia*), szürke káka (*Holoschoenus romanus*), üstökös pacsirtafű (*Polygala comosa*).

Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése: Az ide tartozó élőhelyfoltok természetességi értéke 3-4 a Németh-Seregélyes-féle skálán.

Élőhely veszélyeztetettsége: Mélyebb fekvésű területek, kiszáradóban lévő állományai, legfőbb veszélyeztető tényezője a kiszáradás, illetve a túlzott mértékű kaszálás.

Veszélyeztető tényezők: A03.01 (intenzív, vagy intenzívebb kaszálás), A04.03 (pásztorokodás felhagyása, legeltetés hiánya), B07 (egyéb erdészeti tevékenység), D01.01 (ösvények, burkolatlan utak, bicikliutak), F03.01.01 (vadak károkozása (túltartott vadállomány)), G01.02 (túrázás, lovaglás, nem gépesített járművel végzett tevékenység), I01 (idegenhonos inváziós fajok jelenléte), I02 (problémát jelentő őshonos fajok), J03.02 (élőhelyi összeköttetések (konnectivitás) csökkenése emberi hatásra), K01.03 (kiszáradás), K02.01 (fajösszetétel változás, szukcesszió), E03.01 (háztartási hulladék), J01.01 (leégés)

Az adatlapon szereplő kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*) (6410) és a mészkedvelő üde láp- és sásrétek (7230) élőhelyek a 2014-2016 években készült élőhelytérkép alapján nem találhatóak meg a természetmegőrzési területen. Korábban előfordultak kis kiterjedésben, azonban a terület szárazodásával teljesen eltűntek, az adatlapról való törlésük javasolt

1.2.2. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű növényfajok

A Natura 2000 adatlapon szereplő közösségi jelentőségű jelölő növényfajok:

Irányelv melléklete	Faj név	Populáció (A-D)	Javasolt Populáció (A-D)
II.; IV	tartós szegfű (<i>Dianthus diutinus</i>)*	B	B
II.; IV	homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>)	C	C
II.; IV	homoki nőszirm (<i>Iris arenaria</i>)	C	C

19. táblázat: A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű növényfajok

A Natura 2000 adatlapon nem szereplő közösségi jelentőségű jelölőnek nem javasolt növényfaj:

Irányelv melléklete	Faj név	Populáció (A-D)	Javasolt Populáció (A-D)
II.; IV	kisfészkü aszat (<i>Cirsium brachycephalum</i>)		D

20. táblázat: A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű növényfajok

Faj magyar neve (tudományos neve): tartós szegfű (*Dianthus diutinus*)* (kiemelt jelentőségű)

Irányelv melléklete:

II., IV

Faj előfordulásai a területen:

A növény két egymástól kb. 9 km-re fekvő területen fordul elő. A strázsa-dombi kis állomány egyetlen tisztáson van, amelyet tölgyes vesz körül. A száraz-dűlői előfordulás szintén erdők által határolt változó nyíltságú homoki gyeppen található, ez a tisztás és az itteni tőszám jóval nagyobb.

Állomány nagyság (jelöléskor):

2000-2500

Állománymagyság (tervkészítéskor):	2500
Állomány változásának tendenciái és okai:	Erősen fluktuáló állomány, a változások oka nem ismert pontosan, de az emberi zavarás jelentős tényező. A Száraz dűlőben levő állomány hasonlóan viselkedik, mint a kiskunsági populációk, vagyis a nagyon nyílt részekben jobban csökken a szegfűvek száma, és inkább a félárnyékos helyeken tud nagyobb tömegben megmaradni. Ebben az is szerepet játszott, hogy deponáló helynek használták a terület egy részét, illetve járművel rendszeresen áthajtanak a szegfűves folton. Ennek a kicsi állománynak a mérete eléggé szélsőségesen változik. Több lerágott tövet találtunk, ami hozzájárulhatott ahhoz, hogy magoncot viszont egyet sem.
Faj veszélyeztetettsége:	Élőhelyeit veszélyeztetik a legeltetés hiányában meginduló szukcessziós folyamatok, a szomszédos területekről spontán betelepülő inváziós fajok, illetve a taposással járó tevékenységek. Az állományt veszélyezteti a vad rágása is (az őzek a virágszár egy részét csípi le, a nyulak sokszor tövig lerágják a tövet, nagy szárazságban a gyökerét is kiássák). A Strázsa-hegyi állomány a rendkívül kis kiterjedése miatt sérülékeny, itt a jelenlegi területhasználat a populáció hosszú távú megőrzése szempontjából kedvező, de a terület kis mérete kedvezőtlen tényező és akácsarjak jelentek meg a szegfűves foltban és a környékén is. A Száraz-dűlőn élő állomány élőhelye rendkívül sérülékeny, a területen illegális homoklopás és rakodás, kijárt út veszélyezteti. A jelenlegi területhasználat a populáció hosszú távú megőrzése szempontjából kedvező.
Veszélyeztető tényezők:	A04.03 (pásztorokodás felhagyása, legeltetés hiánya), B01 (erdőtelepítés), B07 (egyéb erdészeti tevékenység), D01.01 (ösvények, burkolatlan utak, bicikliutak), F03.01.01 (vadak károkozása (túltartott vadállomány)), G01.02 (túrázás, lovaglás, nem gépesített járművel végzett tevékenység), I01 (idegenhonos inváziós fajok jelenléte), J03.02 (élőhelyi összeköttetések (konnektivitás) csökkenése emberi hatásra), K01.03 (kiszáradás), K02.01 (fajösszetétel változás, szukcesszió), E03.01 (háztartási hulladék), J01.01 (leégés)

Faj magyar neve (tudományos neve): *homoki kikerics* (*Colchicum arenarium*)

Irányelv melléklete: II., IV

Faj előfordulásai a területen: Mint jellegzetesen erdőssztyeppi faj megtalálható a terület homokpuszta gyepjeinek, illetve pusztai tölgyes foltjainak jelentős részében. Előfordul továbbá a természetközeli pusztai élőhelyekkel szomszédos felnyíló, sarjadó akácokban, olykor fenyvesek alatt is.

Állománymagyság (jelöléskor): 2500-3000

Állománymagyság (tervkészítéskor): 8000-10 000

Állomány változásának tendenciái és okai: A részletesebb felmérések, az egyes területeken GPS segítségével végzett tövenkénti számlálások alapján a teljes területre sokkal nagyobb állománymagyság becsülhető.

Faj veszélyeztetettsége: Termőhelyének teljes becserjésedése, zárt cserjeállomány kialakulására visszazorítja. A szomszédos területekről spontán betelepülő inváziós fajok (selyemkóró (*Asclepias syriaca*)) árnyékolása szintén kedvezőtlen lehet. Érzékeny a termőhely szárazodására. Az állományt veszélyezteti a vaddisznók túrása, illetve a taposással járó tevékenységek.

Veszélyeztető tényezők: A04.03 (pásztorokodás felhagyása, legeltetés hiánya), B01 (erdőtelepítés), B02.01.01 (erdőfelújítás őshonos fajokkal), B02.01.02 (erdőfelújítás idegenhonos fajokkal), B07 (egyéb erdészeti tevékenység), D01.01 (ösvények, burkolatlan utak, bicikliutak), F03.01.01 (vadak károkozása (túltartott vadállomány)), F04.02.02 (kézi gyűjtés), G01.02 (túrás, lovaglás, nem gépesített járművel végzett tevékenység), I01 (idegenhonos inváziós fajok jelenléte), J03.02 (élőhelyi összeköttetések (konnectivitás) csökkenése emberi hatásra), K01.03 (kiszáradás), K02.01 (fajösszetétel változás, szukcesszió), E03.01 (háztartási hulladék), J01.01 (leégés)

Faj magyar neve (tudományos neve): *homoki nőszirm* (*Iris arenaria*)

Írányelv melléklete: II., IV

Faj előfordulásai a területen: A homoki erdőssztyepp karakterisztikus növényfaja. Zavarástűrő, gyakran az erdők kivágása után, az akácosokban, ültetvények szegélyein is fennmarad.

Állománynagyság (jelöléskor): 500-1000

Állománynagyság (tervkészítéskor): 500-1000

Állomány változásának tendenciái és okai: Az eddigi vizsgálatok alapján nem változott az állomány – a tendenciák megállapítására további vizsgálatokra van szükség.

Faj veszélyeztetettsége: Érzékeny a termőhely záródására, a zárt cserjeállomány kialakulása visszaszorítja. A szomszédos területekről spontán betelepülő inváziós fajok (pl. selyemkóró (*Asclepias syriaca*)) árnyékolása szintén kedvezőtlen lehet. Az állományt veszélyezteti a vaddisznó túrás, illetve a taposással járó tevékenységek

Veszélyeztető tényezők: A04.03 (pásztorkodás felhagyása, legeltetés hiánya), B01 (erdőtelepítés), B02.01.01 (erdőfelújítás őshonos fajokkal), B02.01.02 (erdőfelújítás idegenhonos fajokkal), B07 (egyéb erdészeti tevékenység), D01.01 (ösvények, burkolatlan utak, bicikliutak), F03.01.01 (vadak károkozása (túltartott vadállomány)), F04.02.02 (kézi gyűjtés), G01.02 (túrázás, lovaglás, nem gépesített járművel végzett tevékenység), I01 (idegenhonos inváziós fajok jelenléte), J03.02 (élőhelyi összeköttetések (konnektivitás) csökkenése emberi hatásra), K01.03 (kiszáradás), K02.01 (fajösszetétel változás, szukcesszió), E03.01 (háztartási hulladék), J01.01 (leégés)

1.2.3. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű állatfajok

A Natura 2000 adatlapon szereplő közösségi jelentőségű jelölő állatfajok:

Irányelv melléklete	Faj név	Populáció (A-D)	Javasolt Populáció (A-D)
II., IV.	nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>)	C	C
II., IV.	szarvas álganéjtúró (<i>Bolbelasmus unicornis</i>)	C	Not present
II., IV.	skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	C	C
II., IV.	piszedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>)	C	C
II., IV.	közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>)	C	Not present
II., IV.	hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>)	C	Not present
II., IV.	nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteini</i>)	C	C
II., IV.	csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>)	C	C

21. táblázat: A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű állatfajok

A Natura 2000 adatlapon nem szereplő jelölő értéknek javasolt közösségi jelentőségű állatfaj:

Irányelv melléklete	Faj név	Populáció (A-D)
II., IV.	nagy höscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>)	C

22. táblázat: A területen megtalálható, jelölőnek javasolt közösségi jelentőségű állatfaj

A területen megtalálható, de nem jelölő közösségi jelentőségű állatfajok:

Magyar név	Tudományos név	Védettség (V, FV)	Irányelv melléklete
erdei béka	<i>Rana dalmatina</i>	V	IV.
zöld varangy	<i>Bufo viridis</i>	V	IV.
levelibéka	<i>Hyla arborea</i>	V	IV.
zöld gyík	<i>Lacerta viridis</i>	V	IV.
késidenévér	<i>Eptesicus serotinus</i>	V	IV.
bajuszos denevér	<i>Myotis mystacinus</i>	V	IV.
horgasszőrű denevér	<i>Myotis nattereri</i>	V	IV.
szőröskarú koraidenevér	<i>Nyctalus leisleri</i>	V	IV.
koraidenevér	<i>Nyctalus noctula</i>	V	IV.
durvavitorlájú törpedenevér	<i>Pipistrellus nathusii</i>	V	IV.
törpedenevér	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	V	IV.
apró törpedenevér	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	V	IV.
szürke hosszúfülű denevér	<i>Plecotus austriacus</i>	V	IV.

éti csiga	<i>Helix pomatia</i>	V	V.
-----------	----------------------	---	----

23. táblázat: A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű állatfajok

Faj magyar neve (tudományos neve): nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)

Irányelv melléklete:

II., IV.

Faj előfordulásai a területen:

A site északi-északkeleti részén, a Gógány-ér melletti gyepekben, ami a faj szaporodására is alkalmas mezofil élőhely.

Állománynagyság (jelöléskor):

R (ritka)

Állománynagyság
(tervkészítéskor):

R (ritka)

Állomány változásának
tendenciái és okai:

Kisméretű, ennek következtében sérülékeny populáció, valószínűleg egy a természet megőrzési területen kívülre terjedő metapopuláció része. 2016-ban 5 élőhely foltról 13 példányban került elő.

Faj veszélyeztetettsége:

Közepes veszélyeztetettségű. Az élőhely megmaradása szempontjából a kiszáradás, a víz hiánya lehet kedvezőtlen hatással. Nem megfelelő időben, vagy módon végzett kaszálás az állományt veszélyezteti. Szukcessziós folyamatok, illetve a spontán betelepülő inváziós fajok hatása is kedvezőtlen lehet, akárcsak a taposással járó tevékenységek.

Veszélyeztető tényezők:

A03.01 (intenzív, vagy intenzívebb kaszálás), A04.03 (pásztorkodás felhagyása, legeltetés hiánya), B07 (egyéb erdészeti tevékenység), D01.01 (ösvények, burkolatlan utak, bicikliutak), F03.01.01 (vadak károkozása (túltartott vadállomány)), G01.02 (túrázás, lovaglás, nem gépesített járművel végzett tevékenység), I01 (idegenhonos inváziós fajok jelenléte), I02 (problémát jelentő őshonos fajok), J03.02 (élőhelyi összeköttetések (konnectivitás) csökkenése emberi hatásra), K01.03 (kiszáradás), K02.01 (fajösszetétel változás, sukceszió), E03.01 (háztartási hulladék), J01.01 (leégés)

Faj magyar neve (tudományos neve): *szarvas álganéjtúró (Bolbelasmus unicornis)*

Irányelv melléklete:	II., IV.
Faj előfordulásai a területen:	A Natura 2000 területen a faj számára alkalmas élőhelyfoltok korlátozott mértékben ugyan, de jelen vannak. Ennek ellenére a szarvas álganéjtúró eddig nem került elő, azonban a faj itteni előfordulása valószínű, további célzott mintavételezés szükséges.
Állománynagyság (jelöléskor):	R (ritka)
Állománynagyság (tervkészítéskor):	Not Present
Állomány változásának tendenciái és okai:	Nem ismert állományváltozás
Faj veszélyeztetettsége:	Erdős területeken a durva erdészeti beavatkozások (főleg a tarvágásokat követő tuskózás, mélyszántás és gyomirtózás) a lárvák számára szükséges föld alatti gombák pusztításával a bogarat is kedvezőtlenül érintik. Fátlan gyepek özönfajokkal történő beerdősülése is a faj visszaszorulásához vezet. A túlszaporodott vadállomány a földből kitúrt gombákkal együtt a rajta élő lárvákat is elfogyasztja.
Veszélyeztető tényezők:	B02.01.01 (erdőfelújítás őshonos fafajokkal), B02.01.02 (erdőfelújítás idegenhonos fafajokkal), B07 (egyéb erdészeti tevékenység), F03.01.01 (vadak károkozása (túltartott vadállomány)), G01.02 (túrás, lovaglás, nem gépesített járművel végzett tevékenység), I01 (idegenhonos inváziós fajok jelenléte), J03.02 (élőhelyi összeköttetések (konnektivitás) csökkenése emberi hatásra), K01.03 (kiszáradás), J01.01 (leégés)

Faj magyar neve (tudományos neve): *skarlátbogár (Cucujus cinnaberinus)*

Irányelv melléklete:	II., IV.
Faj előfordulásai a területen:	A faj a számára alkalmas pusztulási stádiumú álló és fekvő holt faanyagban egyaránt jelen van a területen, bár sűrűsége nem mindenhol egyenletes. A fiatal, vagy egészségügyi vágáson átesett nemesnyár állományokban

nagy területeken hiányzik, ugyanakkor a csak néhány holt fát tartalmazó erdőrészekben nagyobb mennyiségben is jelen lehet. A Nagykörösi-erdőben leggyakrabban nemesnyárban, és különféle hazai nyárfajokban fordult elő, de megtalálható volt kocsányos tölgyben, erdei fenyőben és fehér akácban is. A 2015. évi célzott vizsgálat során 36 egyedet sikerült észlelni a terület különböző pontjain.

Állománynagyság (jelöléskor):	R (ritka)
Állománynagyság (tervkészítéskor):	R (ritka)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Nem ismert állomány változás.
Faj veszélyeztetettsége:	A holtfa eltávolításával járó erdészeti kezelés jelenthet veszélyt a skarlátbogárra. Védelme szempontjából legfontosabb, egyben elégséges feltétel lenne a nemesnyár ültetvényekben hektáronként legalább 1-2 talpon száradt fa állományban hagyása.
Veszélyeztető tényezők:	B02.04 (lábonálló és/vagy elfekvő holt faanyag eltávolítása), I01 (idegenhonos inváziós fajok jelenléte), J03.02 (élőhelyi összeköttetések (konnektivitás) csökkenése emberi hatásra), K01.03 (kiszáradás), J01.01 (leégés)

Faj magyar neve (tudományos neve): nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)

Írányelv melléklete:	II., IV.
Faj előfordulásai a területen:	A faj egyedei elsősorban az idős, őshonos fafajú erdőkben fordulnak elő. Nappali szállásait túlnyomórészt az odvakban, hasadékokban, álló holtfában gazdag, idős tölgyerdőkben találja meg, ezért e helyeken csoportosul. Táplálkozni is elsősorban az ilyen erdőket választja. A 2016. évi felmérésekkor 5 mintavételi helyen 132 detektorral felvett hangfájl azonosítása történt.
Állománynagyság (jelöléskor):	R (ritka)
Állománynagyság (tervkészítéskor):	150 - 200 adult nőstény.
Állomány változásának tendenciái és okai:	Az állománynagyság becslése a mintákból nyert adatok, a potenciális élőhelyek területe és a szakmai tapasztalatok alapján becsléssel történt. Olyan adatok, amiből állományváltozási tendenciák levonhatók, illetve magyarázhatók, nem állnak rendelkezésre.

Faj veszélyeztetettsége: A területen a faj veszélyeztetettsége jelentős. Ma már csak szórványosan található olyan idős, odvas, hasadékokban gazdag, álló holtfában bővelkedő erdők, ahol a faj megtalálja életfeltételeit. A holtfa kitermelésével a faj számára tovább romolhatnak az életfeltételek. Az idős tölgyesek területi csökkenésével a faj egyedszámának visszaesésével kell számolni.

Veszélyeztető tényezők: B02.01.01 (erdőfelújítás őshonos fafajokkal), B02.01.02 (erdőfelújítás idegenhonos fafajokkal), B02.04 (lábonálló és/vagy elfekvő holt faanyag eltávolítása), I01 (idegenhonos inváziós fajok jelenléte), J03.02 (élőhelyi összeköttetések (konnectivitás) csökkenése emberi hatásra), K01.03 (kiszáradás), J01.01 (leégés)

Faj magyar neve (tudományos neve): közönséges denevér (*Myotis myotis*)

Irányelv melléklete: II., IV.

Faj előfordulásai a területen: Az eddigi vizsgálatok során nem sikerült megfigyelni a területen. Alföldi viszonylatban élőhely választásáról nem sokat tudunk.

Állománynagyság (jelölés): R (ritka)

Állománynagyság (tervkészítés): Not Present

Állomány változásának tendenciái és okai: Nem ismert, az adatlapon való szerepeltetése feltehetőleg szakértői becslés eredménye volt, melyet nem sikerült igazolni.

Faj veszélyeztetettsége: Nem ismert.

Veszélyeztető tényezők: B02.01.01 (erdőfelújítás őshonos fafajokkal), B02.01.02 (erdőfelújítás idegenhonos fafajokkal), B02.04 (lábonálló és/vagy elfekvő holt faanyag eltávolítása), I01 (idegenhonos inváziós fajok jelenléte), J03.02 (élőhelyi összeköttetések (konnectivitás) csökkenése emberi hatásra), K01.03 (kiszáradás), J01.01 (leégés)

Faj magyar neve (tudományos neve): hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*)

Irányelv melléklete: II., IV.

Faj előfordulásai a területen: Az eddigi vizsgálatok során nem sikerült megfigyelni a területen. A faj táplálkozni elsősorban az erdőket keresi

fel, s a nagykörösi pusztai tölgyesek kifejezetten a faj számára kedvező állapotban vannak.

Állománynagyság (jelölés):	R (ritka)
Állománynagyság (tervkészítés):	Not Present
Állomány változásának tendenciái és okai:	Nem ismert, az adatlapon való szerepeltetése feltehetőleg szakértői becslés eredménye volt, melyet nem sikerült igazolni.
Faj veszélyeztetettsége:	Nem ismert. A tölgyesek megőrzésével a faj számára optimális biotópot biztosíthatunk.
Veszélyeztető tényezők:	B02.01.01 (erdőfelújítás őshonos fafajokkal), B02.01.02 (erdőfelújítás idegenhonos fafajokkal), B02.04 (lábonálló és/vagy elfekvő holt faanyag eltávolítása), I01 (idegenhonos inváziós fajok jelenléte), J03.02 (élőhelyi összeköttetések (konnektivitás) csökkenése emberi hatásra), K01.03 (kiszáradás), J01.01 (leégés)

Faj magyar neve (tudományos neve): nagyfülű denevér (*Myotis bechsteini*)

Irányelv melléklete:	II., IV.
Faj előfordulásai a területen:	Az idős erdőkben él, ahol sok az odú, a száradék és a holt faanyag. Az elmúlt években idős nőstényeket és fiatal egyedeket is sikerült hálózni idős tölgyesekben.
Állománynagyság (jelölés):	R (ritka)
Állománynagyság (tervkészítés):	V (nagyon ritka)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Nem ismert állományváltozás.
Faj veszélyeztetettsége:	Veszélyt jelent a faj számára, ha a nevelővágások vagy egyéb fakitermelések révén a holtfa kikerül az erdőből.
Veszélyeztető tényezők:	B02.01.01 (erdőfelújítás őshonos fafajokkal), B02.01.02 (erdőfelújítás idegenhonos fafajokkal), B02.04 (lábonálló és/vagy elfekvő holt faanyag eltávolítása), I01 (idegenhonos inváziós fajok jelenléte), J03.02 (élőhelyi összeköttetések (konnektivitás) csökkenése emberi hatásra), K01.03 (kiszáradás), J01.01 (leégés)

Faj magyar neve (tudományos neve): csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*)

Irányelv melléklete:	II., IV.
Faj előfordulásai a területen:	Az elmúlt években idős nőstényeket és fiatal egyedeket is sikerült hálózni idős tölgyesekben.
Állománynagyság (jelöléskor):	R (ritka)
Állománynagyság (tervkészítéskor):	V (nagyon ritka)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Nem ismert állományváltozás.
Faj veszélyeztetettsége:	Veszélyt jelent a faj számára, az idős tölgyek számának csökkenése. A nagykörösi pusztai tölgyesek jelenlegi állapota még viszonylag ideális a faj számára.
Veszélyeztető tényezők:	B02.01.01 (erdőfelújítás őshonos fafajokkal), B02.01.02 (erdőfelújítás idegenhonos fafajokkal), B02.04 (lábonálló és/vagy elfekvő holt faanyag eltávolítása), I01 (idegenhonos inváziós fajok jelenléte), J03.02 (élőhelyi összeköttetések (konnectivitás) csökkenése emberi hatásra), K01.03 (kiszáradás), J01.01 (leégés)

Faj magyar neve (tudományos neve): nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)

Irányelv melléklete:	II., IV.
Faj előfordulásai a területen:	Friss és régebbi rágásnyomok és röpnyílások a természetmegőrzési terület különböző pontjain fellelhetők, ahol idős tölgy hagyásfák, vagy tölgyes maradványfoltok előfordulnak.
Állománynagyság (jelöléskor):	nem volt jelölő faj
Állománynagyság (tervkészítéskor):	R (ritka)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Nem ismert állományváltozás.
Faj veszélyeztetettsége:	A faj számára a legnagyobb veszélyt az idős tölgyek számának csökkenése jelenti. Az erdészeti vegyszeres kezelések, főleg a rovarok kitin-bioszintézisét gátló szerek alkalmazása a hőscincéreket is sújtják. A nyílt, ligetes erdők (fás legelők, fás kaszálók, legelőerdők) cserjésedése, beerdősülése csökkenti a napnak kitett, számára ideális fatörzsfelületeket.

Veszélyeztető tényezők: B02.01.01 (erdőfelújítás őshonos fafajokkal), B02.01.02 (erdőfelújítás idegenhonos fafajokkal), B02.04 (lábonálló és/vagy elfekvő holt faanyag eltávolítása), I01 (idegenhonos inváziós fajok jelenléte), J03.02 (élőhelyi összeköttetések (konnektivitás) csökkenése emberi hatásra), K01.03 (kiszáradás), J01.01 (leégés)

1.2.4. A tervezési területen előforduló egyéb jelentős fajok

Magyar név	Tudományos név	Védettség (V, FV)	Jelentőség
sisakos sáska	<i>Acrida hungarica</i>	V	A természetmegőrzési terület kiemelt jelentőségű Natura 2000 élőhelyéhez, a Pannon homoki gyepekhez (6260*) kötődő faj.
pompás virágbogár	<i>Potosia aeruginosa</i>	V	Idős őshonos lábon korhadó fák nedves odvaiban fejlődik.
borzas csajkavirág	<i>Oxytropis pilosa</i>	V	A természetmegőrzési terület kiemelt jelentőségű Natura 2000 élőhelyéhez, a Pannon homoki gyepekhez (6260*) kötődő faj.
tarka nőszirm	<i>Iris variegata</i>	V	Erdőssztyepp faj
báránypirosító	<i>Alkanna tinctoria</i>	V	A természetmegőrzési terület kiemelt jelentőségű Natura 2000 élőhelyéhez, a Pannon homoki gyepekhez (6260*) kötődő faj.
borzas len	<i>Linum hirsutum ssp. glabrescens</i>	V	A természetmegőrzési terület kiemelt jelentőségű Natura 2000 élőhelyéhez, a Pannon homoki gyepekhez (6260*) kötődő faj.
fekete gólya	<i>Ciconia nigra</i>	FV	A területen ismert fészkelőhelyén minden zavarás kizárandó, a fészkek védőzónájában termelési korlátozásokat kell előírni.
parlagi sas	<i>Aquila heliaca</i>	FV	A területen ismert fészkelőhelyén minden zavarás kizárandó, a fészkek védőzónájában termelési korlátozásokat kell előírni.

24. táblázat: A tervezési területen előforduló egyéb jelentős fajok

1.3. Területhasználat

1.3.1. Művelési ág szerinti megoszlás

Ingatlan-nyilvántartás szerinti művelési ág megoszlás

művelési ág	terület (ha)
rét	20,39
legelő	146,25
erdő	3008,83
szántó	104,14
kivett	25,66
ÖSSZESEN	3305,27

25. táblázat: Művelési ág szerinti megoszlás

1.3.2. Tulajdoni viszonyok

Tulajdonos	Vagyonkezelő	terület (ha)	arány %
Magyar Állam	NEFAG Zrt,	1860,85	56,3
Magyar Állam	DINPI	28,5	0,86
Magán	—	1347,37	40,76
Önkormányzat	—	68,62	2,08

26. táblázat: Tulajdoni viszonyok

1.3.3. Területhasználat és kezelés

1.3.3.1. Mezőgazdaság

A Nagykörösi-tölgyesek Natura 2000 területnek kis hányada áll mezőgazdasági művelés alatt, ami a terület északi részére, a Gógány-ér menti területekre koncentrálódik. Nagyjából 100 ha a szántóföldi művelés alatt álló földterület nagysága, ahol nagytáblás, intenzív művelés folyik. A gyepek nagysága 160-170 ha közé tehető, ezek egy részét kaszálják, jelentősebb részét juh és szarvasmarha legeltetéssel hasznosítják.

A Natura 2000 területbe ékelődve néhány tanya található.

A felnyíló erdőkben található gyepes részek, tisztások nem állnak mezőgazdasági művelés alatt.

1.3.3.2. Erdészet, erdőgazdálkodás

Az üzemtervezett erdőterületekre vonatkozó adatokat a lenti táblázatok részletesen tartalmazzák. A táblázatok teljes körű elemzését nem végeztük el, csak néhány, a tervezés szempontjából fontos adatot emeltünk ki.

A területen az országos erdő állomány adattár alapján 3080,88 ha üzemtervezett erdő található, melyből 1702,77 ha állami tulajdonban van. Nagy részén erdőgazdálkodó a Nagykunsági Erdészeti és Faipari Zártkörűen Működő Részvénytársaság, kisebb részén a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság. Magántulajdonban 1288,89 ha erdőterület áll, egyéb közösségi tulajdonban 89,22 ha van.

A területen helyi jelentőségű védett természeti terület a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság vagyongazdálkodásában álló Strázsa-domb, ez természetvédelmi rendeltetésű erdőterület. Az erdőterületek legjelentősebb része faanyagtermelést szolgál, kisebb része talajvédelmi rendeltetésű, a Nagykörös 91A-F erdőrészeket parkerdő (Pálfája-erdő) Nagykörös Város tulajdonában, egyetlen erdőrészt, a Nagykörös 110C gát rendeltetésű.

Az üzemtervezett erdők 88,9%-a közepes fatermőképességi csoportba tartozik, mindössze 6,2% a jó és 4,9% a gyenge fatermőképességi csoport aránya.

A területen rendkívül nagy a telepített idegenhonos fafajok területi aránya. Uralkodó faállomány típus az akác, ebből 931,98 ha található a területen, ezt követi az erdei fenyő 676 ha területtel, a különböző nemesnyárok összesen 294 ha területet foglalnak el, 87 ha-on fekete fenyő, 73 ha-on kései meggy található. Ezen fajok együttes területe 2055 ha. Az őshonos fafajok közül kocsányos tölgy 633 ha-on, szürkenyár 193 ha-on, egyéb hazai nyár 4,5 ha-on található, ami együttesen 830 ha-t jelent. Az adatokból látható, hogy az őshonos erdők alkotta természetes, természetszerű erdőállományok jelentősen visszaszorultak, helyüket intenzív faültetvények foglalták el.

A rövid vagy közepes vágásfordulójú fafajok alkalmazásának, valamint a szántóföldekre történő erdőtelepítés következménye, hogy az erdők nagy része a fiatalabb korosztályba esik. Az idősebb korosztályokat szinte kivétel nélkül a kocsányos tölgyesek képviselik, amiből jelentős az idősebb 61-80 és 81-100 éves állományok kiterjedése. A 11-20 éves korosztályban is megfigyelhető a kocsányos tölgy jelentős részaránya, ezek mesterségesen telepített faállományok. A fiatalabb korosztályoknál sokkal jelentősebb az idegenhonos fafajok aránya. A 11-20 éves korosztály területi kiterjedése a legnagyobb, elsősorban az akácok nagy területe miatt. A legfiatalabb, 1-10 éves kategóriában a szürke nyár területi kiterjedése a legnagyobb, ez a LIFE06 NAT HU 00098 Euro-szibériai erdősztyepp-tölgyesek és pannon homoki gyepek megőrzése a "Nagykörösi pusztai tölgyesek" pSCI területén pályázatban telepített erdőknek is köszönhető.

A területre és a tágabb térségre is a vágásos üzem mód a jellemző, a folyamatos erdőborítást biztosító művelésmódok hiányoznak. A tipikus erdőgazdálkodási gyakorlat a tarvágás utáni, teljes talajelőkészítést (kituskózást és mélyszántást) is magában foglaló mesterséges erdőfelújítás. Az akác esetében alkalmaznak gyökérszagattással serkentett sarjzattatásos természetes felújítást is.

Az alábbiakban olvashatóak a Nagykörösi pusztai tölgyesek Natura 2000 területre vonatkozó erdőgazdálkodási adatok táblázatos formában.

Tulajdonformák területmegoszlása

Tulajdonforma	Erdő-		Egyéb-		Összesen	
	ha	db	ha	db	ha	db
	r é s z l e t					
Állami tulajdon	1.652,76	337	50,01	80	1.702,77	417
Közösségi tulajdon	82,90	11	6,32	7	89,22	18
Magán tulajdon	1.247,61	262	41,28	58	1.288,89	320
Vegyes tulajdon						
Összesen	2.983,27	610	97,61	145	3.080,88	755

27. táblázat: Tulajdonformák területmegoszlása

Fafajok korosztály táblája

Fafaj	1-10	11-20	21-30	31-40	41-60	61-80	81-100	Összesen n	%
KST	10,94	79,39	1,22	15,44	46,64	331,99	147,77	633,39	21,7
CS		3,11			0,06			3,17	0,1
A	124,38	299,28	94,93	170,00	159,58	72,96	10,85	931,98	31,9
HJ					0,73			0,73	0,0
MJ	0,41							0,41	0,0
ZJ			0,22			0,16		0,38	0,0
MSZ	0,64		0,01					0,65	0,0
TUSZ		3,25						3,25	0,1
MK	0,41							0,41	0,0
MAK	1,53	0,50	0,59	0,30		2,73		5,65	0,2
AK		0,33					0,08	0,41	0,0
ZSM	0,57							0,57	0,0
KM	0,15	14,58	3,25	31,14	24,22			73,34	2,5
KT	1,13					0,81		1,94	0,1
EZ		0,02	0,41					0,43	0,0
EKEM	0,02	0,59			0,11	0,66		1,38	0,0
KONY				0,06	0,82	0,87		1,75	0,1
ÓNY				0,70		0,32		1,02	0,0
OLNY	54,78	53,00			2,62	0,03		110,43	3,8
PANY	59,97	83,97		0,31				144,25	4,9
OPNY		0,27						0,27	0,0
FRNY	7,52				0,11			7,63	0,3
SZNY	132,56	26,59	16,86	4,59	7,35	4,75	0,46	193,16	6,6
RNY			0,14		0,96	0,07		1,17	0,0
FTNY	3,25					0,07		3,32	0,1
ENNY	12,75	14,53	5,34	0,17				32,79	1,1
FFÜ			0,12					0,12	0,0
NYI				0,43	1,63	1,21		3,27	0,1
ELL		0,11	0,35		0,03	0,51		1,00	0,0
EF		33,16	170,85	321,51	150,78	0,09		676,39	23,1
FF	6,77	2,77	32,62	11,16	26,34	7,81	0,12	87,59	3,0
Összesen n	417,78	615,45	326,91	555,81	421,98	425,04	159,28	2.922,25	100,0
							Üres	61,02	
							Mindösszesen	2.983,27	

28. táblázat: Fafajok korosztály táblája

Faállománytípusok megoszlása fatermőképességi csoportok szerint

Faállomány		Faanyagtermelést szolgáló erdőkben				Különleges erdőkben				Összes erdőkben			
típus		Jó	Közepes	Gyenge	Összes	Jó	Közepes	Gyenge	Összes	Jó	Közepes	Gyenge	Összes
Ks.tölgyes	ha	89,59	246,16	0,91	336,66	39,95	244,80	78,87	363,62	129,54	490,96	79,78	700,28
	%	26,6	73,1	0,3	48,1	11,0	67,3	21,7	51,9	18,5	70,1	11,4	100,0
Akácos	ha	21,99	494,14	4,15	520,28	14,03	238,04	9,65	261,72	36,02	732,18	13,80	782,00
	%	4,2	95,0	0,8	66,5	5,4	91,0	3,7	33,5	4,6	93,6	1,8	100,0
Juharos	ha		1,50		1,50						1,50		1,50
	%		100,0		100,0						100,0		100,0
Kőrises	ha		0,30		0,30		2,31		2,31		2,61		2,61
	%		100,0		11,5		100,0		88,5		100,0		100,0
Ek.lombos	ha		3,08	1,73	4,81						3,08	1,73	4,81
	%		64,0	36,0	100,0						64,0	36,0	100,0
N.nyár-n.fűz	ha	0,82	269,89		270,71		13,51		13,51	0,82	283,40		284,22
	%	0,3	99,7		95,2		100,0		4,8	0,3	99,7		100,0
Hazai nyáras	ha	5,13	120,45		125,58		36,57	11,42	47,99	5,13	157,02	11,42	173,57
	%	4,1	95,9		72,4		76,2	23,8	27,6	3,0	90,5	6,6	100,0
Nyíres	ha		0,49		0,49						0,49		0,49
	%		100,0		100,0						100,0		100,0
Erdeifenyves	ha	8,78	818,40	35,68	862,86		48,16		48,16	8,78	866,56	35,68	911,02
	%	1,0	94,8	4,1	94,7		100,0		5,3	1,0	95,1	3,9	100,0
Feketefenyves	ha	0,58	33,51		34,09		25,61	2,05	27,66	0,58	59,12	2,05	61,75
	%	1,7	98,3		55,2		92,6	7,4	44,8	0,9	95,7	3,3	100,0
ÖSSZESEN	ha	126,89	1.987,9	42,47	2.157,2	53,98	609,00	101,99	764,97	180,87	2.596,92	144,46	2.922,2
	%	5,9	92,1	2,0	73,8	7,1	79,6	13,3	26,2	6,2	88,9	4,9	100,0
ÜRES	ha				46,69				14,33				61,02
MINDÖSS	ha				2.203,9				779,30				2.983,2
	%				73,9				26,1				100,0

29. táblázat: Faállománytípusok megoszlása fatermőképességi csoportok szerint

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (fahasználati mód)

Helység: 5578 Csemő

Tag	Részlet	Terület	Jogi jelleg	Élőhely kódja	Védettség foka	Rezervátum típusa	Természetesség	Rendeltetés			Művelés							
								Elsődleges	További I.	További II.	1. használati mód	Sürgősség	2. használati mód	Sürgősség	3. használati mód	Sürgősség		
57	H	1,91			NV		5	FT										
58	A 1	1,16			NV		3	FT										
58	A 2	0,64			NV		3	FT										
58	A 3	24,64			NV		3	FT				TRV	1					
327	E	11,42			NV		3	TAV										
328	A	1,54	I		NV		4	TAV				TI	1	TKGY	3			
328	B	1,26	I		NV		3	TAV				TI	2					
328	C	7,77			NV		3	FT										
328	D	1,32	I		NV		3	FT				NFGY	2					
328	E	0,59	I		NV		5	TAV										
329	A	0,68			NV		3	FT										
329	B	18,23			NV		3	TAV				EÜ	1	TRV	2			
329	C	1,69			NV		5	TAV				TRV	2					
329	D	1,37			NV		5	TAV				EÜ	1					
329	E 1	5,15			NV		3	FT				TRV	2					
329	F 1	5,49			NV		5	FT				TRV	2					
329	G	0,30			NV		5	FT				EÜ	1					
329	H	1,38			NV		3	TAV										
329	I	4,17			NV		3	TAV				TRV	2					
329	J	0,98			NV		4	FT				TKGY	2					
329	K	4,77			NV		4	TAV				TRV	2					
329	L	0,49			NV		5	FT				TRV	1					
329	M	0,66			NV		4	FT										
329	N	3,37			NV		2	TAV										
330	A	3,07			NV		5	FT										
330	B	0,44			NV		5	FT				TRV	1					
330	C	8,74			NV		4	FT										
330	D	1,56			NV		3	FT				TI	2					
330	E	2,31			NV		2	FT										
330	F	6,42			NV		4	FT										
330	G	0,85			NV		3	FT				EÜ	1					
330	H	0,88			NV		5	TAV										
330	I	2,68			NV		2	FT										
330	J	2,79			NV		4	FT										
330	K	1,07			NV		5	FT										

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (fahasználati mód)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Jogi jelleg	Élőhely kódja	Védettség foka	Rezervátum típusa	Természetesség	Rendeltetés			M ű v e l e t							
								Elsődleges	További I.	További II.	1. használati mód	Sürgősség	2. használati mód	Sürgősség	3. használati mód	Sürgősség		
1	A	10,10			NV		4	TAV										
1	B	3,30			NV		5	FT				TI	2					
2	A	0,52			NV		5	FT				TRV	3					
2	B	8,07			NV		4	TAV										
2	C	5,89			NV		5	FT										
2	D	5,18			NV		5	FT				TI	2					
3	A	11,17			NV		3	FT										
3	B	3,31			NV		5	FT				TI	2					
3	C	5,74			NV		3	TAV										
4	A	5,81			NV		4	TAV										
4	B	1,01			NV		5	FT				TI	1					
4	C	3,62			NV		5	TAV										
5	A	2,29			NV		5	FT										
5	B	7,55			NV		3	TAV										
6	A	8,97			NV		5	FT										
6	B	19,11			NV		4	TAV										
7	A	24,34			NV		4	TAV										
7	B	3,41			NV		5	FT										
8	A	13,15			NV		5	FT										
8	B	14,34			NV		5	FT				TI	3					
9	A	19,99			NV		4	TAV										
9	B	8,25			NV		5	TAV										
9	C	0,32			NV		5	FT				TI	2					
9	D	0,21			NV		3	TAV										
11	A	14,40			NV		5	FT				TKGY	3					
11	B	14,57			NV		4	FT										
12	A	8,79			NV		5	FT										
12	B	6,86			NV		5	FT										
12	C	6,03			NV		3	TAV				EÜ	1					
12	D	0,50			NV		3	FT										
12	E	4,54			NV		5	FT				TKGY	3					
12	F	1,18			NV		4	TAV				EÜ	1					
13	A	0,81			NV		5	FT										
13	B	17,03			NV		5	FT										
13	C	9,89			NV		4	FT										
14	A	7,58			NV		5	FT										
14	B	2,64			NV		3	TAV				EÜ	1					
14	C	14,16			NV		5	TAV										
14	D	0,75			NV		5	TAV				TRV	3					
14	E	2,56			NV		5	FT										
15	A	10,04			NV		4	TAV										
15	B	3,41			NV		4	FT										

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (fahasználati mód)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Jogi jelleg	Élőhely kódja	Védettség foka	Rezervátum típusa	Természetesség	Rendeltetés			M ű v e l e t								
								Elsődleges	További I.	További II.	1. használati mód	Sürgősség	2. használati mód	Sürgősség	3. használati mód	Sürgősség			
15	C	14,57			NV		4	TAV				EÜ	1						
16	A	9,00			NV		5	TAV											
16	B	5,54			NV		5	FT				TI	2						
16	C	4,07			NV		5	FT				TI	3						
16	D	2,84			NV		5	FT											
16	E	6,80			NV		5	FT				TRV	3						
20	B	3,90			NV		3	TAV											
20	C	6,67			NV		5	FT											
21	A	7,52			NV		5	FT											
21	B	2,76			NV		5	FT											
21	C	1,31			NV		5	FT											
21	D	7,88			NV		3	FT											
21	E	8,79			NV		5	FT				TI	3						
22	A	4,40			NV		3	FT											
22	B	15,93			NV		5	FT											
22	C	2,77			NV		4	FT											
22	D	4,60			NV		5	FT											
23	A	18,64			NV		5	FT											
23	B	7,86			NV		5	FT				EÜ	1	TRV	3				
23	C	0,74			NV		6	FT											
24	A	2,73			NV		5	FT											
24	B	10,54			NV		5	FT											
24	C	10,17			NV		3	FT											
24	D	4,07			NV		5	FT											
25	A	10,67			NV		5	TAV				TRV	2						
26	A	1,92			NV		5	FT											
26	B	3,82			NV		5	FT											
26	C	4,82			NV		5	FT											
26	D	4,36			NV		5	FT											
26	E	6,81			NV		5	FT											
26	F	5,27			NV		5	FT											
26	G	3,31			NV		5	FT											
27	A	2,91			NV		4	FT				TI	3						
27	C	2,19			NV		5	FT											
27	D	7,78			NV		5	FT				TI	3						
27	E	2,18			NV		3	FT											
27	F	1,62			NV		5	FT				TI	3						
28	A	8,21			NV		5	FT				TI	3						
28	B	1,93			NV		5	FT				TRV	3(0)						
28	C	2,54			NV		5	FT											
29	A	1,07			NV		3	TAV											

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (fahasználati mód)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Jogi jelleg	Élőhely kódja	Védettség foka	Rezervátum típusa	Természetesség	Rendeltetés			M ű v e l e t							
								Elsődleges	További I.	További II.	1. használati mód	Sürgősség	2. használati mód	Sürgősség	3. használati mód	Sürgősség		
29	B	3,67			NV		5	FT										
29	C	2,49			NV		5	FT										
29	D	1,91			NV		6	FT										
29	E	2,76			NV		5	TAV				EÜ	1					
30	A	0,80			NV		4	TAV				EÜ	1					
30	B	0,74			NV		3	FT				ET	1					
30	C	4,34			NV		3	TAV				EÜ	1					
30	D	3,53			NV		3	TAV										
30	E	2,02			NV		3	FT				EÜ	1					
30	F	0,96			NV		3	FT										
30	G	3,07			NV		3	FT				EÜ	1					
30	H	0,66			NV		3	FT										
32	C	7,31			NV		5	TAV				TRV	2					
32	D 1	1,90			NV		3	TAV										
32	D 2	0,51			NV		3	TAV										
32	D 3	7,02			NV		5	TAV				TRV	2					
32	F	0,78			NV		3	FT										
32	G	3,96			NV		3	TAV				EÜ	1					
34	A	4,25			NV		3	TAV										
34	E	2,61			NV		3	FT										
35	A 1	0,88			NV		3	TAV										
35	A 2	0,71			NV		3	TAV										
35	A 3	12,53			NV		3	TAV										
35	B	2,15			NV		3	FT				ET	1					
35	C	1,58			NV		3	FT				ET	1					
35	D	0,95			NV		3	FT				ET	1	TI	1			
36	A	0,58			NV		5	FT										
36	B	0,82			NV		3	TAV										
36	D	4,99			NV		3	FT				TKGY	2					
36	L	0,14			NV		3	FT				EÜ	1					
38	A	14,23			NV		3	TAV				TRV	1					
38	B	13,57			NV		5	TAV				TKGY	3(2)					
48	A	3,48			NV		6	FT										
48	B	13,98			NV		5	TAV				TI	2					
48	C	11,72			NV		5	FT										
48	D	13,28			NV		5	TAV										
48	E	1,12			NV		5	FT										
48	F	18,39			NV		5	FT										
49	A	8,78			NV		5	FT										
49	B	9,81			NV		6	FT				TKGY	3					
49	C	1,04			NV		5	FT				TKGY	3(2)					
49	D	2,55			NV		3	FT										

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (fahasználati mód)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Jogi jelleg	Élőhely kódja	Védettség foka	Rezervátum típusa	Természetesség	Rendeltetés			M ű v e l e t							
								Elsődleges	További I.	További II.	1. használati mód	Sürgősség	2. használati mód	Sürgősség	3. használati mód	Sürgősség		
49	E	3,45			NV		3	FT										
49	F	3,76			NV		5	FT										
49	G	2,36			NV		5	FT										
49	H	1,42			NV		3	FT										
49	I	1,90			NV		6	FT				TKGY	3					
49	J	6,15			NV		5	FT										
49	L	4,36			NV		6	FT										
49	M	0,68			NV		3	FT										
50	A	3,03			NV		5	FT										
50	B	1,88			NV		5	TAV										
50	C	1,54			NV		5	FT										
50	D	0,42			NV		5	TAV				EÜ	1					
50	E	13,02			NV		5	FT				TKGY	3(2)					
51	A	5,26			NV		5	FT										
51	B	22,59			NV		5	FT				TI	2					
52	A	20,72			NV		5	FT				TKGY	3					
52	B	2,98			NV		5	TAV				TKGY	3					
52	C	3,10			NV		3	FT										
53	A	6,26			NV		5	TAV				TRV	2					
53	B	2,52			NV		5	FT				EÜ	1	TRV	3(4)			
53	C	1,11			NV		3	FT										
53	D	0,90			NV		5	TAV										
53	E	4,15			NV		5	TAV										
54	A	9,73			NV		5	FT				TKGY	3					
54	B	2,51			NV		5	FT				TKGY	3					
54	C	0,90			NV		5	FT										
54	D	4,47			NV		5	TAV										
54	E	0,66			NV		5	FT										
54	F	4,31			NV		3	FT										
54	G	4,11			NV		5	FT										
55	A	1,94			NV		5	TAV										
55	B	9,74			NV		3	FT										
55	C	4,83			NV		5	FT										
55	D	1,27			NV		3	FT										
55	E	2,35			NV		5	TAV										
55	F	0,47			NV		3	FT										
55	G	7,91			NV		3	TAV										
56	A	3,81			NV		3	FT										
56	B	1,62			NV		3	TAV				EÜ	1					
57	A	13,60			NV		5	FT				TKGY	3					
58	A	9,80			NV		3	FT										
58	B	3,23			NV		5	FT										

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (fahasználati mód)

Helység: 5584 Nagykörös

Tag	Részlet	Terület	Jogi jelleg	Élőhely kódja	Védettség foka	Rezervátum típusa	Természetesség	Rendeltetés			M ű v e l e t								
								Elsődleges	További I.	További II.	1. használati mód	Sürgősség	2. használati mód	Sürgősség	3. használati mód	Sürgősség			
58	C	6,72			NV		5	FT				TKGY	2						
58	D	2,48			NV		5	FT				TI	3						
58	E	2,69			NV		5	FT											
58	F	2,95			NV		4	FT				EÜ	1						
59	A	0,59			NV		5	FT											
59	B	7,27			NV		5	FT											
59	C	6,84			NV		4	FT											
59	D	1,43			NV		3	FT											
59	E	10,23			NV		5	FT											
59	F	1,06			NV		5	FT											
60	A	2,90			NV		5	FT											
60	B	4,10			NV		3	FT											
60	C	12,81			NV		5	FT				TKGY	3						
60	D	3,59			NV		5	FT											
60	F	1,18			NV		3	FT											
60	G	1,18			NV		5	FT											
60	H	0,55			NV		5	FT				EÜ	1						
61	A	3,62			NV		6	FT											
61	B	5,52			NV		4	FT											
61	C	2,44			NV		5	FT											
61	D	2,66			NV		5	FT				TI	3						
61	E	7,44			NV		5	FT											
61	F	10,46			NV		5	FT											
63	A	1,11			NV		5	FT				NFGY	3						
63	B	1,05			NV		6	FT											
63	C	3,85			NV		6	FT											
63	D	3,98			NV		5	FT											
63	E	2,03			NV		5	FT											
63	F	1,98			NV		5	FT											
63	G	1,94			NV		5	FT											
63	H	0,37			NV		4	FT											
64	A	0,92			NV		5	FT				EÜ	1						
64	B	1,22			NV		5	FT											
64	C	0,79			NV		5	FT											
64	D	5,07			NV		4	FT											
64	F	4,21			NV		5	FT											
64	G	4,16			NV		3	FT											
64	H	3,37			NV		5	FT				TI	2						
64	J	1,07			NV		5	FT											
64	K	0,89			NV		4	FT											
64	L	2,35			NV		5	FT											
64	M	0,81			NV		5	FT											

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (fahasználati mód)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Jogi jelleg	Élőhely kódja	Védettség foka	Rezervátum típusa	Természetesség	Rendeltetés			M ű v e l e t								
								Elsődleges	További I.	További II.	1. használati mód	Sürgősség	2. használati mód	Sürgősség	3. használati mód	Sürgősség			
64	N	1,75			NV		5	FT											
64	O	1,31			NV		3	FT											
65	A	5,34			NV		3	FT											
65	B	2,36			NV		5	FT											
65	C	8,20			NV		5	FT											
65	D	8,93			NV		5	FT				TKGY	2	TRV	3(4)				
65	E	3,01			NV		5	FT				TI	3						
66	A	8,79			NV		6	FT											
66	B	1,66			NV		5	FT				TI	3						
66	C	2,64			NV		5	FT											
66	D	10,07			NV		5	FT				TKGY	3						
66	F	4,46			NV		5	FT											
67	A	2,34			NV		5	FT				NFGY	2						
67	B	4,44			NV		5	FT											
67	C	4,85			NV		5	FT											
67	D	2,18			NV		5	FT											
67	E	2,01			NV		5	TAV											
67	F	3,34			NV		5	FT											
69	A	17,80			NV		5	FT											
69	B	1,51			NV		5	FT				TI	2						
69	C	3,79			NV		3	FT											
69	D	1,89			NV		5	FT											
70	A	15,75			NV		5	FT											
70	B	12,45			NV		6	FT											
71	A	1,24			NV		5	FT											
71	B	4,72			NV		5	FT											
71	C	2,45			NV		3	FT											
71	D	5,03			NV		6	FT											
71	F	2,43			NV		6	FT				TKGY	3						
71	G	3,49			NV		5	FT											
71	H	1,82			NV		3	FT											
71	I	2,17			NV		3	FT											
71	J	0,39			NV		4	FT											
71	K	2,47			NV		5	FT											
71	L	2,17			NV		5	FT											
72	A	4,74			NV		5	FT											
72	B	16,82			NV		5	FT											
72	C	1,51			NV		5	FT											
72	D	2,71			NV		5	FT											
72	E	2,47			NV		5	FT											
73	A	11,87			NV		5	FT				NFGY	2						
73	B	1,11			NV		5	FT											

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (fahasználati mód)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Jogi jelleg	Élőhely kódja	Védettség foka	Rezervátum típusa	Természetesség	Rendeltetés			M ű v e l e t								
								Elsődleges	További I.	További II.	1. használati mód	Sürgősség	2. használati mód	Sürgősség	3. használati mód	Sürgősség			
73	C	2,49			NV		5	FT											
73	D	1,82			NV		5	FT											
73	E	4,25			NV		5	FT											
74	A	4,27			NV		5	FT				TKGY	3						
74	B	1,20			NV		4	FT											
74	C	3,91			NV		5	FT											
74	D	4,61			NV		5	FT											
74	E	4,87			NV		5	FT											
74	F	1,94			NV		5	FT											
74	G	2,66			NV		5	FT											
75	A	1,91			NV		5	TAV											
75	B	13,74			NV		5	FT											
75	C	3,38			NV		5	FT											
75	D	4,86			NV		5	FT											
75	E	6,15			NV		5	FT											
75	F	2,16			NV		5	TAV				TI	3						
76	A	1,97			NV		5	FT											
76	B	4,42			NV		5	FT											
76	C	3,69			NV		5	FT											
76	D	3,83			NV		5	TAV											
76	E	2,34			NV		5	FT											
76	F	2,77			NV		3	FT											
76	G	3,85			NV		5	FT											
76	H	2,40			NV		6	FT											
76	I	5,89			NV		5	FT											
76	J	1,72			NV		5	FT											
76	K	3,72			NV		6	FT				TRV	3						
76	L	1,90			NV		5	FT											
76	M	0,30			NV		3	FT				NFGY	2						
76	N	2,56			NV		5	FT											
77	A	18,92			NV		5	FT				TKGY	3(2)						
77	B	3,62			NV		6	FT											
77	C	1,61			NV		3	FT											
77	D	2,75			NV		6	FT											
77	E	0,29			NV		3	FT											
77	F	0,49			NV		5	FT											
79	A	8,90			NV		5	FT											
79	B	15,04			NV		3	FT				EÜ	1						
79	C	3,05			NV		3	FT				NFGY	2						
79	D	0,60			NV		5	FT				NFGY	3						
79	E	0,93			NV		5	FT				NFGY	3						
79	F	1,22			NV		5	FT				TRV	0(1)						

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (fahasználati mód)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Jogi jelleg	Élőhely kódja	Védettség foka	Rezervátum típusa	Természetesség	Rendeltetés			Művelet							
								Elsődleges	További I.	További II.	1. használati mód	Sürgősség	2. használati mód	Sürgősség	3. használati mód	Sürgősség		
79	G	0,74			NV		5	FT										
79	I	0,42			NV		3	FT										
79	J	0,10			NV		3	FT										
79	K	0,98			NV		5	FT				EÜ	1	TRV	0(2)			
79	L	0,87			NV		5	FT				TRV	1					
79	M	0,78			NV		5	FT										
80	A	9,61			NV		6	FT										
80	B	4,25			NV		5	FT										
80	C	1,08			NV		5	FT										
80	D	3,92			NV		3	FT				NFGY	2					
80	E	0,81			NV		5	FT										
80	F	1,14			NV		5	FT				EÜ	1					
81	A	7,72			NV		5	FT										
81	B	4,37			NV		5	FT										
81	C	4,17			NV		5	FT										
81	D	0,82			NV		3	FT				NFGY	2					
81	E	3,43			NV		6	FT										
81	F	0,82			NV		5	TAV										
81	G	5,09			NV		5	FT				TRV	3(4)					
81	H	7,46			NV		6	FT										
81	I	0,28			NV		3	FT										
81	J	9,60			NV		6	FT										
81	K	0,30			NV		3	FT										
82	A	1,73			NV		5	FT										
82	C	8,23			NV		6	FT				TKGY	3					
82	D	12,03			NV		5	FT				NFGY	3(2)					
82	F	5,31			NV		6	FT										
82	G	1,45			NV		6	FT				TKGY	3					
82	H	0,30			NV		5	FT										
83	C	2,05			NV		5	TAV										
83	E	7,34			NV		6	FT				TKGY	3					
83	K	7,70			NV		6	FT										
91	A	26,33	I		NV		3	PA				EÜ	1					
91	B	1,10	I		NV		5	PA				TI	1	TRV	3(4)			
91	C	12,53	I		NV		4	PA				EÜ	1					
91	D	3,42	I		NV		3	PA				EÜ	1					
91	E	7,17	I		NV		5	PA				EÜ	1					
91	F	8,86	I		NV		4	PA										
93	A	1,34	I		NV		4	TAV										
93	B	8,15	I		NV		3	FT				ET	2					
93	C	6,18	I		NV		5	FT										
93	D	3,64	I		NV		5	FT				TKGY	3					

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (fahasználati mód)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Jogi jelleg	Élőhely kódja	Védettség foka	Rezervátum típusa	Természetesség	Rendeltetés			M ű v e l e t						
								Elsődleges	További I.	További II.	1. használati mód	Sürgősség	2. használati mód	Sürgősség	3. használati mód	Sürgősség	
93	E	0,58	I		NV		3	FT									
93	F	7,20	I		NV		4	FT			EÜ	1(0)	TRV	2			
93	G	1,29	I		NV		4	FT			EÜ	1(0)	TRV	1			
93	H	10,61	I		NV		5	FT									
93	I	2,41	I		NV		4	FT			KH	2					
93	J	2,19	I		NV		5	FT			TI	2					
94	A	1,82	I		NV		5	FT									
94	B	12,21	I		NV		5	FT			TRV	1					
94	C 1	1,00	I		NV		5	FT			TRV	2					
94	C 2	3,67	I		NV		5	FT			TRV	2					
94	D	16,12	I		NV		5	FT			EÜ	1(0)	TRV	3			
95	C	3,67			NV		3	FT									
95	D	5,02			NV		5	FT			TRV	2(0)					
96	A	1,90			NV		5	FT									
96	B	1,80			NV		4	FT									
96	C	4,22			NV		3	FT									
96	E	2,31			NV		3	TAV									
96	F	0,49			NV		2	FT			EÜ	1					
96	G	0,38			NV		5	FT			TI	1					
97	B	1,14			NV		5	FT									
97	C	1,79			NV		3	FT			EÜ	0(1)					
97	D	0,85			NV		2	FT									
97	E	0,30			NV		2	FT									
97	F	8,20			NV		3	FT			EÜ	0(1)					
98	A	14,87	I		V		5	TV			TRV	1					
98	B	2,63	I		V		3	TV									
98	C	1,49	I		V		5	TV			TRV	1					
98	D	4,00	I		V		3	TV			EÜ	1					
98	E	0,50	I		V		3	TV									
99	A	17,55			NV		5	FT			EÜ	1	TRV	1			
99	B	0,56			NV		5	FT			TRV	2					
99	C	9,60			NV		5	FT									
100	A	6,74			NV		5	FT			TRV	3					
100	E	5,00			NV		5	FT									
100	F	3,25			NV		4	FT									
100	G 1	0,63			NV		3	FT									
100	G 2	4,92			NV		5	FT									
100	H	2,46			NV		5	FT			TRV	3					
101	A	0,72			NV		5	TAV									
101	B	4,63			NV		5	FT									
101	C	5,41			NV		5	FT									
101	D	3,61			NV		5	FT									

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (fahasználati mód)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Jogi jelleg	Élőhely kódja	Védettség foka	Rezervátum típusa	Természetesség	Rendeltetés			M ű v e l e t							
								Elsődleges	További I.	További II.	1. használati mód	Sürgősség	2. használati mód	Sürgősség	3. használati mód	Sürgősség		
101	E	8,28			NV		5	FT										
102	A	0,96			NV		4	TAV										
102	B	2,12			NV		5	TAV										
102	C	13,47			NV		5	FT										
102	D	3,71			NV		5	FT										
102	E	1,87			NV		5	TAV										
102	F	2,03			NV		5	FT										
102	G	1,27			NV		5	TAV										
102	H	2,17			NV		5	TAV										
103	A	17,66			NV		5	FT				TRV	1					
103	B	5,77			NV		4	FT				TRV	1					
103	C	3,83	I		NV		5	FT										
103	D	0,53	I		NV		5	FT										
104	A	11,84			NV		4	TAV				EÜ	1	EÜ	1			
104	B	5,70			NV		5	FT				EÜ	1	TRV	1			
104	C	7,10			NV		5	FT										
104	D	2,30			NV		5	FT										
104	E	0,85			NV		5	FT				TRV	1					
105	A	2,57			NV		4	FT										
105	B	22,93			NV		5	FT										
105	C	2,16			NV		4	TAV										
106	A	3,71			NV		5	TAV										
106	B	3,53			NV		5	FT										
106	C	2,75			NV		5	FT										
106	D	3,50			NV		5	TAV										
106	E	0,99			NV		3	FT										
106	F	1,50			NV		5	FT										
107	A	8,71			NV		4	TAV				EÜ	1	EÜ	1			
107	B	4,67			NV		5	FT										
107	C	0,91			NV		5	TAV				TRV	3					
107	D	6,93			NV		5	TAV				TRV	1					
107	E	1,15			NV		4	TAV				EÜ	1					
107	F	2,01			NV		5	TAV				TRV	1					
107	G	1,83			NV		5	TAV				TRV	1					
107	H	1,49			NV		3	TAV										
108	A	2,81			NV		4	TAV				TRV	1					
108	B	19,71			NV		5	FT										
108	C	5,75			NV		4	TAV				EÜ	1					
109	A	3,16			NV		5	FT				TRV	2(0)					
109	B	15,95			NV		5	FT										
109	C	8,72			NV		5	TAV										
110	A	16,79	I		NV		5	TAV				EÜ	1					

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (fahasználati mód)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Jogi jelleg	Élőhely kódja	Védettség foka	Rezervátum típusa	Természetesség	Rendeltetés			M ű v e l e t							
								Elsődleges	További I.	További II.	1. használati mód	Sürgősség	2. használati mód	Sürgősség	3. használati mód	Sürgősség		
110	B	2,56	I		NV		5	TAV				TRV	1					
110	C	2,99	I		NV		4	GÁT										
111	A	1,47			NV		5	TAV										
111	B	2,00			NV		5	FT										
111	C	3,78			NV		5	FT				NFGY	2					
111	D	3,96			NV		5	FT				TI	2					
111	E	2,02			NV		5	FT										
111	F	0,49			NV		4	FT										
112	A	3,33	I		NV		5	FT										
112	B	0,84	I		NV		4	TAV										
112	C	11,51	I		NV		5	FT										
112	D	1,84	I		NV		5	TAV	FT									
112	E	1,56	I		NV		5	FT										
112	F	0,22	I		NV		5	FT				TRV	1					
112	G	0,72	I		NV		5	FT				TI	2					
113	A	0,87	I		NV		5	FT				TRV	2					
113	B	2,08	I		NV		4	FT				EÜ	1					
113	C	1,36	I		NV		5	TAV										
113	D	2,39	I		NV		5	TAV										
113	E	15,57	I		NV		5	FT										
113	F 1	0,93	I		NV		5	TAV										
113	G	1,02	I		NV		5	FT										
114	A	5,45	I		NV		5	TAV										
114	B 1	2,44	I		NV		5	TAV										
114	B 2	2,46	I		NV		5	TAV										
114	B 3	1,25	I		NV		5	TAV				TRV	1					
114	C	5,36	I		NV		4	TAV										
114	D	7,66	I		NV		5	TAV				TRV	1					
114	E	0,99	I		NV		5	TAV										
114	F	1,67	I		NV		5	TAV										
114	G	1,08	I		NV		5	TAV										
115	A	21,01	I		NV		3	TAV				TRV	1					
115	B	4,85			NV		5	TAV				TRV	1					
115	C	5,22	I		NV		3	TAV										
115	D	0,76	I		NV		2	TAV										
115	E	0,57			NV		2	TAV										
116	B	17,92	I		NV		3	TAV										
116	C	3,72	I		NV		3	FT										
117	A 1	22,14			NV		2	TAV										
117	A 2	1,88	I		NV		4	TAV				EÜ	1	TRV	1			
117	B	4,77			NV		5	TAV				TRV	3					
118	A	3,13			NV		5	TAV										

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (fahasználati mód)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Jogi jelleg	Élőhely kódja	Védettség foka	Rezervátum típusa	Természetesség	Rendeltetés			M ű v e l e t							
								Elsődleges	További I.	További II.	1. használati mód	Sürgősség	2. használati mód	Sürgősség	3. használati mód	Sürgősség		
118	B	2,95			NV		4	TAV				EÜ	1					
118	C	2,11			NV		5	TAV				EÜ	1					
118	D	13,08			NV		5	TAV										
118	E	1,49			NV		5	TAV				TRV	1					
118	F	2,35			NV		3	TAV										
118	G	2,59			NV		5	TAV				TRV	1					
121	E	1,19	I		NV		5	FT										
121	H	0,91	I		NV		5	TAV										
123	A	28,96			NV		5	FT										
124	A	27,86			NV		5	FT										
127	A	5,93	I		NV		5	FT										
127	B	21,62	I		NV		5	FT										
128	A	17,16	I		NV		3	FT										
128	B	3,30	I		NV		4	FT				TI	2	TRV	3(0)			
128	C	2,55	I		NV		2	FT										
128	E	3,06	I		NV		5	FT										
128	F	2,68	I		NV		2	FT										
131	A	10,71	I		NV		5	FT				TRV	1					
131	B	11,09	I		NV		3	FT				TRV	0					
131	D	9,38	I		NV		5	FT										
132	A	21,07	I		NV		5	FT				TKGY	3					
132	B	2,62	I		NV		5	TAV										
132	C	3,97	I		NV		5	FT										
135	A 1	1,46	I		NV		5	TAV				TRV	1					
135	A 2	1,41	I		NV		5	TAV										
135	A 3	3,73	I		NV		5	TAV				TRV	1					
135	A 4	2,81	I		NV		5	TAV										
135	B 1	2,81	I		NV		5	TAV				TRV	1					
135	B 2	1,94	I		NV		5	TAV										
135	B 3	3,55	I		NV		5	TAV				TRV	1					
135	B 4	1,26	I		NV		5	TAV										
135	B 5	2,48	I		NV		5	TAV										
135	C	2,45	I		NV		5	FT										
135	D	1,43	I		NV		5	FT				TI	3					
135	E	2,36	I		NV		5	FT				TI	3					
135	F	0,48	I		NV		5	FT										
136	A	2,30	I		NV		4	FT				TRV	2					
136	B	5,69	I		NV		5	FT				TKGY	3					
136	C	23,62	I		NV		4	FT				TRV	2					
136	D	5,10	I		NV		5	FT										
137	A	11,06	I		NV		5	FT										
137	B	1,00	I		NV		5	FT										

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (fahasználati mód)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Jogi jelleg	Élőhely kódja	Védettség foka	Rezervátum típusa	Természetesség	Rendeltetés			M ű v e l e t								
								Elsődleges	További I.	További II.	1. használati mód	Sürgősség	2. használati mód	Sürgősség	3. használati mód	Sürgősség			
137	C	10,60	I		NV		5	FT				TKGY	2						
137	D	1,44	I		NV		4	FT				TRV	1						
137	F	4,59			NV		3	TAV											
137	G	1,95	I		NV		4	FT				TRV	2						
138	A	17,70	I		NV		5	FT											
138	B	8,58	I		NV		5	FT											
138	C	0,66	I		NV		3	FT											
139	A	1,87	I		NV		5	FT				TRV	3(4)						
139	B	10,01	I		NV		3	FT											
139	C	3,78	I		NV		2	FT											
139	D	6,71	I		NV		3	FT											
139	E	4,83	I		NV		2	TAV											
140	B	16,24	I		NV		3	TAV											
140	C	2,19	I		NV		2	TAV											
140	D	1,49			NV		5	FT				NFGY	2						
140	E	2,85			NV		5	FT				NFGY	3						
141	A	2,22			NV		3	FT											
141	B	1,20	I		NV		5	FT				TRV	2						
141	C	0,93	I		NV		5	FT				TKGY	2						
141	D	8,59			NV		5	FT				TRV	1						
141	E	5,42			NV		2	FT				TRV	1(0)						
141	F	0,74			NV		3	FT											
141	G	1,70			NV		5	FT				TRV	3						
141	H	0,75			NV		5	FT				TRV	3						
141	I	0,94	I		NV		5	FT											
141	J	3,41			NV		3	FT											
141	K	1,33	I		NV		5	FT											
142	A	0,91			NV		5	FT				TRV	3						
142	B	10,51			NV		5	FT				TRV	1						
145	A	6,08			NV		6	FT											
145	B	15,42			NV		6	FT				TRV	2						
145	C	5,69			NV		6	KÍ				TRV	2						
145	D	13,76			NV		6	FT											
145	E	4,50			NV		6	FT				TRV	2						
145	G	1,08			NV		5	FT				TI	2						
146	A	8,31	I		NV		6	FT				TRV	3						
146	B	9,02	I		NV		6	FT				TRV	2(3)						
173	K	0,92	I		NV		5	FT				TRV	3						
173	L	6,39	I		NV		3	FT											
202	A	9,21			NV		5	FT											
202	A 1	0,88			NV		3	FT				NFGY	1						
202	B	4,60			NV		5	TAV				EÜ	1(0)	TRV	1				

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (fahasználati mód)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Jogi jelleg	Élőhely kódja	Védettség foka	Rezervátum típusa	Természetesség	Rendeltetés			Művelés						
								Elsődleges	További I.	További II.	1. használati mód	Sürgősség	2. használati mód	Sürgősség	3. használati mód	Sürgősség	
202	C	2,05			NV		5	FT			EÜ	1(0)	TRV	1			
202	D	2,96			NV		6	FT			TKGY	2					
202	E	3,48			NV		6	FT									
202	F	0,65			NV		5	FT			TRV	2					
202	G	15,14			NV		6	FT			TRV	2					
202	H	7,09			NV		6	FT			TKGY	2					
202	I	1,00			NV		5	FT									
202	K	5,90			NV		6	FT			TKGY	1					
202	L	3,92			NV		5	FT			TKGY	1					
202	M	9,17			NV		6	FT									
202	N	10,80			NV		5	FT			TKGY	2					
202	O	12,18			NV		6	FT									
202	O 1	0,34			NV		6	FT									
202	P	5,93			NV		6	FT			TKGY	2					
202	Q	5,40			NV		6	FT									
202	R	7,89			NV		6	FT									
202	S	0,91			NV		3	FT									
202	T	0,91			NV		5	TAV									
301	D	2,17	I		NV		5	FT									
301	E	0,23	I		NV		5	TAV			TI	1					
378	A	3,20	I		NV		3	FT			EÜ	1					
378	B	1,53	I		NV		4	FT									
378	C 1	5,91	I		NV		4	FT									
378	C 2	0,98	I		NV		5	FT			TRV	2					
378	D	9,47	I		NV		3	FT									
378	F	0,99	I		NV		2	FT			TKGY	2					
378	G	0,82	I		NV		5	FT			TRV	3					
378	I	0,34	I		NV		5	FT									
378	J	0,52	I		NV		5	FT			NFGY	1					
390	G	1,49	I		NV		5	FT			TRV	1					

30. táblázat: Natura 2000 területek részletes területkimutatása (fahasználati mód)

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (erdősítés)

Helység: 5578 Csemő

Tag	Részlet	Terület	Élőhely kódja	Természetesség	E r d ő s í t é s								
					Jellege	Módja I.	Célállomány a	I.	Módja II.	Célállomány a	Elegy fafajok		
											I.	II.	
57	H	1,91		5									
58	A 1	1,16		3	TRV	MEST	HNY-EL						
58	A 2	0,64		3	TRV	MEST	HNY-EL						
58	A 3	24,6		3	TRV	MEST	KST-						
32	E	11,4		3									
32	A	1,54		4									
32	B	1,26		3									
32	C	7,77		3									
32	D	1,32		3									
32	E	0,59		5									
32	A	0,68		3									
32	B	18,2		3	TRV	MEST	KST-EL	MEST	HNY				
32	C	1,69		5	TRV	MEST	HNY						
32	D	1,37		5									
32	E 1	5,15		3	TRV	MEST	KST-EL						
32	F 1	5,49		5	TRV	MEST	KST-EL	MEST	HNY				
32	G	0,30		5									
32	H	1,38		3									
32	I	4,17		3	TRV	MEST	KST-EL						
32	J	0,98		4									
32	K	4,77		4	TRV	MEST	KST-EL						
32	L	0,49		5	TRV	MEST	HNY						
32	M	0,66		4	TRV	MEST	KST-EL	MEST	HNY				
32	N	3,37		2	TRV	MEST	KST-EL	MEST	HNY				
33	A	3,07		5									
33	B	0,44		5	TRV	MEST	HNY						
33	C	8,74		4									
33	D	1,56		3									
33	E	2,31		2	TRV	MEST	KST-EL	MEST	HNY-EL				
33	F	6,42		4									
33	G	0,85		3									
33	H	0,88		5									
33	I	2,68		2	TRV	MEST	HNY	MEST	KST-EL				
33	J	2,79		4									
33	K	1,07		5									

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (erdősítés)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Élőhely kódja	Természetesség	E r d ő s í t é s							
					Jellege	Módja I.	Célállomány a	I.	Módja II.	Célállomány a	Elegy fafajok	
											I.	II.
1	A	10,1		4								
1	B	3,30		5								
2	A	0,52		5	TRV	MEST	A-HNY					
2	B	8,07		4								
2	C	5,89		5								
2	D	5,18		5								
3	A	11,1		3								
3	B	3,31		5								
3	C	5,74		3								
4	A	5,81		4								
4	B	1,01		5								
4	C	3,62		5								
5	A	2,29		5								
5	B	7,55		3								
6	A	8,97		5								
6	B	19,1		4								
7	A	24,3		4								
7	B	3,41		5								
8	A	13,1		5								
8	B	14,3		5								
9	A	19,9		4								
9	B	8,25		5								
9	C	0,32		5								
9	D	0,21		3								
11	A	14,4		5								
11	B	14,5		4								
12	A	8,79		5								
12	B	6,86		5								
12	C	6,03		3								
12	D	0,50		3	TRV	MEST	HNY					
12	E	4,54		5								
12	F	1,18		4								
13	A	0,81		5								
13	B	17,0		5								
13	C	9,89		4	TRV	MEST	HNY	MEST	HNY-A	MAK		
14	A	7,58		5								
14	B	2,64		3								
14	C	14,1		5								
14	D	0,75		5	TRV	MEST	HNY-A	MEST	HNY			
14	E	2,56		5								
15	A	10,0		4								
15	B	3,41		4								

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (erdősítés)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Élőhely kódja	Természetesség	E r d ő s í t é s							
					Jellege	Módja I.	Célállomány a	I.	Módja II.	Célállomány a	Elegy fajok	
											I.	II.
15	C	14,5		4								
16	A	9,00		5								
16	B	5,54		5								
16	C	4,07		5								
16	D	2,84		5								
16	E	6,80		5	TRV	MEST	A-HNY	MEST	HNY-A			
20	B	3,90		3								
20	C	6,67		5								
21	A	7,52		5								
21	B	2,76		5								
21	C	1,31		5								
21	D	7,88		3								
21	E	8,79		5								
22	A	4,40		3	TRV	MEST	HNY					
22	B	15,9		5								
22	C	2,77		4								
22	D	4,60		5	TRV	MEST	FF					
23	A	18,6		5								
23	B	7,86		5	TRV	MEST	HNY-EL					
23	C	0,74		6								
24	A	2,73		5								
24	B	10,5		5								
24	C	10,1		3								
24	D	4,07		5								
25	A	10,6		5	TRV	MEST	HNY	MEST	HNY-EL			
26	A	1,92		5								
26	B	3,82		5								
26	C	4,82		5								
26	D	4,36		5								
26	E	6,81		5								
26	F	5,27		5								
26	G	3,31		5								
27	A	2,91		4								
27	C	2,19		5								
27	D	7,78		5								
27	E	2,18		3								
27	F	1,62		5								
28	A	8,21		5								
28	B	1,93		5	TRV	MEST	A-HNY	MEST	HNY-A			
28	C	2,54		5								
29	A	1,07		3								
29	B	3,67		5								

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (erdősítés)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Élőhely kódja	Természetesség	E r d ő s í t é s									
					Jellege	Módja I.	Célállomány a	I.	Módja II.	Célállomány a	II.	Elegy fafajok		
												I.	II.	
29	C	2,49		5										
29	D	1,91		6										
29	E	2,76		5										
30	A	0,80		4										
30	B	0,74		3										
30	C	4,34		3	ÁK	MEST	KST-EL							
30	D	3,53		3	TRV	MEST	HNY-EL					KST		
30	E	2,02		3										
30	F	0,96		3	TRV	MEST	HNY-EL					KST		
30	G	3,07		3	TRV	MEST	HNY-EL							
30	H	0,66		3	TRV	MEST	HNY-EL					KST		
32	C	7,31		5	TRV	MEST	HNY	MEST	NNY					
32	D 1	1,90		3	TRV	MEST	HNY-EL					KST		
32	D 2	0,51		3	TRV	MEST	HNY-EL					KST, MAK		
32	D 3	7,02		5	TRV	MEST	KST-HNY					SZNY		
32	F	0,78		3										
32	G	3,96		3	ÁK	MEST	KST-HNY							
34	A	4,25		3										
34	E	2,61		3										
35	A 1	0,88		3	TRV	MEST	HNY-EL							
35	A 2	0,71		3	TRV	MEST	HNY-EL					KST		
35	A 3	12,5		3										
35	B	2,15		3										
35	C	1,58		3										
35	D	0,95		3	TRV	MEST	HNY-EL					KST, MJ		
36	A	0,58		5										
36	B	0,82		3										
36	D	4,99		3										
36	L	0,14		3										
38	A	14,2		3	TRV	MEST	HNY-EL	MEST	HNY-KST					
38	B	13,5		5										
48	A	3,48		6										
48	B	13,9		5										
48	C	11,7		5										
48	D	13,2		5										
48	E	1,12		5										
48	F	18,3		5										
49	A	8,78		5										
49	B	9,81		6										
49	C	1,04		5										
49	D	2,55		3										
49	E	3,45		3										

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (erdősítés)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Élőhely kódja	Természetesség	E r d ő s í t é s						
					Jellege	Módja I.	Célállomány a	Módja II.	Célállomány a	Elegy fajok	
										I.	II.
49	F	3,76		5							
49	G	2,36		5							
49	H	1,42		3							
49	I	1,90		6							
49	J	6,15		5							
49	L	4,36		6							
49	M	0,68		3							
50	A	3,03		5							
50	B	1,88		5	TRV	MEST	HNY-A				
50	C	1,54		5							
50	D	0,42		5							
50	E	13,0		5							
51	A	5,26		5							
51	B	22,5		5							
52	A	20,7		5							
52	B	2,98		5							
52	C	3,10		3							
53	A	6,26		5	TRV	MEST	NNY-			SZNY	
53	B	2,52		5	TRV	MEST	KST-EL	MEST	HNY-EL		
53	C	1,11		3	TRV	MEST	KST-EL	MEST	KST	SZNY	SZNY
53	D	0,90		5							
53	E	4,15		5	TRV	MEST	NNY			SZNY	
54	A	9,73		5							
54	B	2,51		5							
54	C	0,90		5							
54	D	4,47		5							
54	E	0,66		5							
54	F	4,31		3							
54	G	4,11		5							
55	A	1,94		5							
55	B	9,74		3							
55	C	4,83		5							
55	D	1,27		3							
55	E	2,35		5							
55	F	0,47		3							
55	G	7,91		3							
56	A	3,81		3							
56	B	1,62		3							
57	A	13,6		5							
58	A	9,80		3							
58	B	3,23		5							
58	C	6,72		5	TRV	MEST	A-HNY	MEST	NNY		

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (erdősítés)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Élőhely kódja	Természetesség	E r d ő s í t é s						
					Jellege	Módja I.	Célállomány a	Módja II.	Célállomány a	Elegy fafajok	
										I.	II.
58	D	2,48		5							
58	E	2,69		5							
58	F	2,95		4							
59	A	0,59		5							
59	B	7,27		5	TRV	MEST	A-HNY	MEST	HNY-A		
59	C	6,84		4	TRV	MEST	HNY-A				
59	D	1,43		3	TRV	MEST	KST-HNY			SZNY	
59	E	10,2		5							
59	F	1,06		5							
60	A	2,90		5							
60	B	4,10		3	TRV	MEST	KST	MEST	HNY	KST SZNY	SZNY KST
60	C	12,8		5							
60	D	3,59		5							
60	F	1,18		3							
60	G	1,18		5							
60	H	0,55		5							
61	A	3,62		6							
61	B	5,52		4	TRV	MEST	A-HNY	MEST	HNY-A		
61	C	2,44		5							
61	D	2,66		5							
61	E	7,44		5							
61	F	10,4		5							
63	A	1,11		5							
63	B	1,05		6							
63	C	3,85		6							
63	D	3,98		5							
63	E	2,03		5							
63	F	1,98		5							
63	G	1,94		5							
63	H	0,37		4							
64	A	0,92		5							
64	B	1,22		5							
64	C	0,79		5							
64	D	5,07		4	TRV	MEST	KST	MEST	HNY	SZNY	KST
64	F	4,21		5							
64	G	4,16		3							
64	H	3,37		5							
64	J	1,07		5							
64	K	0,89		4	TRV	MEST	HNY-A				
64	L	2,35		5							
64	M	0,81		5							
64	N	1,75		5							

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (erdősítés)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Élőhely kódja	Természetesség	E r d ő s í t é s							
					Jellege	Módja I.	Célállomány a	I.	Módja II.	Célállomány a	Elegy fafajok	
											I.	II.
64	O	1,31		3								
65	A	5,34		3								
65	B	2,36		5								
65	C	8,20		5	TRV	MEST	A-HNY	MEST	HNY-A			
65	D	8,93		5	TRV	MEST	A-HNY	MEST	HNY-A			
65	E	3,01		5								
66	A	8,79		6								
66	B	1,66		5								
66	C	2,64		5								
66	D	10,0		5								
66	F	4,46		5								
67	A	2,34		5								
67	B	4,44		5								
67	C	4,85		5								
67	D	2,18		5								
67	E	2,01		5								
67	F	3,34		5								
69	A	17,8		5								
69	B	1,51		5								
69	C	3,79		3	TRV	MEST	KST	MEST	KST-EL	SZNY, A	A, SZNY, NYO	
69	D	1,89		5								
70	A	15,7		5								
70	B	12,4		6								
71	A	1,24		5								
71	B	4,72		5								
71	C	2,45		3	TRV	MEST	KST-HNY					
71	D	5,03		6								
71	F	2,43		6								
71	G	3,49		5								
71	H	1,82		3								
71	I	2,17		3	TRV	MEST	KST					
71	J	0,39		4	TRV	MEST	KST	MEST	HNY	KJ		
71	K	2,47		5								
71	L	2,17		5	TRV	TFSAR	A	MEST	NNY-HNY			
72	A	4,74		5								
72	B	16,8		5								
72	C	1,51		5								
72	D	2,71		5								
72	E	2,47		5								
73	A	11,8		5								
73	B	1,11		5								
73	C	2,49		5								

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (erdősítés)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Élőhely kódja	Természetesség	E r d ő s í t é s									
					Jellege	Módja I.	Célállomány a	I.	Módja II.	Célállomány a	II.	Elegy fafajok		
												I.	II.	
73	D	1,82		5										
73	E	4,25		5										
74	A	4,27		5										
74	B	1,20		4	TRV	MEST	A	MEST	HNY-A					
74	C	3,91		5										
74	D	4,61		5	TRV	MEST	A-HNY	MEST	HNY-A					
74	E	4,87		5										
74	F	1,94		5										
74	G	2,66		5										
75	A	1,91		5										
75	B	13,7		5										
75	C	3,38		5										
75	D	4,86		5										
75	E	6,15		5										
75	F	2,16		5										
76	A	1,97		5										
76	B	4,42		5										
76	C	3,69		5										
76	D	3,83		5										
76	E	2,34		5										
76	F	2,77		3	TRV	MEST	KST-HNY					SZNY		
76	G	3,85		5										
76	H	2,40		6										
76	I	5,89		5										
76	J	1,72		5										
76	K	3,72		6	TRV	MEST	NNY							
76	L	1,90		5										
76	M	0,30		3										
76	N	2,56		5										
77	A	18,9		5										
77	B	3,62		6										
77	C	1,61		3										
77	D	2,75		6										
77	E	0,29		3										
77	F	0,49		5										
79	A	8,90		5										
79	B	15,0		3										
79	C	3,05		3										
79	D	0,60		5										
79	E	0,93		5										
79	F	1,22		5	TRV	MEST	KST-EL							
79	G	0,74		5										

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (erdősítés)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Élőhely kódja	Természetesség	E r d ő s í t é s							
					Jellege	Módja I.	Célállomány a	I.	Módja II.	Célállomány a	Elegy fafajok	
											I.	II.
79	I	0,42		3	TRV	MEST	HNY-KST					
79	J	0,10		3	TRV	MEST	HNY				KST	
79	K	0,98		5	TRV	MEST	KST-EL				KJ	
79	L	0,87		5	TRV	MEST	KST	MEST	KST-EL			KJ, CS
79	M	0,78		5								
80	A	9,61		6								
80	B	4,25		5								
80	C	1,08		5								
80	D	3,92		3								
80	E	0,81		5								
80	F	1,14		5								
81	A	7,72		5	TRV	MEST	NNY	MEST	A-HNY			
81	B	4,37		5								
81	C	4,17		5								
81	D	0,82		3								
81	E	3,43		6								
81	F	0,82		5								
81	G	5,09		5	TRV	MEST	NNY	MEST	A-HNY			SZNY
81	H	7,46		6								
81	I	0,28		3								
81	J	9,60		6								
81	K	0,30		3								
82	A	1,73		5								
82	C	8,23		6								
82	D	12,0		5								
82	F	5,31		6								
82	G	1,45		6								
82	H	0,30		5								
83	C	2,05		5								
83	E	7,34		6								
83	K	7,70		6								
91	A	26,3		3								
91	B	1,10		5	TRV	MEST	KST-HNY	MEST	HNY-KST			
91	C	12,5		4								
91	D	3,42		3								
91	E	7,17		5								
91	F	8,86		4								
93	A	1,34		4								
93	B	8,15		3								
93	C	6,18		5								
93	D	3,64		5								
93	E	0,58		3	TRV	MEST	HNY-EL	MEST	KST-EL	MJ,MSZ,MK		MJ,MSZ,MK

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (erdősítés)

Helység: 5584 Nagykörös

Tag	Részlet	Terület	Élőhely kódja	Természetesség	E r d ő s í t é s							
					Jellege	Módja I.	Célállomány a	I.	Módja II.	Célállomány a	Elegy fafajok	
											I.	II.
93	F	7,20		4	TRV	MEST	HNY-KST	MEST	KST		SZNY	
93	G	1,29		4	TRV	MEST	KST-EL	MEST	HNY-KST			
93	H	10,6		5								
93	I	2,41		4								
93	J	2,19		5								
94	A	1,82		5								
94	B	12,2		5	TRV	MEST	HNY-KST	MEST	A-EL	MSZ, KT, AL	SZNY MSZ	
94	C 1	1,00		5	TRV	MEST	A-EL	MEST	A	SZNY KM MSZ		
94	C 2	3,67		5	TRV	MEST	A-EL	MEST	A	SZNY KM MSZ		
94	D	16,1		5	TRV	MEST	HNY-KST			MSZ KT AL		
95	C	3,67		3								
95	D	5,02		5	TRV	MEST	HNY					
96	A	1,90		5								
96	B	1,80		4								
96	C	4,22		3								
96	E	2,31		3								
96	F	0,49		2								
96	G	0,38		5								
97	B	1,14		5								
97	C	1,79		3								
97	D	0,85		2								
97	E	0,30		2								
97	F	8,20		3								
98	A	14,8		5	TRV	MEST	KST-HNY	MEST	HNY-KST	SZNY	SZNY	
98	B	2,63		3								
98	C	1,49		5	TRV	MEST	KST-HNY	MEST	HNY-KST	SZNY	SZNY	
98	D	4,00		3								
98	E	0,50		3								
99	A	17,5		5	TRV	MEST	A-EL	TFSAR	A			
99	B	0,56		5	TRV	MEST	HNY-EL					
99	C	9,60		5								
100	A	6,74		5	TRV	MEST	HNY-A	MEST	A-HNY	TUSZ		
100	E	5,00		5								
100	F	3,25		4	TRV	MEST	HNY-EL					
100	G 1	0,63		3	TRV	MEST	A	MEST	HNY-A			
100	G 2	4,92		5								
100	H	2,46		5	TRV	MEST	A-HNY					
101	A	0,72		5								
101	B	4,63		5								
101	C	5,41		5								
101	D	3,61		5								
101	E	8,28		5								

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (erdősítés)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Élőhely kódja	Természetesség	E r d ő s í t é s						
					Jellege	Módja I.	Célállomány a I.	Módja II.	Célállomány a II.	Elegy fafajok I. II.	
102	A	0,96		4							
102	B	2,12		5	TRV	MEST	A-HNY				
102	C	13,4		5							
102	D	3,71		5	TRV	MEST	A-HNY				
102	E	1,87		5	TRV	MEST	A	MEST	HNY-A		
102	F	2,03		5	TRV	MEST	A	TF SMK	A		
102	G	1,27		5							
102	H	2,17		5							
103	A	17,6		5	TRV	MEST	HNY-KST				
103	B	5,77		4	TRV	MEST	HNY-KST				
103	C	3,83		5							
103	D	0,53		5							
104	A	11,8		4	ÁK	MEST	HNY-KST				
104	B	5,70		5	TRV	MEST	KST-HNY	MEST	HNY-KST		
104	C	7,10		5							
104	D	2,30		5							
104	E	0,85		5	TRV	MEST	KST-HNY	MEST	HNY-KST	SZNY	
105	A	2,57		4							
105	B	22,9		5							
105	C	2,16		4							
106	A	3,71		5	TRV	MEST	A-HNY				
106	B	3,53		5							
106	C	2,75		5							
106	D	3,50		5							
106	E	0,99		3							
106	F	1,50		5							
107	A	8,71		4							
107	B	4,67		5							
107	C	0,91		5	TRV	MEST	HNY-A				
107	D	6,93		5	TRV	MEST	A-HNY	MEST	HNY-A		
107	E	1,15		4							
107	F	2,01		5	TRV	MEST	A-HNY	MEST	HNY-A		
107	G	1,83		5	TRV	MEST	A-HNY				
107	H	1,49		3							
108	A	2,81		4	TRV	MEST	KST-HNY	MEST	HNY-KST		
108	B	19,7		5							
108	C	5,75		4							
109	A	3,16		5	TRV	MEST	HNY				
109	B	15,9		5							
109	C	8,72		5							
110	A	16,7		5							
110	B	2,56		5	TRV	MEST	A-HNY	MEST	HNY-A		

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (erdősítés)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Élőhely kódja	Természetesség	E r d ő s í t é s								
					Jellege	Módja I.	Célállomány a	I.	Módja II.	Célállomány a	Elegy fafajok		
											I.	II.	
110	C	2,99		4									
111	A	1,47		5	TRV	TFSAR	A	MEST	HNY-KST				
111	B	2,00		5	TRV	TFSAR	A	MEST	HNY-KST				
111	C	3,78		5									
111	D	3,96		5									
111	E	2,02		5									
111	F	0,49		4									
112	A	3,33		5									
112	B	0,84		4									
112	C	11,5		5									
112	D	1,84		5									
112	E	1,56		5									
112	F	0,22		5	TRV	TFSAR	A						
112	G	0,72		5									
113	A	0,87		5	TRV	TFSAR	A						
113	B	2,08		4									
113	C	1,36		5									
113	D	2,39		5									
113	E	15,5		5									
113	F 1	0,93		5									
113	G	1,02		5									
114	A	5,45		5									
114	B 1	2,44		5	TRV	MEST	A	TFSAR	A-HNY				
114	B 2	2,46		5	TRV	MEST	A	TFSAR	A-HNY				
114	B 3	1,25		5	TRV	MEST	A	TFSAR	A-HNY				
114	C	5,36		4									
114	D	7,66		5	TRV	MEST	A-HNY						
114	E	0,99		5									
114	F	1,67		5									
114	G	1,08		5									
115	A	21,0		3	TRV	MEST	HNY-KST	MEST	KST-HNY				
115	B	4,85		5	TRV	MEST	KST-HNY	MEST	HNY-KST				
115	C	5,22		3	TRV	MEST	HNY-KST	MEST	KST-HNY				
115	D	0,76		2	TRV	MEST	HNY-KST	MEST	KST-HNY				
115	E	0,57		2	TRV	MEST	HNY-KST	MEST	KST-HNY				
116	B	17,9		3	AK	MEST	KST-EL			SZNY, KT			
116	C	3,72		3									
117	A 1	22,1		2	TRV	MEST	KST-EL	MEST	HNY-KST	SZNY, KT			
117	A 2	1,88		4	TRV	MEST	KST-EL	MEST	HNY-KST	SZNY, KT			
117	B	4,77		5	TRV	MEST	KST-HNY	MEST	HNY-KST				
118	A	3,13		5									
118	B	2,95		4									

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (erdősítés)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Élőhely kódja	Természetesség	E r d ő s í t é s								
					Jellege	Módja I.	Célállomány a	I.	Módja II.	Célállomány a	II.	Elegy fafajok	
												I.	II.
118	C	2,11		5									
118	D	13,0		5									
118	E	1,49		5	TRV	MEST	A-HNY	MEST	HNY-A				
118	F	2,35		3									
118	G	2,59		5	TRV	MEST	HNY					SZNY	
121	E	1,19		5									
121	H	0,91		5									
123	A	28,9		5									
124	A	27,8		5									
127	A	5,93		5									
127	B	21,6		5									
128	A	17,1		3									
128	B	3,30		4	TRV	MEST	KST-HNY	MEST	HNY-KST				
128	C	2,55		2	TRV	MEST	KST-HNY	MEST	HNY-KST				
128	E	3,06		5									
128	F	2,68		2	TRV	MEST	KST-HNY	MEST	HNY-KST				
131	A	10,7		5	TRV	MEST	KST-EL					MSZ KJ KD	
131	B	11,0		3	TRV	MEST	KST-HNY	MEST	HNY-KST				
131	D	9,38		5									
132	A	21,0		5									
132	B	2,62		5	TRV	MEST	EKL	MEST	A			MSZ NYO KD	
132	C	3,97		5									
135	A 1	1,46		5	TRV	MEST	A-EL					MSZ KM SZNY	
135	A 2	1,41		5	TRV	MEST	A-EL					MSZ KM SZNY	
135	A 3	3,73		5	TRV	MEST	A-EL					MSZ KM SZNY	
135	A 4	2,81		5	TRV	MEST	A-EL					MSZ KM SZNY	
135	B 1	2,81		5	TRV	MEST	KST-EL					MSZ KJ KT	
135	B 2	1,94		5	TRV	MEST	A-EL	MEST	A			MSZ KM SZNY	
135	B 3	3,55		5	TRV	MEST	A-EL	MEST	A			MSZ KM SZNY	
135	B 4	1,26		5	TRV	MEST	A-EL	MEST	A			MSZ KM SZNY	
135	B 5	2,48		5	TRV	MEST	A-EL	MEST	A			MSZ KM SZNY	
135	C	2,45		5									
135	D	1,43		5									
135	E	2,36		5									
135	F	0,48		5									
136	A	2,30		4	TRV	MEST	KST-EL	MEST	HNY-KST			KT KD AL	
136	B	5,69		5									
136	C	23,6		4	TRV	MEST	KST-EL	MEST	HNY-KST			MSZ KT KD AL	
136	D	5,10		5									
137	A	11,0		5	TRV	MEST	KST-EL	MEST	HNY-EL			KT AL MSZ	MSZ KD
137	B	1,00		5									
137	C	10,6		5									

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (erdősítés)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Élőhely kódja	Természetesség	E r d ő s í t é s							
					Jellege	Módja I.	Célállomány a	I.	Módja II.	Célállomány a	Elegy fafajok	
											I.	II.
137	D	1,44		4	TRV	MEST	KST-EL				AL KT MSZ	
137	F	4,59		3								
137	G	1,95		4	TRV	MEST	KST-EL				MSZ KT KD	
138	A	17,7		5								
138	B	8,58		5								
138	C	0,66		3								
139	A	1,87		5	TRV	MEST	KST-HNY	MEST	HNY-KST			
139	B	10,0		3								
139	C	3,78		2								
139	D	6,71		3								
139	E	4,83		2								
140	B	16,2		3	TRV	MEST	KST-HNY	MEST	HNY-KST			
140	C	2,19		2								
140	D	1,49		5								
140	E	2,85		5								
141	A	2,22		3								
141	B	1,20		5	TRV	MEST	A-EL	TFSAR	A		KM,GL	
141	C	0,93		5								
141	D	8,59		5	TRV	MEST	HNY-KST	MEST	KST-HNY			
141	E	5,42		2	TRV	MEST	KST-HNY	MEST	HNY-KST			
141	F	0,74		3								
141	G	1,70		5	TRV	MEST	HNY-KST	MEST	KST-HNY			
141	H	0,75		5	TRV	MEST	HNY-KST	MEST	KST-HNY		EKEM	
141	I	0,94		5								
141	J	3,41		3								
141	K	1,33		5								
142	A	0,91		5	TRV	MEST	KST-HNY	MEST	HNY-KST			
142	B	10,5		5	TRV	MEST	KST-HNY	MEST	HNY-KST			
145	A	6,08		6	TRV	MEST	NNY					
145	B	15,4		6	TRV	MEST	NNY					
145	C	5,69		6	TRV	MEST	NNY					
145	D	13,7		6	TRV	MEST	NNY					
145	E	4,50		6	TRV	MEST	NNY					
145	G	1,08		5								
146	A	8,31		6	TRV	MEST	NNY	MEST	A-EL			
146	B	9,02		6	TRV	MEST	NNY	MEST	A-EL			
173	K	0,92		5	TRV	MEST	KST-HNY	MEST	HNY-KST			
173	L	6,39		3								
202	A	9,21		5								
202	A 1	0,88		3								
202	B	4,60		5	TRV	MEST	NNY	MEST	A-HNY			SZNY
202	C	2,05		5	TRV	MEST	NNY	MEST	A			

Natura 2000 területek részletes területkimutatása (erdősítés)

Helység: 5584 Nagykőrös

Tag	Részlet	Terület	Élőhely kódja	Természetesség	E r d ő s í t é s								
					Jellege	Módja I.	Célállomány a	I.	Módja II.	Célállomány a	Elegy fafajok		
											I.	II.	
202	D	2,96		6									
202	E	3,48		6									
202	F	0,65		5	TRV	TFSAR	A					SZNY	
202	G	15,1		6	TRV	MEST	NNY						
202	H	7,09		6									
202	I	1,00		5									
202	K	5,90		6									
202	L	3,92		5									
202	M	9,17		6									
202	N	10,8		5									
202	O	12,1		6									
202	O 1	0,34		6									
202	P	5,93		6									
202	Q	5,40		6									
202	R	7,89		6									
202	S	0,91		3									
202	T	0,91		5									
301	D	2,17		5									
301	E	0,23		5									
378	A	3,20		3									
378	B	1,53		4	TRV	MEST	A-HNY						
378	C 1	5,91		4	TRV	MEST	HNY						
378	C 2	0,98		5	TRV	MEST	HNY						
378	D	9,47		3									
378	F	0,99		2									
378	G	0,82		5	TRV	MEST	NNY	MEST	A				
378	I	0,34		5									
378	J	0,52		5									
390	G	1,49		5	TRV	TFSAR	HNY-A	MEST	A			SZNY	

31. táblázat: Natura 2000 területek részletes területkimutatása (erdősítés)

1.3.3.3. Vadgazdálkodás, vadászat, halászat, horgászat

A terület három vadgazdálkodásra jogosult vadásztársaság működik. Ezek közül a Csemő Községi Vadásztársaság csak kis részben érintett, a Natura 2000 terület nagyobb részén a Csókáserdei és a Nagykőrösi Nagyerdei Vadásztársaság gazdálkodik. A társaságok apróvadás (mezei nyúl, fácán) mezőgazdasági területeket is kezelnek, azonban a tervezési terület elsősorban nagyvadász hasznosítású. Az erdőszült területeken az utóbbi években jelentősen túlszaporodott a dämvd állományafőként őz és vaddisznó található, ez utóbbiak túlszaporodása az erdőfelújításokat és a gyepes élőhelyeket is veszélyeztetheti. Gímszarvas nem található a területen, a dämvszarvas állománya főleg a Csókáserdei VT területén jelentős.

A 2007 óta hatályos vadgazdálkodási üzemtervekbe a DINPI Natura 2000 terület megóvása érdekében szükséges természetvédelmi előírásai beépítésre kerültek (pl. a Natura 2000 területek környezetében a nagyvadállomány kártételi szint alá csökkentése).

Halászati, horgászati tevékenység nem folyik a területen.

1.3.3.4. Vízgazdálkodás

A területen több vízfolyás, csatorna található. Ezek közül legjelentősebb a Kőrös-ér, mely a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság kezelésében van. A kisebb csatornák (Gógány-ér, Kürtilaposi-csatorna, Nyárkútréti csatorna, Kígyós-csatorna) fenntartója a Dél-Pest-megyei Vízgazdálkodási Társulat.

Tudomásunk szerint a Natura 2000 területen jelentős vízkivétel nincs.

1.3.3.5. Turizmus

A LIFE06 NAT HU 00098 Euro–szibériai erdősztyepp–tölgyesek és pannon homoki gyepek megőrzése a “Nagykőrösi pusztai tölgyesek” pSCI területén pályázat keretében a területen turisztikai fejlesztésekre is sor került. 2008-ban került átadásra a több mint 400 éves kocsányos tölgy Pál fa közelében működő Pálfája Oktatóközpont, valamint gyalogos és kerékpáros tanösvény. A létesítmények jelentős turisztikai vonzerőt jelentenek elsősorban a környékbeli iskolák számára, de más hazai tájról és külföldről is érkeznek látogatók. Az oktatóközpont üzemeltetője Nagykőrös Város Önkormányzata. A jelenleg használt épület mellett felújításra vár az ún. „Aréna” fa szerkezetű épülete.

A város belterületétől északkeletre, a Nagyerdőben található néhány jelzett turistaösvény (zöld sáv, piros sáv, piros kereszt), melyek összes hosszúsága 12-13 km. A területen a gyalogos mellett a lovas turizmus is jelentős.

1.3.3.6. Ipar

A természetmegőrzési területen ipari és bányászati tevékenység nem folyik.

1.3.3.7. Infrastruktúra

A területen számos erdészeti nyiladék és néhány önálló helyrajzi számmal rendelkező út, továbbá csatorna és légvezeték halad keresztül. A területen néhány tanya található.

A Natura 2000 területet két különálló részre osztja a Nagykőrös-Lajosmizse között húzódó közút, amely azonban nem része a tervezési területnek.

A tervezési terület déli részén várhatóan keresztül fog haladni az M8-as autópálya. A DINPI rendelkezésére álló információk szerint a tervezett nyomvonal természetvédelmi szempontból értékes élőhelyet nem fog érinteni, Natura 2000 jelölő élőhelyre, illetve jelölő fajra nem fog káros hatást gyakorolni.

1.3.3.8. Településrendezési eszközök

Csemő község területére az 1/2006. (I.25.) képviselő testületi határozattal elfogadott településszerkezeti terv, valamint a 14/2013. (VIII.14.) számú önkormányzati rendelettel módosított 1/2006. (I.31.) számú önkormányzati rendelettel elfogadott szabályozási terv és helyi építési szabályzat vonatkozik.

A TSZT szerint a Natura 2000 hálózathoz tartozó területek erdő, korlátozott használatú mezőgazdasági és vízgazdálkodási övezetbe tartoznak. A szabályozási terv alapján 020/14 hrsz-ú

terület általános erdőterület, ahol 100 000m²-es legkisebb kialakítható telken, 0,5%, max. 200m², az erdő műveléséhez és fenntartásához szükséges, valamint turizmust szolgáló építmény helyezhető el. A keletebbre található tömb védett erdő- és korlátozott mezőgazdasági övezetként, valamint a Gógány-ér és környezete vízgazdálkodási övezetként szabályozott. Védett erdőterületen épület nem helyezhető el, csak burkolat nélküli út létesíthető. Korlátozott használatú mezőgazdasági területen épület nem helyezhető el. Vízgazdálkodási övezetben a terület fenntartásához, kiszolgálásához, őrzéséhez szükséges épületek helyezhetőek el, max. 1%-os beépítettséggel.

Nagykörös város településszerkezeti tervét az 51/2011 (IV.28.) számú képviselőtestületi határozattal fogadták el. A város szerkezeti tervét és a helyi építési szabályzatát a többször módosított 15/ 2004. (VI.25.) Kt. rendelet tartalmazza. (Módosítások: 32/2006. (XI. 17.) önkormányzati rendelet - 43/2008. (X. 31.) önkormányzati rendelet - 21/2011. (IV. 29.) önkormányzati rendelet - 19/2015. (VI. 25.) önkormányzati rendelet.)

A Natura 2000 hálózat részét képező erdőterületek nagyrészt védelmi erdő (Ev-1), kisebb részben gazdasági erdő (Eg), valamint parkerdő (Ep) övezetbe tartoznak. Az Ev-1 övezetben csak természetvédelmi kutatást és ismeretterjesztést szolgáló létesítmények helyezhetőek el. Az Eg övezetben erdő- és vadgazdálkodási épületek az OTÉK-nak megfelelően elhelyezhetőek. A Pálfája-erdő Ep övezetbe tartozik, ahol szabadidős és turisztikai létesítmények 5%-os beépítettséggel helyezhetőek el. A mezőgazdasági területek természetvédelmi mezőgazdasági övezetbe (Má-2) tartoznak, a meglévő tanyaudvarokon 30%-os beépítés megengedett, az egyéb területeken csak vízügyi és természetvédelmi kezeléshez és kutatáshoz kötődő létesítmények helyezhetőek el. Vízgazdálkodási övezetbe tartoznak a csatornák (Gógány-ér, Körös-ér, Kürtilaposi-csatorna, Nyárkútréti csatorna, Kígyós-csatorna) és parti sávjaik, az övezetre vonatkozóan nem tartalmaz előírásokat a terv.

2. Felhasznált irodalom

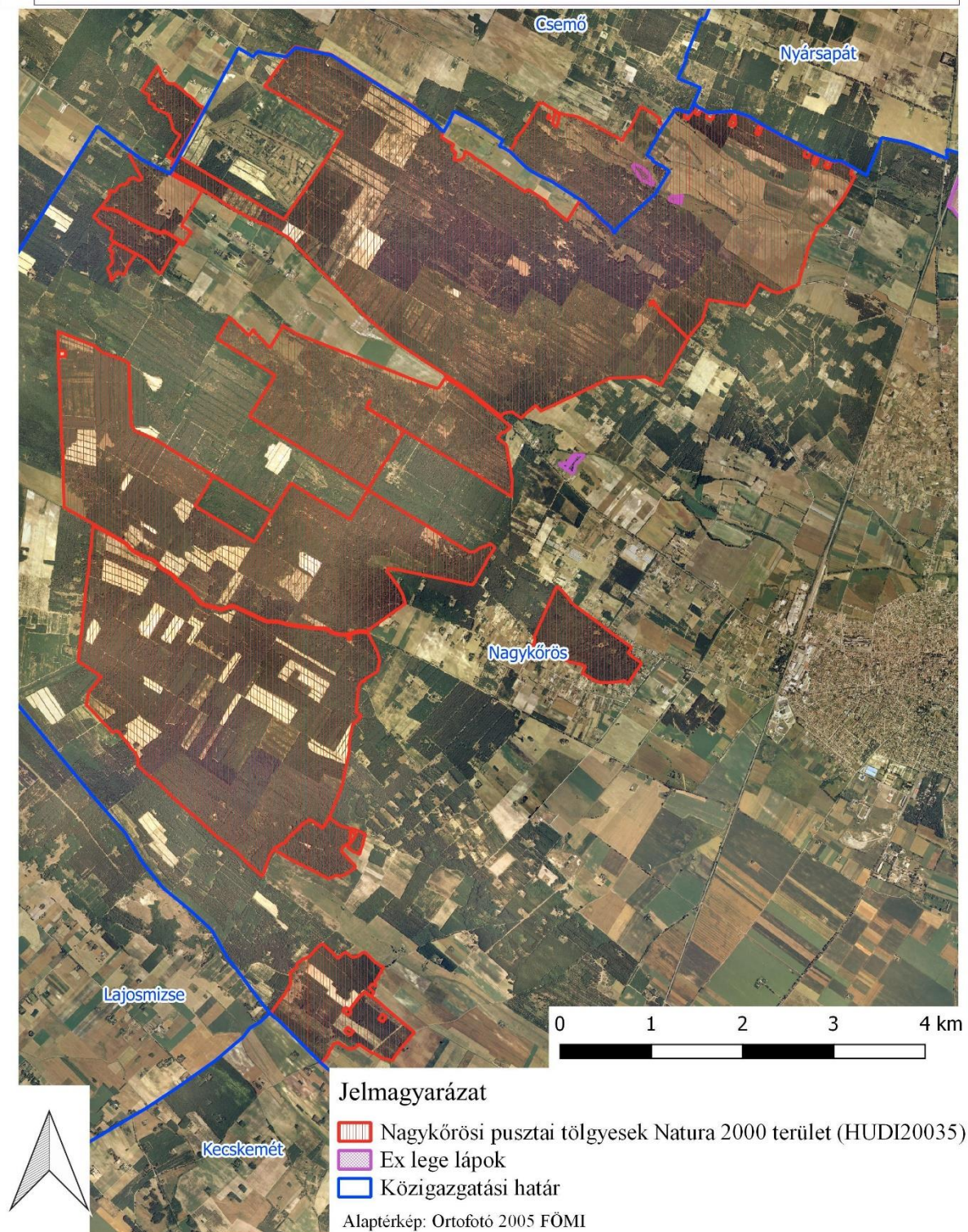
- Földművelésügyi Minisztérium (szerk.) (2014): Útmutató a Natura 2000 fenntartási tervek készítéséhez. Budapest (kézirat)
- Kun András (2014): A Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó program Nagykőrös R5x5_117 megnevezésű mintavételi kvadrátjának megismételt élőhelyterképezése
- Molnár, Zs., Bölöni, J., és Horváth, F. (2008): Threatening factors encountered: actual endangerment of the Hungarian (semi-)natural habitats. – Acta Botanica Hungarica 50 (suppl): 199-217.
- Gál A. (2011): A tartós szegfű (*Dianthus diutinus*) felmérése a Kiskunsági és a Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságok területén - Rosalia 6 (2011), pp. 269–277.
- Bérces S. (2014): Védett edényes növényfajok monitorozása- NBmR jelentés
- Haraszthy L. (szerk.) 2014: Natura 2000 fajok és élőhelyek Magyarországon. Pro Vértes Közalapítvány, Csákvár
- Szalkay József Magyar Lepkészetű Egyesület (2016): Kutatási jelentés: A szarvas álganéjtúró (*Bolbelasmus unicornis*) állományok előfordulási adatainak gyűjtése a Nagykőrösi pusztai tölgyesek (HUDI20035) Natura 2000 területen (Kézirat)
- Szalkay József Magyar Lepkészetű Egyesület (2016): Kutatási jelentés a nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*) állományainak felméréséről a nagykőrösi pusztai tölgyesek (HUDI20035) Natura 2000 területen (Kézirat)
- Szalkay József Magyar Lepkészetű Egyesület (2016): Kutatási jelentés: A skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*) állományok előfordulási adatainak gyűjtése a Nagykőrösi pusztai tölgyesek (HUDI20035) Natura 2000 területen (Kézirat)
- Estók P.(2016): A Nagykőrösi pusztai tölgyesek (HUDI20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület denevérfaunájának felmérési eredményei (Kézirat)
- Veró Gy. (szerk.) 2011: Rosalia 6. Természetvédelem és kutatás a Duna-Tisza közti homokhátságon Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, Budapest

3. Térképek és melléletek

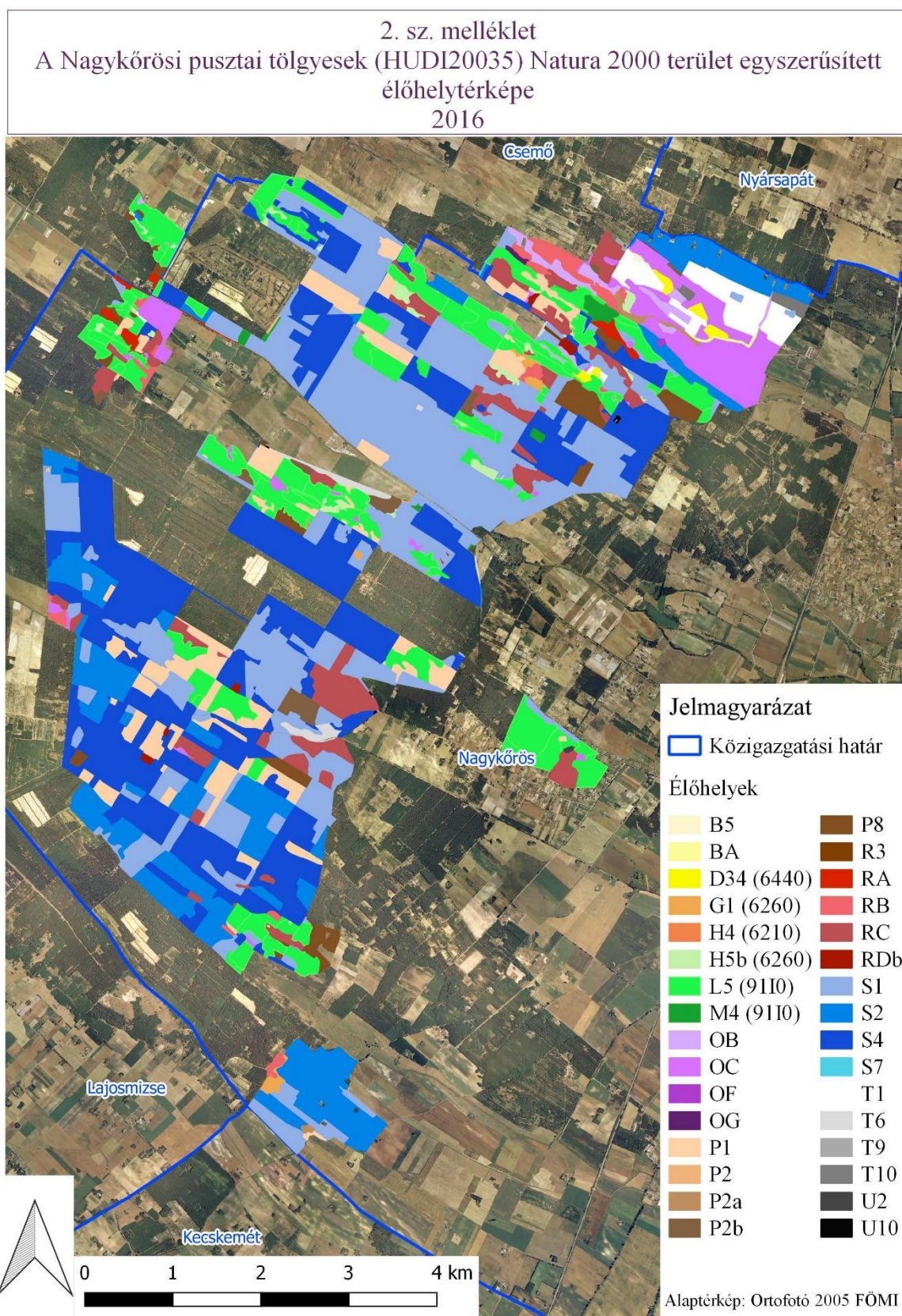
1. számú melléklet: Nagykőrösi pusztai tölgyesek (HUDI20035) Natura 2000 terület átnézeti térképe
2. számú melléklet: Nagykőrösi pusztai tölgyesek (HUDI20035) Natura 2000 terület élőhelytérképe
3. számú melléklet: Nagykőrösi pusztai tölgyesek (HUDI20035) Natura 2000 terület kezelési egység térképe

1. melléklet: Nagykörösi pusztai tölgyesek (HUDI20035) Natura 2000 terület átnézeti térképe

1. sz. melléklet
A Nagykörösi pusztai tölgyesek (HUDI20035) Natura 2000 terület áttekintő térképe
2016

2. melléklet Nagykörösi pusztai tölgyesek (HUDI20035) Natura 2000 terület élőhelytérképe

3. melléklet: Nagykörösi pusztai tölgyesek (HUDI20035) Natura 2000 terület kezelési egység térképe

